

SKLEPI

SKLEP SVETA (EU) 2021/1764

z dne 5. oktobra 2021

o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ta sklep določa pravila in postopek za pridružitve čezmorskih držav in ozemelj (v nadaljnjem besedilu: ČDO), vključno z Grenlandijo, Uniji ter nadomešča Sklep Sveta 2013/755/EU ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) in Sklep Sveta 2014/137/EU ⁽³⁾. Sklep 2013/755/EU bi bilo zato treba razveljaviti.
- (2) Po izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) se ta pridružitve uporablja za ČDO iz Priloge II k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) razen za 12 ČDO iz Združenega kraljestva, navedenih v isti prilogi.
- (3) V skladu s členom 204 PDEU se določbe členov 198 do 203 PDEU uporabljajo za Grenlandijo ob upoštevanju posebnih določb Protokola št. 34 k PDEU o posebnih ureditvah za Grenlandijo. V skladu s Pogodbo, ki v zvezi z Grenlandijo spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropskih skupnosti, ⁽⁴⁾ so odnosi med Unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani urejeni s Sklepom 2014/137/EU, ki poudarja tesne zgodovinske, politične, gospodarske in kulturne povezave med Unijo in Grenlandijo ter opredeljuje posebno partnerstvo in sodelovanje. Sklep 2014/137/EU je prenehal veljati 31. decembra 2020.
- (4) S 1. januarjem 2021 bi se morala pomoč Unije za ČDO, ki se je prej financirala iz Evropskega razvojnega sklada (ERS), financirati iz splošnega proračuna Unije.
- (5) Da bi zmanjšali število instrumentov za zunanje financiranje in izboljšali njihovo uspešnost, bi bilo treba odnose z vsemi ČDO, vključno z Grenlandijo, na novo razvrstiti ter v ta namen Sklep 2013/755/EU ter Sklep 2014/137/EU nadomestiti z enim sklepom.
- (6) Partnerstvo ustanovljeno s tem sklepom bi moralo omogočiti nadaljevanje trdnih odnosov med Unijo na eni strani in ČDO na drugi strani.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 31. januarja 2019 (še ni objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije*) in mnenje z dne 14. septembra 2021 (še ni objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije*).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2014/137/EU z dne 14. marca 2014 o odnosih med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (UL L 76, 15.3.2014, str. 1).

⁽⁴⁾ UL L 29, 1.2.1985, str. 1.

- (7) Svet se je leta 2003 zavezal, da bo prihodnje odnose Unije z Grenlandijo po letu 2006 gradil na celostnem partnerstvu za trajnostni razvoj, ki bo vključevalo poseben sporazum o ribolovu, izpogajan na podlagi splošnih pravil in načel za take sporazume.
- (8) V skupni izjavi Evropske unije na eni strani ter vlade Grenlandije in vlade Danske na drugi strani o odnosih med Evropsko unijo in Grenlandijo, podpisani v Bruslju 19. marca 2015, so znova poudarjene tesne zgodovinske, politične, gospodarske in kulturne vezi med Unijo in Grenlandijo ter zaveza po nadaljnji krepitvi odnosov in sodelovanja, temelječega na skupnih interesih, in po zagotovitvi dolgoročne perspektive njunim medsebojnim odnosom.
- (9) Ta sklep bi moral poudariti posebnosti partnerstva med Unijo na eni strani ter Grenlandijo in Dansko na drugi strani, kot je cilj, da se ohranijo tesne in trajne vezi med Unijo, Grenlandijo in Dansko, priznanje geostrateškega položaja Grenlandije, pomen dialoga med Grenlandijo, Dansko in Unijo o politikah, obstoj sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Unijo in Grenlandijo ter morebitno sodelovanje o vprašanih v zvezi z Arktiko. Sklep bo omogočil razvoj proaktivne agende in uresničevanje skupnih interesov in bi tako moral zagotoviti odgovor na svetovne izzive, kot so zlasti vse večji vpliv podnebnih sprememb na človekovo delovanje in okolje, pomorski promet, naravni viri, vključno s surovinami in ribjimi staleži, pa tudi raziskave in inovacije.
- (10) PDEU in sekundarna zakonodaja, sprejeta na njeni podlagi, se ne uporabljajo samodejno za ČDO, razen nekaterih določb, v katerih je to izrecno določeno. Čeprav ČDO niso tretje države, niso del enotnega trga in morajo spoštovati obveznosti, ki jih imajo tretje države v zvezi s trgovino, predvsem pravila o poreklu, standarde za zdravje in zdravstveno varstvo rastlin ter zaščitne ukrepe.
- (11) Posebni odnosi med Unijo in ČDO napredujejo od razvojnega sodelovanja k vzajemnemu partnerstvu, da se podpre trajnostni razvoj ČDO. Dosedanji napredek bi moral biti konsolidiran in utrjen. Poleg tega bi morala solidarnost med Unijo in ČDO temeljiti na edinstvenih odnosih in na dejstvu, da so ČDO del iste „evropske družine“.
- (12) Prispevek civilne družbe k razvoju ČDO se lahko poveča s krepitvijo vloge organizacij civilne družbe na vseh ravneh sodelovanja.
- (13) Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: Agenda 2030), ki so jo septembra 2015 sprejeli Združeni narodi, je odziv mednarodne skupnosti na svetovne izzive in trende v zvezi s trajnostnim razvojem. Agenda 2030, ki temelji na ciljih trajnostnega razvoja Združenih narodov, Pariškem sporazumu ^(⁵), sprejetem 12. decembra 2015 v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), in akcijski agendi iz Adis Abebe, je okvir s preoblikovalno močjo za izkoreninjenje revščine in doseganje trajnostnega razvoja na svetovni ravni. Njeno področje uporabe je univerzalno in zagotavlja celovit skupni okvir za ukrepe, ki se uporablja tako za Unijo kot za njene partnerje. Zagotavlja ravnovesje med gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi razsežnostmi trajnostnega razvoja, pri čemer priznava bistvene medsebojne povezave med njegovimi cilji. Cilj Agende 2030 je, da ne bo nihče prezrt. Njeno izvajanje bo tesno usklajeno z drugimi mednarodnimi zavezami. Pri ukrepih, ki se izvajajo v okviru tega sklepa, bo posebna pozornost namenjena medsebojnim povezavam med cilji trajnostnega razvoja in celostnimi ukrepi, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev. Vprašani enakosti spolov in krepitve vloge žensk, ki sta vključeni v vsa področja Agende 2030, sta bistveni za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja.
- (14) Pridružitve med Unijo in ČDO bi morala še naprej temeljiti na treh bistvenih stebrih, tj. dvigu konkurenčnosti, krepitvi odpornosti in zmanjšanju ranljivosti ČDO, pa tudi spodbujanju sodelovanja in povezovanja med ČDO in drugimi partnerji ter sosednjimi regijami.

⁽⁵⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

- (15) Finančna pomoč Unije, ki se dodeli prek partnerstva, bi morala dati razvoju ČDO evropsko perspektivo ter prispevati h krepitvi tesnih in dolgoročnih vezi med Unijo in ČDO, hkrati pa izboljšati položaj ČDO kot naprednih oddaljenih ozemelj Unije na podlagi skupnih vrednot in zgodovine med partnerskima stranema.
- (16) Glede na geografski položaj ČDO in čeprav je status vsakega od akterjev na določenem geografskem območju v pravo Unije drugače opredeljen, bi si bilo treba v interesu vseh strani prizadevati za sodelovanje med ČDO in njihovimi sosedami, s posebnim poudarkom na področjih skupnega interesa ter na spodbujanju vrednot in standardov Unije.
- (17) Prednostna naloga skupnega interesa je razvoj sodelovanja znotraj regije. Kjer je to primerno, bi moral biti cilj znotrajregionalnih operacij doseči ravnovesje med regijami v Pacifiku, Indijskem oceanu, Karibih, Atlantiku in Arktiki.
- (18) ČDO se zaradi geografske lege soočajo s posebnimi omejitvami. Pri izvajanju tega sklepa bi bilo treba zlasti upoštevati omejitve zaradi oddaljenosti ali izredne oddaljenosti.
- (19) Pri izvajanju tega sklepa bi bilo treba upoštevati socialne in ekonomske razmere ČDO, zlasti tistih, ki so upravičeni do prejemanja uradne razvojne pomoči (URP), ker so vključeni na seznam, ki ga je sestavil Odbor za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).
- (20) Številni ČDO so sosedje najbolj oddaljenim regijam iz člena 349 PDEU, afriškim, karibskim in pacifiškim državam (AKP) in drugim tretjim državam ali ozemljem⁽⁶⁾ ter si z njimi delijo skupne potrebe, od prilagajanja podnebnim spremembam in blažitve teh sprememb ter ohranjanja biotske raznovrstnosti, do vprašanj v zvezi z oceani, ekonomske diverzifikacije in zmanjševanja tveganja nesreč.
- (21) Sporočilo Komisije z dne 24. oktobra 2017 „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“, sklepi 15. in 16. foruma ČDO-EU ter priporočila Komisije za pogajanja o sporazumu o partnerstvu med Evropsko unijo in državami AKP pozivajo k okrepitvi programov regionalnega sodelovanja, ki vključujejo ČDO in njihove sosede.
- (22) ČDO imajo bogato kopensko in morsko biotsko raznovrstnost. Podnebne spremembe vplivajo na naravno okolje ČDO in ogrožajo njihov trajnostni razvoj. Ukrepi na področjih ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, zmanjšanja tveganja nesreč, trajnostnega upravljanja naravnih virov in spodbujanja trajnostne energije in okoljske varnosti prispevajo k prilagoditvi in blažitvi podnebnih sprememb v ČDO. Pridružitve bi si morala prizadevati, da zagotovi ohranjanje, obnovo in trajnostno uporabo biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev kot ključnega elementa za uresničitev trajnostnega razvoja.
- (23) Unija in ČDO ponovno potrjujejo svojo pravico do urejanja vpliva odpadkov na okolje in javno zdravje v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami.
- (24) Program, vzpostavljen s tem sklepom (v nadaljevanju: program), ki odraža pomembnost obvladovanja podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in doseganje ciljev ZN za trajnostni razvoj, bi moral prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov v politike Unije in k doseganju skupnega cilja, da se 30 % odhodkov proračuna Unije nameni za podporo podnebnim ciljem. Ukrepi v okviru tega programa naj bi za podnebne cilje prispevali 25 % skupnih finančnih sredstev programa. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med izvajanjem programa, skupni prispevek iz tega programa pa bi moral biti predmet ustreznih postopkov ocenjevanja in pregleda. Da bi ta program prispeval k ustavitvi in obrnitvi trenda upada biotske raznovrstnosti, bi moral prispevati k ambiciji, da se za cilje biotske raznovrstnosti v letu 2024 nameni 7,5 %, v letih 2026 in 2027 pa 10 % letne porabe v sklopu večletnega finančnega okvira, pri čemer se upoštevajo obstoječa prekrivanja med podnebnimi cilji in cilji na področju biotske raznovrstnosti.

⁽⁶⁾ Izraz „ozemlja“ pomeni 12 ČDO Združenega kraljestva, kot so bili navedeni v Prilogi II k PDEU na dan 29. marca 2017, ko je Evropski svet prejel uradno obvestilo o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in Euratoma na podlagi člena 50 PEU.

- (25) V odnosih med Unijo in ČDO bi bilo treba priznati, da bi slednji lahko pomembno prispevali k izpolnjevanju zavez Unije v okviru večstranskih okoljskih sporazumov.
- (26) Unija in ČDO priznavajo, da sta izobraževanje in poklicno usposabljanje posebno pomembna za spodbujanje trajnostnega razvoja ČDO.
- (27) V okviru pridružitve med Unijo in ČDO bi bilo treba upoštevati ohranjanje kulturne raznolikosti in identitete ČDO ter k temu prispevati.
- (28) Trgovina in z njo povezano sodelovanje med Unijo in ČDO bi morala prispevati k uresnitvi cilja trajnostnega gospodarskega in družbenega razvoja ter varstva okolja.
- (29) Ta sklep bo še naprej zagotavljal prilagodljiva pravila o poreklu, vključno s pravili o kumulaciji porekla. Kumulacija bi morala biti mogoča ne le s ČDO in državami podpisnicami Sporazuma o gospodarskem partnerstvu z Unijo, ampak pod določenimi pogoji tudi za proizvode s poreklom iz držav, s katerimi Unija uporablja sporazum o prosti trgovini, in za proizvode, ki v Unijo vstopajo brez dajatev in kvot v okviru splošnega sistema preferencialov Unije, vendar tudi v skladu s pogoji. Ti pogoji so potrebni, da se prepreči izogibanje izpolnjevanju obvez iz trgovinskih določb in da se zagotovi pravilno delovanje sistemov kumulacije.
- (30) Postopke za potrjevanje porekla iz ČDO bi bilo treba posodobiti, in sicer v interesu gospodarskih subjektov in zadevnih uprav v ČDO. Določbe o upravnem sodelovanju med Unijo in ČDO bi bilo treba prav tako ustrezno posodobiti.
- (31) Poleg tega bodo ohranjene podrobne določbe o zaščiti in nadzoru, kar bo ČDO, pristojnim organom Unije in gospodarskim subjektom omogočilo, da se zanašajo na jasna in pregledna pravila in postopke. Navsezadnje je v skupnem interesu, da se zagotovi pravilna uporaba postopkov in ureditev, ki ČDO omogočajo izvoz blaga v Unijo brez dajatev in kvot.
- (32) Ob upoštevanju ciljev integracije in razvoja svetovne trgovine na področju storitev in ustanavljanja podjetij je treba podpirati razvoj trgov storitev in naložbenih možnosti ter v ta namen izboljšati tržni dostop storitev in naložb ČDO na trg Unije. Glede na to bi morala Unija ČDO ponuditi najboljšo možno obravnavo, kot jo s splošnimi klavzulami o državi z največjimi ugodnostmi nudi vsem drugim trgovinskim partnerjem, ob čemer bi se morale ČDO zagotoviti možnosti za bolj prilagodljive trgovinske odnose, in sicer tako, da se obravnava, ki jo ČDO zagotavljajo Uniji, omeji na obravnavo, ki jo zagotavljajo drugim velikim trgovinskim partnerjem.
- (33) Sodelovanje na področju finančnih storitev med Unijo in ČDO bi moralo prispevati k oblikovanju varnejšega, zanesljivejšega in preglednejšega finančnega sistema, ki je bistven za spodbujanje svetovne finančne stabilnosti ter podpiranje trajnostne rasti. Prizadevanja na tem področju bi morala biti usmerjena na skladnost z mednarodno dogovorjenimi standardi in približevanje predpisov ČDO pravnemu redu Unije na področju finančnih storitev. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti kreptitvi upravne zmogljivosti organov ČDO, med drugim tudi na področju nadzora.
- (34) Finančna pomoč Unije mora biti usmerjena na področja, kjer ima največji učinek, pri tem pa je treba upoštevati njeno zmožnost, da deluje v svetovnem merilu in se odzove na globalne izzive, kot so izkoreninjenje revščine, trajnosten in vključujoč razvoj ali spodbujanje demokracije, dobrega upravljanja, človekovih pravic in pravne države po vsem svetu, pa tudi njeno dolgoročno in predvidljivo zavezanost zagotavljanju razvojne pomoči in njeno vlogo pri usklajevanju z državami članicami.
- (35) Za namene učinkovitosti, poenostavitve in priznavanja upravljavskih sposobnosti organov ČDO bi bilo treba finančna sredstva, ki se dodelijo ČDO, upravljati na podlagi vzajemnega partnerstva. Poleg tega bi morali organi ČDO prevzeti odgovornost za oblikovanje in izvajanje tistih politik, o katerih sta se pogodbenici dogovorili, da jih bosta sprejeli kot strategije sodelovanja. Pri načrtovanju in izvajanju pravil in procesov bi bilo treba upoštevati dejstvo, da so upravni in človeški viri v ČDO omejeni.

- (36) Ta sklep določa finančna sredstva za pridružitve čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo finančni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 19 Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev ⁽⁷⁾. Ta znesek bi se moral upoštevati kot izraz volje zakonodajalca in ne bi smel vplivati na proračunska pooblastila Evropskega parlamenta in Sveta, določena v PDEU.
- (37) Za ta sklep se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) in določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjim strokovnjakom ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.
- (38) Vrste financiranja in načini izvajanja iz tega sklepa bi se morali izbrati na podlagi njihove primernosti za uresničevanje posebnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje neskladnosti. Pri tem izboru bi bilo treba upoštevati uporabo pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnih stopenj kot tudi financiranje, ki ni vezano na stroške, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.
- (39) Unija bi si morala prizadevati za najučinkovitejšo možno uporabo razpoložljivih virov in s tem za optimizacijo učinka svojega zunanjega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti usklajenost in dopolnjevanje instrumentov Unije za zunanje financiranje ter ustvariti sinergije z drugimi politikami in programi Unije. Da bi se v največji možni meri povečal učinek kombiniranega posredovanja za doseganje skupnega cilja, bi ta sklep moral omogočati kombiniranje financiranja z drugimi programi Unije, če le prispevki ne krijejo istih stroškov. Glede na to, da dostop ČDO do programov Unije ostaja izziv, bi morala Komisija po potrebi spodbujati boljši dostop ČDO do programov Unije, na primer z dejavnostmi krepitev zmogljivosti in usposabljanja. Stopnja udeležbe ČDO bi morala biti redno ocenjevana. Unija bi morala tudi zagotoviti, da lahko fizične osebe iz ČDO sodelujejo pri pobudah Unije na enaki podlagi kot drugi državljani držav članic.
- (40) Ta sklep bi se moral po potrebi sklicevati na Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ za namen izvajanja sodelovanja ter tako pri upravljanju zagotavljati skladnost med različnimi instrumenti.
- (41) Za upoštevanje razvoja in sprememb v carinski in trgovinski zakonodaji bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s postopkovnimi pravili o poreklu in s tem povezanimi opredelitvami pojmov iz Priloge II in njenih dodatkov, da se Komisiji omogoči, da te spremembe prenese v sklep. Prav tako bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo člena 3 Priloge I zaradi pregleda ali dopolnitve kazalnikov, kjer je to potrebno, in za dopolnitev te Priloge z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in vrednotenje.

⁽⁷⁾ Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28).

⁽⁸⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

- (42) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁰⁾ je ta program treba oceniti na podlagi informacij, zbranih na podlagi posebnih zahtev glede spremljanja, pri čemer se je treba izogniti pretiranemu urejanju in upravnim bremenom, zlasti za države članice. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so osnova za ocenjevanje učinkov programa na terenu. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
- (43) Sklicevanja na instrumente zunanje pomoči v členu 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU ⁽¹¹⁾ bi bilo treba razumeti tudi kot sklicevanja na ta sklep. Komisija bi morala zagotoviti, da se ta sklep izvaja v skladu z vlogo ESZD, kot je določena v navedenem sklepu.
- (44) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje členov 10(6) in 16(8) Priloge II, člena 2 Priloge III ter členov 5 in 6 Priloge IV k temu sklepu bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾.
- (45) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾, Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ⁽¹⁴⁾, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽¹⁵⁾ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 ⁽¹⁶⁾ je treba finančne interese Unije zaščititi z učinkovitimi in sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti, tudi goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.

Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen, da preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, uradu OLAF, Evropskemu računskemu sodišču in za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne

⁽¹⁰⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽¹¹⁾ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽¹⁶⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁽¹⁷⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

pravice. Zato bi morali sporazumi s tretjimi državami in ozemlji ter z mednarodnimi organizacijami, pa tudi vse pogodbe ali sporazumi, ki izhajajo iz izvajanja tega sklepa, vsebovati določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblaščajo za izvajanje takih revizij, pregledov in inšpekcij na kraju samem v skladu z njihovimi pristojnostmi ter zagotavljajo, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje financiranja Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (46) Da bi poboljšali sodelovanje med ČDO, bi lahko ČDO uporabili sistem REX, tj. sistem za registracijo izvoznikov, pooblaščenih za potrjevanje porekla blaga vzpostavljen z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2015/2447 ⁽¹⁸⁾, da bi v zvezi z izdelki s poreklom iz druge ČDO odobrili preferencialno tarifno obravnavo v primerih, ko ni kumulacije.
- (47) Ta sklep bi moral Uniji dati možnost, da se na vse navedene dejavnike odzove na inovativen, dosleden in različnim razmeram prilagojen način.
- (48) Da bi zagotovili kontinuiteto pri nujenju podpore na zadevnem področju politike in omogočili izvajanje od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, bi moral ta sklep začeti veljati čim prej in bi se moral uporabljati od 1. januarja 2021 z retroaktivnim učinkom –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

DEL I

SPLOŠNE DOLOČBE O PRIDRUŽITVI ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ UNIJI

POGLAVJE 1

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sklep vzpostavlja pridružitev ČDO Uniji (v nadaljnjem besedilu: pridružitev), ki je partnerstvo, katerega namen je podpreti trajnostni razvoj ČDO ter spodbujati uveljavljanje vrednot in standardov Unije v širšem svetu. Partnerji v pridružitvi so Unija, ČDO in države članice, s katerimi so ČDO povezani. Ta sklep določa tudi pravila v zvezi z odnosi med Unijo na eni strani ter Grenlandijo in Dansko na drugi strani.

Ta sklep vzpostavlja program financiranja za pridružitev (v nadaljnjem besedilu: program) za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027. Določa cilje programa, proračun za obdobje 2021 do 2027, oblike financiranja s strani Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja, kot je določeno v Prilogi I.

Člen 2

Ozemeljska uporaba

Ta pridružitev se uporablja za ČDO, navedene v Prilogi II k PDEU, razen za 12 ČDO iz Združenega kraljestva, navedenih v isti prilogi.

⁽¹⁸⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi pravil za izvajanje nekaterih določbe Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (UL L 343, 29.12.2015, str. 558).

Člen 3

Cilji, načela in vrednote

1. Pridružitve med Unijo in ČDO temelji na ciljih, načelih in vrednotah, ki so skupni ČDO, državam članicam, s katerimi so ČDO povezani, in Uniji.
2. Partnerji priznavajo pravice drugih partnerjev, da določijo svojo politiko trajnostnega razvoja in prednostne naloge na tem področju ter določijo lastne ravni domačega varstva okolja in zaščite dela ter da ustrezno sprejemajo ali spreminjajo relevantne zakone in spreminjajo relevantne politike v skladu z mednarodno priznanimi standardi in sporazumi. Pri tem si prizadevajo zagotoviti visoko raven varstva okolja in zaščite dela.
3. Partnerji pri izvajanju tega sklepa ravnajo po načelih preglednosti, subsidiarnosti in potrebe po učinkovitosti ter enakovredno obravnavajo vse tri stebre trajnostnega razvoja ČDO, ki so pomembni za celovito in strateško izvajanje vseh notranjih in zunanjih politik Agende 2030: gospodarski, kulturni in družbeni razvoj ter varstvo narave in okolja. Enakost spolov ter pravice deklet in žensk bi bilo treba vključiti v vse ukrepe kot ključni prispevek k uspešnemu doseganju ciljev trajnostnega razvoja.
4. Glavni cilj tega sklepa je spodbujati gospodarski in družbeni razvoj ČDO ter vzpostaviti tesne gospodarske vezi med njimi in Unijo kot celoto. Namen pridružitve je uresničiti ta splošni cilj, in sicer s povečanjem konkurenčnosti ČDO, krepitvijo njihove odpornosti, zmanjšanjem ranljivosti njihovega gospodarstva in okolja ter spodbujanjem sodelovanja med njimi in drugimi partnerji. Cilj tega sklepa je nadalje ohraniti obstoječe vezi med Unijo na eni strani ter Grenlandijo in Dansko na drugi strani, priznavajoč geostrateški položaj Grenlandije v Arktiki, in ohraniti že vzpostavljene vezi med Unijo in drugimi ČDO, priznavajoč njihove geostrateške položaje v Karibih, Indijskem, Atlantskem in Tihem oceanu.
5. V skladu s členom 3(5) in členom 21 PEU so posebni cilji tega sklepa naslednji:
 - (a) spodbujanje sodelovanja s ČDO in podpora temu sodelovanju, vključno z obravnavo njihovih glavnih izzivov in uresničevanjem ciljev trajnostnega razvoja;
 - (b) podpora Grenlandiji in sodelovanje z njo pri reševanju glavnih izzivov, kot je dvig ravni izobraževanja, ter prispevanje k zmogljivosti uprave Grenlandije za oblikovanje in izvajanje nacionalnih politik.
6. Pri uresničevanju splošnih ciljev iz odstavka 4 in posebnih ciljev iz odstavka 5 je treba spoštovati temeljna načela svobode, demokracije, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pravne države, dobrega upravljanja in trajnostnega razvoja, ki so skupna ČDO in državam članicam, s katerimi so ČDO povezani.

Člen 4

Upravljanje pridružitve

Pridružitve v skladu s svojimi posameznimi institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pristojnostmi upravljajo Komisija in organi ČDO ter, če je potrebno, država članica, s katero je posamezna ČDO povezana.

Člen 5

Skupni interesi, dopolnjevanje in prednostne naloge

1. Pridružitve je okvir za politični dialog in sodelovanje pri vprašanih skupnega interesa.

2. Prednost ima sodelovanje na področjih skupnega interesa, kot so:
- (a) trajnostna diverzifikacija gospodarstev ČDO, vključno z nadaljnjim povezovanjem v svetovna in regionalna gospodarstva; v posebnem primeru Grenlandije je treba povečati usposobljenost njene delovne sile;
 - (b) spodbujanje izmenjave, sodelovanja in partnerstev za hitrejšo doseganje ciljev trajnostnega razvoja;
 - (c) izobraževanje in usposabljanje, javno zdravje, turizem in kultura;
 - (d) spodbujanje zelenega in modrega gospodarstva;
 - (e) trajnostno upravljanje naravnih virov, vključno z ohranjanjem in trajnostno uporabo biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev;
 - (f) blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje na njihove vplive;
 - (g) ukrepi za zmanjšanje tveganja nesreč;
 - (h) spodbujanje raziskav, inovacij in dejavnosti znanstvenega sodelovanja;
 - (i) digitalna dostopnost;
 - (j) spodbujanje družbenih, kulturnih in gospodarskih izmenjav med ČDO, njihovimi sosednjimi državami in drugimi partnerji;
 - (k) socialni sektor, mobilnost delovne sile, sistemi socialne zaščite, vprašanja v zvezi z varnostjo hrane in varnostjo preskrbe s hrano;
 - (l) vprašanja v zvezi z Arktiko;
 - (m) razvoj regionalnega sodelovanja v Karibih, Indijskem, Atlantskem in Tihem oceanu;
 - (n) razvoj znotrajregionalnega sodelovanja v Arktiki, Karibih, Indijskem, Atlantskem in Tihem oceanu.
3. Cilj sodelovanja na področjih skupnega interesa je spodbuditi samozadostnost ČDO in razvoj njihovih zmogljivosti za oblikovanje, izvajanje in spremljanje strategij in politik, določenih v odstavku 2.

Člen 6

Spodbujanje pridružitve

1. Za krepitev svojih medsebojnih odnosov si Unija in ČDO prizadevajo seznaniti svoje državljane glede pridružitve, zlasti s spodbujanjem povezovanja in sodelovanja med organi, akademsko skupnostjo, civilno družbo in podjetji ČDO na eni strani in njihovimi sogovorniki v Uniji na drugi strani.
2. ČDO si prizadevajo za krepitev in spodbujanje svojih odnosov z Unijo kot celoto. Države članice podpirajo ta prizadevanja.

Člen 7

Regionalno sodelovanje, regionalno povezovanje in sodelovanje z drugimi partnerji

1. V skladu s členom 3 je namen te pridružitve podpreti ČDO pri njihovih prizadevanjih za udeležbo v ustreznih mednarodnih, regionalnih in podregionalnih pobudah sodelovanja ter regionalnih ali podregionalnih postopkih povezovanja v skladu z njihovimi lastnimi željami ter cilji in prednostnimi nalogami, ki jih opredelijo pristojni organi ČDO.
2. V ta namen lahko Unija in ČDO izmenjujejo informacije in najboljše prakse ali vzpostavijo druge oblike tesnega sodelovanja in usklajevanja z drugimi partnerji v okviru članstva ČDO v regionalnih in mednarodnih organizacijah, če je primerno, s pomočjo mednarodnih sporazumov.

3. Namen pridružitve je podpreti sodelovanje med ČDO in drugimi partnerji na področjih sodelovanja, ki so določena v delih II in III tega sklepa. V zvezi s tem je cilj pridružitve spodbuditi sodelovanje med ČDO in najbolj oddaljenimi regijami iz člena 349 PDEU, njihovimi sosednjimi državami AKP ter državami in ozemlji, ki niso države ali ozemlja AKP ⁽¹⁹⁾. Unija za uresničitev tega cilja izboljša usklajevanje in sinergije med zadevnimi programi ali instrumenti Unije. Unija si tudi prizadeva za vključevanje ČDO v različne oblike dialoga, ki ga ima z njihovimi sosednjimi državami, ne glede na to, ali so države ali ozemlja AKP, in z najbolj oddaljenimi regijami, kadar je to primerno.

4. Podpora članstvu ČDO v ustreznih organizacijah za regionalno povezovanje je osredotočena zlasti na:

- (a) vzpostavljanje zmogljivosti ustreznih regionalnih organizacij in institucij, katerih članice so ČDO;
- (b) regionalne ali podregionalne pobude, kot je izvajanje sektorskih reformnih politik, ki se nanašajo na področja sodelovanja, opredeljena v delih II in III;
- (c) ozaveščenost ČDO o učinkih procesov regionalnega povezovanja na različnih področjih in njihovo razumevanje;
- (d) sodelovanje ČDO pri razvoju regionalnih trgov v okviru organizacij regionalnega povezovanja;
- (e) čezmejne naložbe med ČDO in njihovimi sosednjimi državami.

Člen 8

Sodelovanje v evropskih združenjih za teritorialno sodelovanje

Pri uporabi člena 7(1), (2) in (3) tega sklepa pobude za sodelovanje ali druge oblike sodelovanja pomenijo tudi to, da vladni organi, regionalne in podregionalne organizacije, lokalni organi in po potrebi tudi drugi javni in zasebni organi ali institucije, vključno s ponudniki javnih storitev iz ČDO, lahko sodelujejo v evropskih združenjih za teritorialno sodelovanje (EZTS) v skladu s pravili in cilji dejavnosti sodelovanja, ki se opravljajo na podlagi tega sklepa in Uredbe (EU) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾, ter v skladu z ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je ČDO povezana.

Člen 9

Posebna obravnava

1. Pri pridružitvi se upošteva raznolikost ČDO v smislu gospodarskega razvoja in njihove sposobnosti, da v celoti uživajo koristi regionalnega sodelovanja in regionalnega povezovanja iz člena 7.
2. Posebna obravnava se vzpostavi za odročne ČDO.
3. Da bi se odpravile strukturne in druge ovire za razvoj odročnih ČDO, posebna obravnava upošteva njihove posebne težave, *med drugim* pri določanju obsega finančne pomoči in pogojev v zvezi z njo.
4. Saint Pierre in Miquelon se štejeta za odročni ČDO.

⁽¹⁹⁾ Izraz „ozemlja“ pomeni 12 ČDO Združenega kraljestva, kot so bile navedene v Prilogi II k PDEU na dan 29. marca 2017, ko je Evropski svet prejel uradno obvestilo o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in Euratoma na podlagi člena 50 PDEU.

⁽²⁰⁾ Uredba (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) (UL L 210, 31.7.2006, str. 19).

POGLAVJE 2

Sodelovanje

Člen 10

Splošni pristop

1. Pridružitve temelji na širokem dialogu in posvetovanjih o vprašanih skupnega interesa med ČDO, državami članicami, s katerimi so ČDO povezani, in Komisijo ter, če je primerno, Evropsko investicijsko banko (v nadaljnjem besedilu: EIB) in drugimi institucijami in organi Unije.
2. ČDO organizirajo, kadar je to ustrezno, dialog in posvetovanja z organi in institucijami, kot so:
 - (a) pristojni lokalni in drugi javni organi;
 - (b) gospodarski in socialni partnerji;
 - (c) drug ustrezn organ, ki predstavlja civilno družbo, kot so okoljski partnerji, nevladne organizacije in organi, odgovorni za spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami.

Člen 11

Akterji sodelovanja

1. Akterji sodelovanja v ČDO so:
 - (a) vladni organi ČDO;
 - (b) lokalni organi v ČDO;
 - (c) ponudniki javnih storitev ter organizacije civilne družbe, kot so družbena in poslovna združenja ter združenja delodajalcev in sindikatov in lokalne, nacionalne ali mednarodne nevladne organizacije;
 - (d) regionalne in podregionalne organizacije.
2. Države članice, s katerimi so ČDO povezani, Komisijo obvestijo o imenih vladnih in lokalnih organov iz točk (a) in (b) odstavka 1.

Člen 12

Odgovornosti nevladnih akterjev

1. Nevladni akterji imajo lahko vlogo v izmenjavi informacij in pri posvetovanjih o sodelovanju ter zlasti pri pripravi in izvajanju pomoči glede sodelovanja ter projektov ali programov sodelovanja. Nanje se lahko prenesejo pooblastila finančnega upravljanja za izvajanje teh projektov ali programov za podporo lokalnim razvojnim pobudam.
2. Nevladni akterji, ki so lahko izbrani za decentralizirano upravljanje projektov ali programov, se določijo v soglasju med organi ČDO, Komisijo in državo članico, s katero je ČDO povezana, upoštevajoč zadevno temo, njihovo strokovno znanje in izkušnje ter področje delovanja. Postopek določitve se v vsaki ČDO izvaja v okviru širšega dialoga in posvetovanja iz člena 10.
3. Namen pridružitve je prispevati k prizadevanjem ČDO za krepitev organizacij civilne družbe, zlasti olajšati njihovo ustanavljanje in razvoje ter oblikovanje ukrepov, potrebnih za začetek njihovega vključevanja v načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje razvojnih strategij in programov.

POGLAVJE 3

Institucionalni okvir pridružitve

Člen 13

Vodilna načela za dialog

1. Unija, ČDO in države članice, s katerimi so ČDO povezani, redno sodelujejo v celovitem in političnem dialogu.
2. Dialog se izvaja ob popolnem upoštevanju ustreznih institucionalnih, pravnih in finančnih pristojnosti Unije, ČDO in držav članic, s katerimi so ČDO povezani. Dialog se izvaja na prožen način. Lahko je formalen ali neformalen, na ustrezni ravni ali v ustrezni obliki ter se izvaja v okviru iz člena 14.
3. Dialog omogoča, da se ČDO popolnoma vključijo v izvajanje pridružitve.
4. Osrednja tema dialoga so med drugim določena politična vprašanja, ki so v skupnem interesu ali splošnega pomena za doseganje ciljev pridružitve.
5. Dialog s ČDO, vključno z Grenlandijo, zlasti zagotavlja podlago za širše sodelovanje in dialog na področjih, ki med drugim zadevajo izobraževanje, energijo, podnebne spremembe, naravo, okolje, modro gospodarstvo, naravne vire, vključno s surovinami in ribjimi staleži, pomorski promet, raziskave in inovacije ter arktično razsežnost navedenih vprašanj, kjer je ustrezno.

Člen 14

Pridružitvena telesa dialoga

1. V okviru pridružitve se vzpostavijo naslednja telesa dialoga:
 - (a) forum za dialog med ČDO in EU (v nadaljnjem besedilu: forum ČDO-EU) se sestane enkrat letno, da se srečajo organi ČDO, predstavniki držav članic in Komisija. Člani Evropskega parlamenta, predstavniki EIB in predstavniki najbolj oddaljenih regij se po potrebi pridružijo forumu ČDO-EU;
 - (b) tristranska posvetovanja med Komisijo, ČDO in državami članicami, s katerimi so ČDO povezani, so redna. Ta posvetovanja se organizirajo vsaj štirikrat letno na pobudo Komisije ali na zahtevo ČDO in držav članic, s katerimi so ČDO povezani. Države članice bodo ustrezno obveščene o rezultatih posvetovanj;
 - (c) delovne skupine, ki se oblikujejo v soglasju med ČDO, državami članicami, s katerimi so ČDO povezani, in Komisijo se za spremljanje izvajanja pridružitve oblikujejo delovne skupine, imajo svetovalno vlogo, in sicer v obliki, ki je primerna za obravnavana vprašanja. Te delovne skupine se lahko oblikujejo na zahtevo Komisije, države članice ali ČDO. Zagotavljajo tehnične razprave o zadevah, ki so posebnega pomena za ČDO in države članice, s katerimi so ČDO povezani, ter tako dopolnjujejo delo, opravljeno v okviru foruma ČDO-EU in/ali na tristranskih posvetovanjih.
2. Komisija predseduje forumu ČDO-EU, tristranskim posvetovanjem in delovnim skupinam ter na teh srečanjih opravlja naloge sekretariata. Delovne usmeritve tristranskih posvetovanj skupaj določijo Komisija, ČDO in države članice, s katerimi so ČDO povezani. Delovne usmeritve foruma ČDO-EU skupaj določijo Komisija, ČDO in države članice, s katerimi so ČDO povezani, ter druge zainteresirane države članice.

DEL II

PODROČJA SODELOVANJA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ V OKVIRU PRIDRUŽITVE

POGLAVJE 1

Okoljska vprašanja, podnebne spremembe, oceani in zmanjševanje tveganja nesreč

Člen 15

Splošna načela

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju narave, okolja, podnebnih sprememb in zmanjševanja tveganja nesreč nanaša na:

- (a) podporo pri prizadevanjih ČDO za opredelitev in izvajanje politik, strategij, akcijskih načrtov in ukrepov;
- (b) podporo pri prizadevanjih ČDO za povezovanje v regionalne mreže in pobude ter mreže in pobude v Uniji in svetovnem merilu;
- (c) spodbujanje trajnostne uporabe virov in učinkovitosti virov ter razdruževanja gospodarske rasti in degradacije okolja ter
- (d) podpora prizadevanjem ČDO, da delujejo kot regionalna središča ali centri odličnosti.

Člen 16

Trajnostno upravljanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostnega upravljanja ter ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev nanaša na:

- (a) spodbujanje vzpostavitve in učinkovitega upravljanja morskih in kopenskih zavarovanih območij ter izboljšane upravljanja obstoječih zavarovanih območij;
- (b) spodbujanje trajnostnega upravljanja morskih in kopenskih virov, ki prispevajo k zaščiti vrst, habitatov in funkcij ekosistemov zunaj zavarovanih območij in zlasti ogroženih, občutljivih in redkih vrst;
- (c) krepitev ohranjanja in trajnostne rabe morske in kopenske biotske raznovrstnosti in ekosistemov z:
 - (i) obravnavo širšega izziva, ki ga podnebne spremembe predstavljajo za ekosisteme, z ohranjanjem zdravih, odpornih ekosistemov in spodbujanjem zelene in modre infrastrukture ter na ekosistemu temelječih pristopov k blažitvi in prilagajanju podnebnim spremembam, saj taki pristopi pogosto prinesejo več koristi;
 - (ii) krepitev zmogljivosti na lokalni, regionalni ali mednarodni ravni s spodbujanjem izmenjave informacij, znanja, vključno z znanjem domorodnih ljudstev ter tradicionalnim in lokalnim znanjem, in najboljših praks med vsemi deležniki, vključno z javnimi organi, lastniki zemlje, zasebnim sektorjem, raziskovalci in civilno družbo;
 - (iii) krepitev obstoječih programov za ohranjanje narave in s tem povezanih prizadevanj znotraj in zunaj varstvenih območij;
 - (iv) širitev baze znanja in zapolnjevanje vrzeli v znanju, vključno z opredelitvijo vrednosti funkcij ekosistema in ekosistemskih storitev, in razvoj dolgoročnih programov spremljanja vrst in ekosistemov;

- (d) spodbujanje in olajševanje regionalnega sodelovanja za obravnavo vprašanj, kot so invazivne tuje vrste ali vplivi podnebnih sprememb in trajnostno ohranjanje oceanov;
- (e) razvoj mehanizmov za pridobitev sredstev za ekosistemske storitve, vključno s plačili.

Člen 17

Trajnostno gospodarjenje z gozdovi

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi nanaša na uveljavljanje ohranjanja gozdov in trajnostnega gospodarjenja z njimi, vključno z njihovo vlogo pri varovanju okolja pred erozijo in nadzoru dezertifikacije, ter na pogozdovanje in upravljanje izvoza lesa.

Člen 18

Celovito upravljanje obalnega pasu

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju celovitega upravljanja obalnega pasu nanaša na:

- (a) podporo prizadevanjem ČDO za učinkovito trajnostno upravljanje morskih in obalnih območij z opredelitvijo strateških in celostnih pristopov k načrtovanju in upravljanju morskih in obalnih območij, vključno s podporo dolgoročnim programom spremljanja;
- (b) uskladitev interesov gospodarskih in družbenih dejavnosti, kot so ribištvo in akvakultura, turizem, pomorski promet in kmetijstvo, s potencialom morskih in obalnih območij v smislu obnovljivih virov energije, vodnih virov in surovin, pri čemer se upoštevajo vplivi podnebnih sprememb in človekovih dejavnosti.

Člen 19

Oceani

1. V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju mednarodnega upravljanja oceanov nanaša na:

- (a) krepitev dialoga o zadevah skupnega interesa na tem področju;
- (b) promocijo znanja o morju in biotehnologije, energije oceanov, pomorskega nadzora, upravljanja obalnih območij in upravljanja na podlagi ekosistemskega pristopa, vključno s spremljanjem morskih ekosistemov;
- (c) spodbujanje celovitih pristopov na regionalni in mednarodni ravni;
- (d) dejavno spodbujanje dobrega upravljanja, najboljših praks in odgovornega upravljanja ribištva pri ohranjanju in trajnostnem upravljanju staležev rib, vključno s staleži rib v skupnem interesu in tistimi, ki jih upravljajo regionalne organizacije za upravljanje ribištva;
- (e) lokalni razvoj odgovornih industrij za predelavo ribiških proizvodov;
- (f) dialog in sodelovanje za ohranjanje staležev rib, med drugim z ukrepi za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in neregularnemu ribolovu in z učinkovitim sodelovanjem z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in znotraj teh organizacij, ki morata vključiti programe nadzora in inšpekcijskih pregledov, spodbude in obveznosti za učinkovitejše dolgoročno upravljanje ribištva in obalnega okolja.

2. V okviru pridružitve ter ob zagotavljanju doslednosti in dopolnjevanja z obstoječimi sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju temelji sodelovanje iz točk (d) in (f) odstavka 1 na naslednjih načelih:

- (a) obveznost odgovornega upravljanja ribištva in odgovornih ribolovnih praks;

- (b) opustitev ukrepov ali dejavnosti, ki niso v skladu z načeli trajnostnega izkoriščanja ribolovnih virov in trajnostnim lokalnim razvojem;
- (c) ob upoštevanju obstoječih ali morebitnih prihodnjih dvostranskih sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju med Unijo in ČDO se obe strani želita redno posvetovati o ohranjanju in upravljanju živih morskih virov in izmenjavati informacije o trenutnem stanju virov v okviru ustreznih teles dialoga iz člena 14.

Člen 20

Trajnostno gospodarjenje z vodami

1. V okviru pridružitve lahko Unija in ČDO sodelujejo na področju trajnostnega gospodarjenja z vodami prek vodne politike in vzpostavljanja institucij, zaščite vodnih virov, oskrbe z vodo na podeželskih in mestnih območjih za gospodinjске, industrijske ali kmetijske namene ter prek shranjevanja in distribucije vodnih virov ter gospodarjenja z njimi, zmanjšanja izgub vode, učinkovite rabe vode in ravnanja z odpadno vodo.
2. Na področju oskrbe z vodo in v sanitarnem sektorju se posebna pozornost nameni dostopu do oskrbe s čisto in cenovno dostopno pitno vodo in do sanitarnih storitev na slabo pokritih področjih ter tistim področjem, ki so posebej izpostavljena naravnim nesrečam, kar neposredno prispeva k razvoju človeških virov z izboljšanjem zdravstvenega stanja in povečanjem produktivnosti.
3. Sodelovanje na področjih iz odstavka 1 se ravna po načelu, da je treba stalno potrebo po širitvi zagotavljanja osnovnih storitev v zvezi z vodo in sanitarijami tako mestnemu kot podeželskemu prebivalstvu obravnavati na okoljsko trajnosten način. Prednost bi moral imeti razvoj dejavnega gospodarjenja z vodnimi viri, prilagojenega podnebnim razmeram.

Člen 21

Ravnanje z odpadki

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju ravnanja z odpadki nanaša na spodbujanje uporabe najboljše okoljske prakse v vseh dejavnostih, povezanih z ravnanjem z odpadki. Takšno sodelovanje lahko vključuje zmanjšanje odpadkov, vključno z morskimi plastičnimi odpadki, recikliranje ali druge postopke predelave, na primer energijsko predelavo in odstranjevanje odpadkov.

Člen 22

Energija

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju trajnostne energije nanaša na:

- (a) trajnostno proizvodnjo in distribucijo energije ter dostop do nje, zlasti razvoj, spodbujanje, uporabo in shranjevanje nizkoogljične energije iz obnovljivih virov energije;
- (b) energetske politike in predpise, zlasti oblikovanje politik in sprejetje predpisov, ki zagotavljajo stroškovno sprejemljive in trajnostne tarife za energijo;
- (c) energetska učinkovitost, zlasti razvoj in uvedbo standardov energetske učinkovitosti in izvajanje ukrepov za energetska učinkovitost v različnih sektorjih (kot so industrijski, komercialni ter javni sektor in v gospodinjstvih), pa tudi spremljevalne vzgojne dejavnosti in dejavnosti ozaveščanja;
- (d) prevoz, zlasti razvoj, spodbujanje in uporabo okolju prijaznih javnih in zasebnih prevoznih sredstev, kot so vozila na hibridni, električni ali vodikov pogon, sheme za souporabo avtomobila in kolesarjenje;

- (e) prostorsko načrtovanje in gradbeništvo, zlasti spodbujanje in uvedbo visokih okoljskih standardov kakovosti in visoke energetske učinkovitosti pri urbanističnem načrtovanju in gradnji, ter
- (f) turizem, zlasti spodbujanje energetske samozadostnih infrastruktur (ki temeljijo na obnovljivih virih energije) in infrastruktur zelenega turizma.

Člen 23

Surovine

V okviru pridružitve se sodelovanje na področju surovin, vključno z redkimi zemeljskimi elementi, lahko nanaša na spodbujanje sektorja surovin, ki je trajnosten glede vseh dejavnosti, povezanih z rudarstvom, njegovi cilji pa so:

- (a) podpirati učinkovito in optimalno rabo virov;
- (b) spodbujati odgovorno porabo in recikliranje;
- (c) razvijati in krepiti varstvo okolja na lokalni in regionalni ravni;
- (d) podpirati okolju prijazno ravnanje in izkoriščanje;
- (e) krepiti zmogljivosti, usposabljanje, inovacije, raziskave in poslovni ukrepi za izkoriščanje in pridobivanje surovin na lokalni, regionalni in nacionalni ravni v skladu z mednarodnimi delovnimi standardi;
- (f) podpirati trajnostno upravljanje družbeno-ekonomskih učinkov izkoriščanja in pridobivanja surovin;
- (g) upoštevati stališča deležnikov, vpletenih v dejavnosti, povezane s surovinami.

Člen 24

Podnebne spremembe

V okviru pridružitve je namen sodelovanja na področju podnebnih sprememb podpreti pobude ČDO glede blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja na negativne posledice teh sprememb ter lahko zajema:

- (a) pridobivanje dokazov, opredelitev ključnih tveganj ter ozemeljskih, regionalnih in/ali mednarodnih dejavnosti, načrtov ali ukrepov za prilagajanje na podnebne spremembe ali blažitev njihovih negativnih posledic;
- (b) prispevanje k prizadevanjem partnerskih držav pri izpolnjevanju njihovih zavez glede podnebnih sprememb v skladu s Pariškim sporazumom;
- (c) vključitev prilagajanja podnebnim spremembam in blažitve njihovih posledic v javne politike in strategije;
- (d) pripravo in zbiranje statističnih podatkov in kazalnikov, ki so osnovno orodje za oblikovanje politike in njeno izvajanje, ter
- (e) spodbujanje sodelovanja ČDO v regionalnih in mednarodnih dialogih, da bi spodbujali sodelovanje, vključno z izmenjavo znanja in izkušenj.

Člen 25

Zmanjševanje tveganja nesreč

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju zmanjševanja tveganja nesreč zajema:

- (a) razvoj ali izpopolnjevanje sistemov, vključno z infrastrukturami, za preprečevanje nesreč in pripravljenost nanje, vključno s sistemi predvidevanja in zgodnjega opozarjanja, za zmanjšanje posledic nesreč;
- (b) razvoj podrobnega poznavanja izpostavljenosti nesrečam in sedanjih zmogljivosti odziva v ČDO in regijah, v katerih se nahajajo;

- (c) krepitev obstoječih ukrepov preprečevanja nesreč in priprave nanje na lokalnih, nacionalnih in regionalnih ravneh;
- (d) izboljšanje sposobnosti odzivanja zadevnih akterjev, da bi izboljšali njihovo usklajenost, učinkovitost in uspešnost;
- (e) izboljšanje ozaveščanja in obveščanja prebivalstva glede izpostavljenosti tveganjem, preprečevanja, priprave in odziva v primeru nesreče, s ustreznim upoštevanjem posebnih potreb invalidnih oseb;
- (f) krepitev sodelovanja med ključnimi akterji, ki so vključeni v civilno zaščito;
- (g) promocija mednarodnih pobud za zmanjševanje tveganja nesreč, kot je Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, ter
- (h) spodbujanje sodelovanja ČDO v regionalnih, evropskih in mednarodnih telesih, da se omogočita bolj redna izmenjava informacij in tesnejše sodelovanje med različnimi partnerji v primeru nesreče.

POGLAVJE 2

Dostopnost

Člen 26

Splošni cilji

1. V okviru pridružitve je namen sodelovanja na področju dostopnosti:
 - (a) zagotoviti boljši dostop ČDO do svetovnih prometnih omrežij ter
 - (b) zagotoviti boljši dostop ČDO do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) in storitev.
2. Sodelovanje iz odstavka 1 lahko zajema:
 - (a) oblikovanje politik in vzpostavljanje institucij;
 - (b) cestni, železniški, zračni in pomorski prevoz oziroma prevoz po celinskih plovnih poteh;
 - (c) skladiščne zmogljivosti na morju in na letališčih ter
 - (d) zanesljivost oskrbe za oddaljena območja in odročne otoke.

Člen 27

Pomorski promet

1. V okviru pridružitve je sodelovanje na področju pomorskega prometa namenjeno razvoju in spodbujanju stroškovno in splošno učinkovitih storitev pomorskega prometa v ČDO in se lahko nanaša na:
 - (a) spodbujanje učinkovitega in nizkoogljičnega tovarnega prometa po ekonomičnih in trgovinsko sprejemljivih cenah;
 - (b) spodbujanje večje udeležbe ČDO pri opravljanju mednarodnih pomorskih prevoznih storitev;
 - (c) spodbujanje regionalnih programov;
 - (d) pomoč za vključitev lokalnega zasebnega sektorja v pomorske prevozne dejavnosti ter
 - (e) razvoj trajnostne in odporne infrastrukture.
2. Unija in ČDO spodbujajo varnost pomorskega prevoza, varnost posadk in preprečevanje onesnaževanja.
3. Unija in ČDO spodbujajo pomorsko varnost in zaščito, varstvo morskega okolja, življenjske in delovne pogoje na krovu, ki so v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami in zakonodajo Unije.

*Člen 28***Letalski prevoz**

V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na področju letalskega prevoza nanaša na:

- (a) reforme in modernizacijo industrij ČDO na področju letalskega prevoza;
- (b) spodbujanje komercialne sposobnosti preživetja in konkurenčnosti industrij ČDO na področju letalskega prevoza;
- (c) omogočanje naložb in udeležbe zasebnega sektorja ter
- (d) spodbujanje izmenjave znanja in dobrih poslovnih praks ob upoštevanju vprašanj trajnosti in blažitve podnebnih sprememb.

*Člen 29***Varnost in zaščita letalskega prevoza**

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju varnosti in zaščite letalskega prevoza namenjeno podpori ČDO pri njihovih prizadevanjih za uskladitev z ustreznimi standardi Unije in mednarodnimi standardi in lahko med drugim zajema:

- (a) izvajanje Evropskega letalskega varnostnega sistema in po potrebi mednarodnih standardov;
- (b) izvajanje letalske varnosti in povečanje zmogljivosti uprav za civilno letalstvo glede obvladovanja vseh vidikov operativne varnosti, ki je pod njihovim nadzorom, ter
- (c) razvoj infrastrukture in človeških virov.

*Člen 30***Storitve IKT**

V okviru pridružitve je namen sodelovanja na področju storitev IKT obravnavati digitalne vrzeli in spodbude v ČDO, digitalno dostopnost, inovacije, gospodarsko rast ter izboljšati vsakdanje življenje državljanov in poslovanje podjetij, vključno s povečanjem dostopnosti za invalidne osebe. Sodelovanje je zlasti usmerjeno v krepitev regulativne zmogljivosti ČDO in lahko podpre širitev omrežij in storitev IKT, vključno z ustreznimi in zanesljivimi elektronskimi komunikacijskimi omrežji, da se državljanom in podjetjem iz ČDO zagotovijo koristi digitalnih storitev, in sicer z naslednjimi ukrepi:

- (a) oblikovanje predvidljivega zakonodajnega okolja, ki je v koraku s tehnološkim razvojem, spodbuja rast in inovacije ter spodbuja konkurenco in varstvo potrošnikov;
- (b) dialog o različnih vidikih politike glede spodbujanja in spremljanja informacijske družbe;
- (c) izmenjava informacij o standardih in vprašanjih interoperabilnosti;
- (d) krepitev sodelovanja na področju raziskav IKT ter na področju raziskovalnih infrastruktur na osnovi IKT;
- (e) razvoj storitev in aplikacij na področjih z velikim družbenim vplivom;
- (f) izobraževanje in usposabljanje, zlasti za mlade.

POGLAVJE 3

Raziskave in inovacije

Člen 31

Sodelovanje na področju raziskav in inovacij

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju raziskav in inovacij zajema znanost, energijo, podnebne spremembe, prožnost ob naravnih nesrečah, naravne vire, vključno s surovinami, in trajnostno uporabo živih virov.

Zajema lahko tudi tehnologijo, vključno z IKT, da se prispeva k trajnostnemu razvoju ČDO in spodbuja vlogo ČDO kot regionalnih centrov in centrov odličnosti ter njihovo industrijsko konkurenčnost. Sodelovanje lahko zajema zlasti:

- (a) dialog, usklajevanje in oblikovanje sinergij med politikami in pobudami ČDO in Unije na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
- (b) politiko in vzpostavljanje institucij v ČDO ter usklajene ukrepe na lokalni, nacionalni ali regionalni ravni z namenom razvijanja dejavnosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij ter njihove uporabe;
- (c) sodelovanje med pravnimi subjekti iz ČDO, Unije, držav članic in tretjih držav;
- (d) sodelovanje posameznih raziskovalcev, raziskovalnih teles in pravnih subjektov iz ČDO v evropskih okvirnih programih za raziskave in inovacije ter programu za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME), pri čemer se vzpostavijo vezi tudi z že podprtimi dejavnostmi teh programov, da se zagotovi dopolnjevanje dejavnosti, ter
- (e) usposabljanje, mednarodna mobilnost in izmenjava raziskovalcev iz ČDO.

POGLAVJE 4

Mladi, izobraževanje, usposabljanje, varstvo otrokovih pravic, zdravje, zaposlovanje, socialna varnost, varnost hrane in varnost preskrbe s hrano

Člen 32

Mladi

Cilj pridružitve je krepitev vezi med mladimi, ki živijo v ČDO in Uniji, vključno s spodbujanjem učne mobilnosti mladih iz ČDO in spodbujanjem medsebojnega razumevanja med mladimi.

Člen 33

Izobraževanje in usposabljanje

1. V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja zajema:
 - (a) zagotavljanje visokokakovostnega, vključujočega izobraževanja na osnovnošolski, srednješolski in visokošolski ravni ter na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter
 - (b) podporo ČDO pri določitvi in izvajanju izobraževalnih politik in politik za poklicno usposabljanje.
2. Unija zagotovi, da se lahko izobraževalni organi in ustanove iz ČDO vključijo v pobude sodelovanja Unije na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja na enaki podlagi kot izobraževalni organi in ustanove držav članic.

Člen 34

Varstvo otrokovih pravic

1. V okviru pridružitve Unija zagotovi celovito varstvo in spodbujanje otrokovih pravic v ČDO ter pri tem posebno pozornost nameni deklicam in dečkom v prikrajšanem, ranljivem in marginaliziranem položaju, da se zagotovi, da noben otrok ne bo zapostavljen.
2. Namen pridružitve je vseživljenjski pristop k razvoju otroka, da se zagotovi, da so pravice in potrebe otroka priznane in izpolnjene spolu in starosti primerno. S pridružitvijo je priznано, da je tak pristop kritičnega pomena za vstop v odraslost in za razvoj človeka.

Člen 35

Zaposlovalna in socialna politika

1. Unija in ČDO vzdržujejo dialog na področju politike zaposlovanja in socialne politike, da bi prispevali h gospodarskemu in družbenemu razvoju ČDO ter spodbujali uveljavljanje dostojnih delovnih pogojev v ČDO in regijah, v katerih so. Namen takšnega dialoga je tudi podpreti prizadevanja organov ČDO za razvoj politik in zakonodaje na tem področju, ob upoštevanju dialoga ČDO z Mednarodno organizacijo dela (MOD).
2. Dialog na področju zaposlovanja in socialne politike obsega predvsem izmenjavo informacij in najboljših praks v zvezi s politikami in zakonodajo na področju zaposlovanja in socialne politike, ki so v skupnem interesu Unije in ČDO. V zvezi s tem je treba upoštevati področja, kot so razvoj spretnosti in znanj, socialna zaščita, socialni dialog, politika enakih možnosti, nediskriminacija in dostopnost za invalidne osebe, zdravje in varnost pri delu ter drugi delovni standardi.

Člen 36

Javno zdravje, varnost hrane ter prehranska in hranilna varnost

V okviru pridružitve je cilj sodelovanja na področju javnega zdravja in varnosti hrane med drugim zmanjšati breme nalezljivih in nenalezljivih bolezni ter zlasti razviti, okrepiti in ohraniti zmogljivost ČDO za epidemiološki nadzor, spremljanje, zgodnje opozarjanje, oceno tveganja in odzivanje na resne čezmejne nevarnosti za zdravje z ukrepi, ki vključujejo:

- (a) ukrepe za krepitev pripravljenosti in načrtovanja odzivanja na izredne zdravstvene razmere, kot so izbruhi nalezljivih bolezni, vključno z izvajanjem Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (2005), zagotavljanje interoperabilnosti med zdravstvenim sektorjem in drugimi sektorji ter neprekinjeno zagotavljanje ključnih storitev in proizvodov, ter za obravnavo izzivov, povezanih z geografsko oddaljenostjo;
- (b) vzpostavljanje zmogljivosti s krepitvijo javno zdravstvenih omrežij na regionalni ravni, omogočanjem izmenjave informacij med strokovnjaki in spodbujanjem ustreznega usposabljanja, tudi na področju varnosti hrane;
- (c) razvoj orodij in komunikacijskih platform, vključno s sistemi hitrega obveščanja, ter programov e-učenja, ki so prilagojeni posebnim potrebam ČDO;
- (d) ukrepe za preprečevanje in zmanjšanje izbruhov, povezanih s hrano, ter obravnavo vprašanj v zvezi z varnostjo hrane ter prehransko in hranilno varnostjo;
- (e) ukrepe za zmanjšanje bremena nalezljivih bolezni v okviru doseganja ciljev trajnostnega razvoja.

POGLAVJE 5

Kultura in turizem

Člen 37

Kulturne izmenjave in dialog

1. V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju kulturnih izmenjav in dialoga zajema:
 - (a) povečanje samostojnosti ČDO v okviru procesa, ki je osredotočen na samo prebivalstvo in zakoreninjen v kulturi vsakega posameznega prebivalstva;
 - (b) pomoč politiki in ukrepom, ki so jih sprejeli pristojni organi ČDO za krepitev človeških virov, povečanje ustvarjalnih sposobnosti in krepitev kulturnih identitet;
 - (c) sodelovanje prebivalstva v procesu razvoja;
 - (d) razvoj skupnega razumevanja in boljše izmenjavo informacij o kulturnih in avdiovizualnih zadevah prek dialoga.
2. Unija in ČDO si s sodelovanjem prizadevajo za spodbujanje kulturnih izmenjav med njimi, in sicer prek:
 - (a) sodelovanja med kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji vseh partnerjev;
 - (b) spodbujanja kroženja kulturnih in ustvarjalnih del in izvajalcev med njimi;
 - (c) sodelovanja na področju politike za krepitev razvoja politike, inovacij, privabljanje občinstva in uvajanje novih poslovnih modelov.

Člen 38

Sodelovanje na področju avdiovizualnih storitev

1. V okviru pridružitve je sodelovanje na avdiovizualnem področju namenjeno spodbujanju medsebojnih avdiovizualnih produkcij in lahko zajema naslednje ukrepe:
 - (a) sodelovanje in izmenjavo med zadevnimi radiodifuzijskimi industrijami;
 - (b) spodbujanje izmenjave avdiovizualnih del;
 - (c) izmenjavo informacij in pogledov na avdiovizualno in radiodifuzijsko politiko ter zakonodajni okvir med pristojnimi organi;
 - (d) spodbujanje obiskov in sodelovanje na mednarodnih prireditvah, ki se odvijajo na ozemlju druge pogodbenice in v tretjih državah.
2. Koproducijska avdiovizualna dela so upravičena do ugodnosti iz sheme pomoči za spodbujanje lokalnih ali regionalnih kulturnih vsebin iz Unije, ČDO in držav članic, s katerimi so ČDO povezani.

Člen 39

Uprizoritvene umetnosti

- V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju uprizoritvenih umetnosti zajema:
- (a) omogočanje pogostejših stikov med izvajalci uprizoritvenih umetnosti na področjih, kot so poklicne izmenjave in usposabljanje, vključno z udeležbo na avdicijah, razvojem mrež in spodbujanjem povezovanja v mreže;
 - (b) spodbujanje skupne produkcije med producenti ene ali več držav članic Unije ter ene ali več ČDO ter
 - (c) spodbujanje razvoja mednarodnih tehnoloških standardov za gledališča in uporabo gledaliških odrskih oznak, tudi prek ustreznih organov za standardizacijo.

Člen 40

Varstvo kulturne dediščine in zgodovinskih spomenikov

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju materialne in nematerialne kulturne dediščine in zgodovinskih spomenikov namenjeno spodbujanju izmenjav izkušenj in najboljših praks s pomočjo:

- (a) omogočanja izmenjave strokovnjakov;
- (b) sodelovanja na področju poklicnega usposabljanja;
- (c) ozaveščanja lokalne javnosti ter
- (d) svetovanja glede varstva zgodovinskih spomenikov in zavarovanih območij ter glede zakonodaje in izvajanja ukrepov v zvezi z dediščino, zlasti njenega vključevanja v lokalno življenje.

Člen 41

Turizem

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju turizma vključuje:

- (a) ukrepe za določanje, prilagajanje in razvoj trajnostnih politik na področju turizma;
- (b) ukrepe in dejavnosti za razvoj in podporo trajnostnemu turizmu;
- (c) ukrepe za vključevanje trajnostnega turizma v družbeno, kulturno in gospodarsko življenje državljanov ČDO.

POGLAVJE 6

Boj proti organiziranemu kriminalu

Člen 42

Boj proti organiziranemu kriminalu, trgovini z ljudmi, spolni zlorabi otrok, spolnemu izkoriščanju, nasilju na podlagi spola, terorizmu in korupciji

1. V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju boja proti organiziranemu kriminalu vključuje:
 - (a) razvoj inovativnih in učinkovitih sredstev za policijsko in pravosodno sodelovanje, vključno s sodelovanjem z drugimi deležniki, kot so civilna družba in nacionalne institucije za človekove pravice, pri preprečevanju organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe otrok, spolnega izkoriščanja, nasilja na podlagi spola, terorizma in korupcije ter boja proti njim ter
 - (b) pomoč za povečanje učinkovitosti politik ČDO za preprečevanje organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe otrok, spolnega izkoriščanja, nasilja na podlagi spola, terorizma in korupcije ter boja proti njim, pa tudi preprečevanje proizvodnje, razpečevanja in trgovine z vsemi vrstami mamil in psihotropnih snovi in boja proti njim, ob hkratnem preprečevanju in zmanjševanju uživanja drog in škode zaradi uživanja drog, ob upoštevanju dela, ki so ga na teh področjih opravili mednarodni organi, med drugim:
 - (i) usposabljanje in vzpostavljanje zmogljivosti za preprečevanje organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, spolne zlorabe otrok, spolnega izkoriščanja, nasilja na podlagi spola, terorizma in korupcije ter boj proti njim;
 - (ii) preprečevanje, ki vključuje usposabljanje, izobraževanje in spodbujanje zdravja, ter zdravljenje in rehabilitacija uživalcev drog, ki vključujeta projekte za reintegracijo odvisnih uživalcev drog v delovno in socialno okolje;
 - (iii) razvoj učinkovitih ukrepov kazenskega pregona;

- (iv) tehnična, finančna in upravna pomoč pri razvoju učinkovitih politik in zakonodaje o trgovini z ljudmi, zlasti kampanje za ozaveščanje, mehanizmi za napotitev in sistemi za zaščito žrtev, v katere so vključeni vsi zadevni deležniki in civilna družba;
- (v) tehnična, finančna in upravna pomoč v zvezi s preprečevanjem, obravnavo in zmanjševanjem posledic, povezanih z uživanjem drog;
- (vi) tehnična pomoč za podporo razvoju zakonodaje in politike proti spolni zlorabi otrok, spolnemu izkoriščanju in nasilju na podlagi spola ter
- (vii) tehnična pomoč in usposabljanje za podporo vzpostavljanju zmogljivosti in spodbujanje skladnosti z mednarodnimi standardi za boj proti korupciji, zlasti tistimi, ki so določeni v Konvenciji ZN proti korupciji.

2. V okviru pridružitve ČDO sodelujejo z Unijo pri preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma v skladu s členom 72.

DEL III

TRGOVINA IN S TRGOVINO POVEZANO SODELOVANJE

NASLOV I

Splošne določbe

Člen 43

Posebni cilji

Cilji trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja med Unijo in ČDO so:

- (a) spodbujanje gospodarskega in družbenega razvoja ČDO z vzpostavitvijo tesnih gospodarskih odnosov med ČDO in Unijo kot celoto;
- (b) spodbujanje učinkovitega vključevanja ČDO v regionalno in svetovno gospodarstvo ter razvoj trgovine z blagom in storitvami;
- (c) pomoč ČDO pri oblikovanju ugodnega okolja za naložbe za podporo družbenega in gospodarskega razvoja ČDO;
- (d) spodbujanje stabilnosti, celovitosti in preglednosti svetovnega finančnega sistema ter dobrega upravljanja na davčnem področju;
- (e) spodbujanje diverzifikacije gospodarstev ČDO;
- (f) podpora zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj njihove trgovine z blagom in storitvami;
- (g) podpora izvoznim in trgovinskim zmogljivostim ČDO;
- (h) podpora prizadevanjem ČDO za uskladitev ali zblíževanje njihove lokalne zakonodaje z zakonodajo Unije, kjer je potrebno;
- (i) zagotovitev možnosti za ciljno usmerjeno sodelovanje in dialog z Unijo o trgovini in področjih, povezanih s trgovino;
- (j) spodbujanje ČDO, da izrazijo svoje mnenje v okviru zadevnih dejavnosti javnega posvetovanja ali kakršnega koli ustreznega orodja, povezanega z zasnovo in oceno učinka pogajanj o prostotrgovinskih sporazumih Unije, ter
- (k) po potrebi upoštevanje ČDO pri analizah učinka, ki spremljajo začetek pogajanj in sama pogajanja o sporazumih o prosti trgovini s strani Unije.

NASLOV II

UREDITEV ZA TRGOVINO Z BLAGOM IN STORITVAMI TER ZA USTANAVLJANJE PODJETIJ

POGLAVJE 1

Ureditev za trgovino z blagom

Člen 44

Prost dostop za blago s poreklom

1. Proizvodi s poreklom iz ČDO se v Unijo uvažajo brez uvoznih dajatev.
2. Opredelitev proizvodov s poreklom in načini upravnega sodelovanja v zvezi z njimi so opredeljeni v Prilogi II.

Člen 45

Količinske omejitve in ukrepi z enakim učinkom

1. Unija za uvoz proizvodov s poreklom iz ČDO ne uporablja nobenih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom.
2. Odstavek 1 ne izključuje možnosti prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali tranzita blaga, ki so utemeljene z javno moralo ali javno politiko, zaščito zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, zaščito nacionalnih zakladov, ki imajo umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednost, ohranitvijo neobnovljivih naravnih virov ali zaščito industrijske ali poslovne lastnine.
3. Prepovedi ali omejitve iz odstavka 2 v nobenem primeru ne smejo predstavljati samovoljne ali neupravičene diskriminacije ali skritega omejevanja trgovine.

Člen 46

Ukrepi, ki jih sprejmejo ČDO

1. Organi ČDO lahko za uvoz proizvodov s poreklom iz Unije ohranijo ali uvedejo take carine ali količinske omejitve, za katere menijo, da so potrebne za njihove razvojne potrebe.
2. ČDO na področjih, zajetih v tem poglavju, Uniji zagotavljajo obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za katero koli večje tržno gospodarstvo, kot je opredeljeno v odstavku 4.
3. Odstavek 2 ČDO ne preprečuje, da nekaterim drugim ČDO ali drugim državam v razvoju odobri obravnavo, ki je ugodnejša od tiste, ki je odobrena Uniji.
4. Za namene tega naslova „večje tržno gospodarstvo“ pomeni katero koli razvito državo ali katero koli državo, katere delež svetovnega blagovnega izvoza je večji od enega odstotka, oziroma ne glede na odstavek 3 katero koli skupino držav, ki nastopajo individualno, kolektivno ali prek sporazuma o gospodarskem povezovanju, katere skupni delež svetovnega blagovnega izvoza je večji od 1,5 %. Za ta izračun se uporabijo najnovejši uradni podatki STO o vodilnih izvoznikih v svetovnem trgovanju z blagom brez trgovine znotraj Unije.
5. Organi ČDO Komisiji sporočijo carinske tarife in sezname količinskih omejitev, ki jih uporabljajo v skladu s tem sklepom. Organi ČDO Komisiji sporočijo tudi vse poznejše spremembe teh ukrepov, ko so sprejete.

*Člen 47***Nediskriminacija**

1. Unija ne sme različno obravnavati ČDO in ČDO ne smejo različno obravnavati držav članic.
2. V skladu s členom 66 izvajanje posebnih določb tega sklepa ter zlasti določb člena 45(2), členov 46, 49, 50 in 52 ter člena 59(3) tega sklepa ne šteje za diskriminacijo.

*Člen 48***Pogoji za premeščanje odpadkov**

1. Premeščanje odpadkov med državami članicami in ČDO se nadzira v skladu z mednarodnim pravom, zlasti Baselsko konvencijo o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov prek meja in njihovega odstranjevanja ⁽²¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Baselska konvencija), in pravom Unije. Unija podpira vzpostavitev in razvoj učinkovitega mednarodnega sodelovanja na tem področju za namene varstva okolja in javnega zdravja.
2. V zvezi s ČDO, ki zaradi svojega ustavnega statusa niso podpisnice Baselske konvencije, njihovi zadevni organi pospešijo sprejetje potrebne notranje zakonodaje in upravnih predpisov za izvedbo Baselske konvencije na njihovih ozemljih.
3. Države članice, s katerimi so povezani ČDO, se zavzemajo za to, da ČDO sprejmejo potrebno notranjo zakonodajo in upravne predpise za izvajanje ustreznega prava Unije na področju odpadkov in pošiljk odpadkov.
4. ČDO in država članica, s katero je povezana, lahko uporabljata svoje nacionalne postopke za izvoz odpadkov iz ČDO v to državo članico. V takih primerih država članica, s katero je ČDO povezana, uradno obvesti Komisijo o zakonodaji, ki se uporablja, ter o vseh poznejših spremembah te zakonodaje.

*Člen 49***Začasen umik preferencialov**

Če Komisija meni, da je dovolj razlogov za dvom o pravilnem izvajanju tega sklepa, se začne posvetovati s ČDO in državo članico, s katero ima ČDO posebne odnose, da se zagotovi pravilno izvajanje tega sklepa. Če s pogajanjem ni mogoče zagotoviti izvajanja tega sklepa, ki bi bilo sprejemljivo za obe strani, lahko Unija začasno umakne preferenciale za zadevno ČDO v skladu s Prilogo III.

*Člen 50***Zaščitni in nadzorni ukrepi**

Unija lahko za zagotovitev pravilnega izvajanja tega sklepa sprejme zaščitne in nadzorne ukrepe iz Priloge IV.

⁽²¹⁾ UL L 39, 16.2.1993, str. 3.

POGLAVJE 2

Ureditev za trgovino s storitvami in za ustanavljanje podjetij

Člen 51

Opredelitve pojmov

V tem poglavju se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „fizična oseba iz ČDO“ pomeni fizično osebo, ki ima običajno prebivališče v ČDO in je državljan države članice ali ima pravni status, specifičen za posamezno ČDO. Ta opredelitev ne posega v pravice, pridobljene z državljanstvom Unije v smislu člena 20 PDEU;
- (b) „pravna oseba iz ČDO“ pomeni pravno osebo v ČDO, ki je bila ustanovljena v skladu z zakonodajo, ki se uporablja v posamezni ČDO, in ima registrirani sedež, glavno upravo ali glavni kraj poslovanja na ozemlju v tej ČDO. Če ima ta pravna oseba v ČDO le registriran sedež ali glavno upravo, ne šteje za pravno osebo ČDO, razen če opravlja dejavnost, ki je dejansko in stalno povezana z gospodarstvom teh ČDO;
- (c) zadevne opredelitve iz sporazumov o gospodarskem povezovanju, navedene v členu 52(1), se uporabljajo za obravnavo, odobreno med Unijo in ČDO.

Člen 52

Najugodnejša obravnava

1. V zvezi s kakršnimi koli ukrepi, ki vplivajo na trgovino s storitvami in ustanavljanje v gospodarskih dejavnostih:
 - (a) Unija odobri fizičnim in pravnim osebam iz ČDO obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za podobne fizične in pravne osebe iz katere koli tretje države, s katero Unija sklepa ali je sklenila sporazum o gospodarskem povezovanju;
 - (b) posamezna ČDO odobri fizičnim in pravnim osebam iz Unije obravnavo, ki ni nič manj ugodna od najugodnejše obravnave, ki se uporablja za podobne fizične in pravne osebe iz katerega koli večjega tržnega gospodarstva, s katerim sklene sporazum o gospodarskem povezovanju po 1. januarju 2014.
2. Obveznosti iz odstavka 1 ne veljajo za obravnavo, odobreno:
 - (a) v okviru notranjega trga ali sporazuma o gospodarskem povezovanju, ki zahteva, da pogodbenice okvira znatno približajo svojo zakonodajo, da odstranijo nediskriminacijske ovire za pravico do ustanavljanja in trgovino s storitvami;
 - (b) na podlagi ukrepov, ki določajo priznavanje kvalifikacij ali dovoljenj. To ne posega v posebne ukrepe ČDO na podlagi tega člena;
 - (c) na podlagi katerega koli mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki se v celoti ali večinoma nanaša na obdavčevanje;
 - (d) v skladu z ukrepi, za katere se uporablja izjema po načelu države z največjimi ugodnostmi, navedena v skladu s členom II.2 Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami.
3. Nič v tem sklepu Uniji ali ČDO ne preprečuje sprejemanja ali vzdrževanja ukrepov iz previdnostnih razlogov, tudi za:
 - (a) zaščito vlagateljev, depozitarjev, imetnikov police ali oseb, ki so v fiduciarnem razmerju s ponudnikom finančnih storitev, ali
 - (b) zagotavljanje celovitosti in stabilnosti finančnega sistema pogodbenice.
4. Organi ČDO lahko za spodbujanje lokalnega zaposlovanja ali v podporo temu sprejmejo predpise za pomoč fizičnim osebam in lokalnim dejavnostim. V tem primeru organi ČDO o sprejetih predpisih uradno obvestijo Komisijo, da lahko o tem obvesti države članice.

NASLOV III

PODROČJA, POVEZANA S TRGOVINO

POGLAVJE 1

Trgovina in trajnostni razvoj

Člen 53

Splošni pristop

Cilj trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja v okviru pridružitve je prispevati k trajnostnem razvoju v njegovih gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnostih. V tem okviru se strogosti domačih okoljskih ali delovnih zakonov in predpisov ČDO ne sme zmanjšati z namenom spodbujanja trgovine ali naložb.

Člen 54

Okoljski standardi in standardi boja proti podnebnim spremembam v trgovini

1. Namen trgovine in s trgovino povezanega sodelovanja v okviru pridružitve je krepitev vzajemne podpore med trgovino ter okoljskimi politikami in obveznostmi. Za te namene se pri s trgovino povezanem sodelovanju v okviru pridružitve upoštevajo načela mednarodnega okoljskega upravljanja in večstranskih okoljskih sporazumov.
2. S trgovino povezano sodelovanje je namenjeno podpori končnim ciljem UNFCCC in izvajanju Pariškega sporazuma. Lahko se tudi razširi na sodelovanje pri drugih večstranskih okoljskih sporazumih, povezanih s trgovino, kot je Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ⁽²⁾.

Člen 55

Delovni standardi v trgovini

1. Cilj pridružitve je spodbujati trgovino tako, da vodi k polni in produktivni zaposlenosti ter dostojnim delovnim pogojem za vse.
2. Mednarodno priznani temeljni delovni standardi, kakor so opredeljeni v ustreznih konvencijah MOD, se upoštevajo in izvajajo. Ti delovni standardi vključujejo zlasti spoštovanje svobode združevanja, pravico do kolektivnega pogajanja, odpravo vseh oblik prisilnega ali obveznega dela, odpravo najhujših oblik otroškega dela, minimalno starost za zaposlitev in nediskriminacijo pri zaposlovanju. ČDO zagotovijo učinkovito inšpekcijo dela, učinkovite ukrepe za varnost in zdravje pri delu, skladne z ustreznimi konvencijami MOD, in dostojne delovne pogoje za vse.

Člen 56

Trajnostno trgovanje z ribiškimi proizvodi

Pridružitev lahko vključuje sodelovanje na področju spodbujanja trajnostnega upravljanja staležev rib ter boja proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu in z njim povezanemu trgovanju. Namen sodelovanja na tem področju bi moral biti:

- (a) omogočiti sodelovanje med ČDO in regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, zlasti glede na razvoj in učinkovito izvajanje nadzora in inšpekcijskih pregledov, pobud in ukrepov za učinkovito dolgoročno upravljanje ribištva in morskih ekosistemov;
- (b) spodbujati izvajanje ukrepov za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu in z njim povezani trgovini v ČDO.

⁽²⁾ UL L 75, 19.3.2015, str. 4.

Člen 57

Trajnostno trgovanje z lesom

V okviru pridružitve je sodelovanje na področju trgovine z lesom namenjeno spodbujanju trgovine z zakonito posekanim lesom. Takšno sodelovanje lahko vključuje dialog o regulativnih ukrepih ter izmenjavo informacij o ukrepih, ki jih narekuje trg, ali prostovoljnih ukrepov, kot so certificiranje gozdov ali politike zelenih javnih naročil.

Člen 58

Trgovina in trajnostni razvoj

1. V okviru pridružitve bi bilo sodelovanje na področju trgovine in trajnostnega razvoja mogoče uresničiti z:
 - (a) omogočanjem in spodbujanjem trgovine z okoljskim blagom in storitvami, med drugim s pripravo in izvajanjem lokalne zakonodaje, ter z blagom, ki prispeva k izboljšanju socialnih razmer v ČDO, in naložb v zvezi z njimi;
 - (b) omogočanjem odprave ovir v trgovini ali naložb za blago in storitve, ki so še posebej pomembne za ublažitev posledic podnebnih sprememb, kot so trajnostno obnovljiva energija in energetske učinkoviti izdelki in storitve, vključno s sprejetjem okvirov politike za uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij in s spodbujanjem uveljavitve standardov, ki upoštevajo okoljske in gospodarske potrebe in zmanjšujejo tehnične ovire v trgovini;
 - (c) spodbujanjem trgovine z blagom, ki prispeva k boljšim socialnim razmeram in okolju prijaznim praksam, vključno z blagom, ki je predmet prostovoljnih sistemov zagotavljanja trajnosti, kot so programi pravične in etične trgovine, eko oznake ter programi certificiranja za proizvode naravnega izvora;
 - (d) spodbujanjem mednarodno priznanih načel in smernic na področju odgovornega poslovanja in družbene odgovornosti gospodarskih družb, spodbujanjem podjetij, ki delujejo na ozemlju ČDO, k njihovem izvajanju ter izmenjavo informacij in najboljših praks;
 - (e) spodbujanjem agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in izvajanjem z njo povezanih ciljev trajnostnega razvoja.
2. Pri načrtovanju in izvajanju ukrepov, katerih cilj je varstvo okolja in delovnih pogojev, ki lahko vplivajo na trgovino ali naložbe, Unija in ČDO upoštevajo razpoložljive znanstvene in tehnične informacije ter ustrezne mednarodne standarde, smernice ali priporočila, vključno s previdnostnim načelom.
3. Unija in ČDO pri razvoju, uvedbi in izvajanju kakršnih koli ukrepov, katerih cilj je varstvo okolja in delovnih pogojev, ki vplivajo na trgovino ali naložbe, poskrbijo za popolno preglednost.

POGLAVJE 2

Druga področja, povezana s trgovino

Člen 59

Tekoča plačila in pretok kapitala

1. Za nobena plačila v prosto zamenljivi valuti na tekoči račun plačilne bilance med prebivalci Unije in prebivalci ČDO se ne sme določati omejitev.
2. V zvezi s transakcijami v kapitalski plačilni bilanci države članice in organi ČDO zagotovijo prost pretok kapitala, povezanega z neposrednimi naložbami v družbe, ustanovljene v skladu z zakonodajo države članice, države ali ozemlja gostitelja, ter zagotovijo možnost unovčenja in ponovne vrnitve premoženja, ustvarjenega s temi naložbami, ter vsakršnega dobička, ki izhaja iz njih.

3. Unija in ČDO imajo pravico, da smiselno sprejmejo ukrepe iz členov 64, 65, 66, 75, 143, 144 in 215 PDEU v skladu s pogoji, ki so določeni v njih.
4. Organi ČDO, zadevna država članica ali Unija drug drugega nemudoma obvestijo o vseh takih ukrepih in predložijo časovni razpored za njihovo odpravo, kakor hitro je mogoče.

Člen 60

Politike konkurence

ČDO ob ustreznem upoštevanju svojih različnih ravni razvoja in gospodarskih potreb sprejmejo, ohranijo ali uporabljajo zakone ali politike, katerih cilj je:

- (a) preprečiti in prepovedati horizontalne in vertikalne sporazume med podjetji, sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja, katerih namen ali posledica je znatno preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence;
- (b) preprečiti in prepovedati zlorabe prevladujočega položaja s strani enega ali več podjetij;
- (c) preprečiti in prepovedati koncentracije podjetij, ki bi znatno ovirale učinkovito konkurenco, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja, ter
- (d) preglednost glede dodeljevanja subvencij s strani ČDO v zvezi z blagom, ki ima pomemben negativen učinek na trgovino ali naložbe med Unijo in posamezno ČDO.

Člen 61

Varstvo pravic intelektualne lastnine

1. Če je ustrezno, se v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi za namene zmanjšanja izkrivljanja in motenj dvostranske trgovine zagotovi ustrezna in učinkovita raven varstva pravic intelektualne lastnine, vključno s sredstvi za uveljavljanje teh pravic.
2. V okviru pridružitve se lahko sodelovanje na tem področju nanaša na pripravo zakonov in predpisov za varstvo in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, preprečevanje zlorab takih pravic s strani imetnikov pravic ter kršitev teh pravic s strani konkurentov in podporo za regionalne organizacije za intelektualno lastnino, ki so vključene v uveljavljanje in varstvo, vključno z usposabljanjem osebja.

Člen 62

Zaščita geografskih označb

Unija in ČDO priznavajo pomen geografskih označb za trajnostno kmetijstvo in razvoj podeželja. Zagotavljajo ustrezno zaščito in uveljavljanje geografskih označb ter sodelujejo v smeri nadaljnjega razvoja učinkovitejših sistemov geografskih označb. Izmenjavajo si tudi informacije o razvoju zakonodaje in politik v zvezi z geografskimi označbami.

Člen 63

Tehnične ovire v trgovini

Pridružitve lahko vključuje sodelovanje na področjih tehničnih predpisov za blago, standardizacijo, ugotavljanje skladnosti, akreditacijo, nadzor trga in zagotavljanje kakovosti, z namenom odstranitve nepotrebnih tehničnih ovir v trgovini med Unijo in ČDO in zmanjšanja razlik na teh področjih.

*Člen 64***Potrošniška politika, varovanje zdravja potrošnikov in trgovina**

V okviru pridružitve lahko sodelovanje na področju potrošniške politike, varovanja zdravja potrošnikov in trgovine vključuje pripravo zakonov in predpisov na področju potrošniške politike in varovanja zdravja potrošnikov, z namenom preprečevanja nepotrebnih ovir v trgovini.

*Člen 65***Sanitarni in fitosanitarni ukrepi**

V okviru pridružitve je cilj sodelovanja na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov:

- (a) omogočati trgovino med Unijo in ČDO kot celoto ter med ČDO in tretjimi državami, ob tem pa varovati zdravje in življenje ljudi, živali in rastlin v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (b) obravnavati težave, povezane s trgovino, ki izhajajo iz sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (c) zagotavljati preglednost glede sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, ki se uporabljajo za trgovino med Unijo in ČDO;
- (d) spodbujati uskladitve ukrepov z mednarodnimi standardi v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (e) podpreti učinkovito sodelovanje ČDO v organizacijah, ki določajo mednarodne sanitarne in fitosanitarne standarde;
- (f) spodbujati posvetovanja in izmenjave med ČDO ter evropskimi inštituti in laboratoriji;
- (g) vzpostaviti in krepiti tehnične zmogljivosti ČDO za izvajanje in spremljanje sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
- (h) spodbujati prenos tehnologije in hitro izmenjavo informacij na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.

*Člen 66***Prepoved zaščitnih ukrepov**

Določbe poglavja 1 in tega poglavja se ne uporabljajo kot sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine.

POGLAVJE 3

Monetarne in davčne zadeve*Člen 67***Davčna izjema**

1. Ne glede na člen 68 se načelo največjih ugodnosti, odobreno v skladu s tem sklepom, ne uporablja za davčne ugodnosti, ki jih države članice ali organi ČDO na podlagi sporazumov o preprečevanju dvojnega obdavčevanja ali drugih davčnih ureditev ali pa veljavne nacionalne davčne zakonodaje že zagotavljajo ali jih bodo lahko zagotavljali v prihodnosti.
2. Ničesar v tem sklepu ni mogoče razlagati kot oviro, da se na podlagi davčnih določb sporazumov o preprečevanju dvojne obdavčitve ali drugih davčnih ureditev ali veljavne nacionalne davčne zakonodaje sprejme ali izvede kateri koli ukrep, da bi se preprečilo davčne goljufije ali izogibanje plačevanju davkov ali davčne utaje.

3. Ničesar v tem sklepu ni mogoče razlagati kot oviro, da bi ustrezni pristojni organi pri uporabi relevantnih določb svoje davčne zakonodaje razlikovali med davkoplačevalci, ki niso v enakem položaju, zlasti glede kraja njihovega stalnega prebivališča ali glede kraja, kjer so naložili svoj kapital.

Člen 68

Davčni in carinski postopki za pogodbe, ki jih financira Unija

1. ČDO za pogodbe, ki jih financira Unija, uporabljajo davčne in carinske postopke, ki niso manj ugodni od tistih, ki jih uporabljajo za državo članico, s katero je posamezna ČDO povezana, ali za države, ki jim je odobren status države z največjimi ugodnostmi, ali za mednarodne razvojne organizacije, s katerimi imajo vzpostavljene odnose, glede na to, katera obravnava je najbolj ugodna.

2. Brez poseganja v odstavek 1 se za pogodbe, ki jih financira Unija, uporabljajo naslednji postopki:

- (a) v upravičeni ČDO se za pogodbo ne uporabljajo koleki ali pristojbine za registracijo ali davščine z enakim učinkom ne glede na to, ali te dajatve že obstajajo ali bodo uvedene v prihodnosti; vendar se te pogodbe registrirajo v skladu z veljavno zakonodajo v tej ČDO, pri čemer se za opravljeno storitev lahko zaračuna ustrezna pristojbina;
- (b) dobiček in/ali prihodek, ki izhaja iz izvedbe pogodb, je obdavčljiv na podlagi notranje davčne ureditve upravičene ČDO, pod pogojem, da ima fizična ali pravna oseba, ki ta dobiček in/ali prihodek doseže, stalni kraj poslovanja v tej ČDO ali da izvedba pogodbe traja dlje od šest mesecev;
- (c) fizične ali pravne osebe, ki morajo uvoziti opremo za izvedbo gradbenih pogodb, izkoristijo sistem začasnega dovoljenja za vstop, kakor je določen z veljavno zakonodajo upravičene ČDO v zvezi s to opremo, če to zahtevajo;
- (d) za profesionalno opremo, ki je potrebna za opravljanje nalog, opredeljenih v pogodbi o opravljanju storitev, se dovoli začasni vstop v upravičeno ČDO brez davčnih, uvoznih in carinskih dajatev ter drugih dajatev z enakim učinkom, če te pristojbine in dajatve ne predstavljajo nadomestila za opravljene storitve;
- (e) uvoz v upravičeno ČDO na podlagi dobavnih pogodb se dovoli brez carinskih ali uvoznih dajatev, davkov ali davščin z enakim učinkom. Pogodbe za dobave blaga, ki izvira iz zadevne ČDO, se sklenejo na podlagi cene dobavljenega blaga franco tovarna, h kateri se lahko doda tista notranja davščina, ki se lahko uporablja za to dobavljeno blago v zadevni ČDO;
- (f) za goriva, maziva in ogljikovodikova veziva ter na splošno vse materiale, ki se uporabljajo pri izvedbi gradbenih pogodb, se šteje, da so kupljeni na lokalnem trgu in za njih veljajo davčni predpisi, ki se uporabljajo v okviru veljavne zakonodaje v upravičeni ČDO;
- (g) osebni ali gospodinjski predmeti, ki jih za lastno uporabo uvažajo fizične osebe, razen lokalno zaposlenega osebja, ki jim je zaupano opravljanje nalog, opredeljenih v pogodbi o opravljanju storitev, in njihovi družinski člani, so v mejah veljavne zakonodaje upravičene ČDO oproščeni carin ali uvoznih dajatev, davkov ali drugih davščin z enakim učinkom.

3. Za vse pogodbene zadeve, ki niso zajete v odstavkih 1 in 2, se še naprej uporablja zakonodaja zadevne ČDO.

POGLAVJE 4

Razvoj trgovinskih zmogljivosti

Člen 69

Splošni pristop

Da bi se zagotovilo, da ČDO pridobijo največjo korist na podlagi tega sklepa in da lahko sodelujejo v najboljših možnih pogojih na notranjem trgu Unije, kakor tudi regionalnih, podregionalnih in mednarodnih trgih, je cilj pridružitve prispevati k razvoju trgovinskih zmogljivosti ČDO, in sicer:

- (a) s povečanjem konkurenčnosti ČDO, samozadostnosti in ekonomske odpornosti, namreč s povečanjem raznolikosti, vrednosti in obsega trgovine ČDO z blagom in storitvami ter s krepitvijo sposobnosti ČDO za privabljanje zasebnih naložb v raznih sektorjih gospodarske dejavnosti;
- (b) z izboljšanjem sodelovanja v trgovini z blagom in storitvami ter na področju ustanavljanja med ČDO in sosednjimi državami.

Člen 70

Trgovinski dialog, sodelovanje in razvoj zmogljivosti

V okviru pridružitve lahko trgovinski dialog, sodelovanje in pobude za razvoj zmogljivosti vključujejo:

- (a) krepitev zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje politik, potrebnih za razvoj trgovine z blagom in storitvami;
- (b) spodbujanje prizadevanj ČDO za vzpostavitev ustreznih pravnih, regulativnih in institucionalnih okvirov ter potrebnih upravnih postopkov;
- (c) spodbujanje razvoja zasebnega sektorja, zlasti MSP;
- (d) omogočanje razvoja trga in proizvodov, vključno z izboljšanjem kakovosti proizvodov;
- (e) prispevanje k razvoju človeških virov in poklicnih znanj v zvezi s trgovino z blagom in storitvami;
- (f) krepitev zmogljivosti poslovnih posrednikov za zagotavljanje storitev podjetjem v ČDO, ki so pomembne za njihove izvozne dejavnosti, kot so informacije o stanju na trgu;
- (g) prispevanje k ustvarjanju poslovnega ozračja, ki spodbuja naložbe.

POGLAVJE 5

Sodelovanje na področju finančnih storitev in davčnih zadev

Člen 71

Sodelovanje glede mednarodnih finančnih storitev

Za spodbujanje stabilnosti, celovitosti in preglednosti svetovnega finančnega sistema lahko pridružitev vključuje sodelovanje na področju mednarodnih finančnih storitev. Takšno sodelovanje lahko zajema:

- (a) zagotavljanje učinkovitega in ustreznega varstva vlagateljev in drugih uporabnikov finančnih storitev;
- (b) preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter boj proti njima;

- (c) spodbujanje sodelovanja med različnimi akterji finančnega sistema, vključno z regulatorji in nadzorniki;
- (d) vzpostavitev neodvisnih in učinkovitih mehanizmov za nadzor finančnih storitev.

Člen 72

Mednarodni standardi v finančnih storitvah

1. Unija in ČDO si po svojih najboljših močeh prizadevajo zagotoviti, da se na njihovem ozemlju izvajajo in uporabljajo mednarodno dogovorjeni standardi za urejanje in nadzor v sektorju finančnih storitev ter za boj proti izogibanju davkom in davčni utaji. Ti mednarodno dogovorjeni standardi so med drugim „Temeljno načelo za učinkovit bančni nadzor“ Baselskega odbora, „Temeljna načela zavarovanja“ Mednarodnega združenja zavarovalnih nadzornikov, „Cilji in načela ureditve vrednostnih papirjev“ Mednarodnega združenja nadzornikov trga vrednostnih papirjev, „Sporazum o izmenjavi informacij v davčnih zadevah“ Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, „Poročilo o preglednosti in izmenjavi informacij za davčne namene“ skupine G20 in „Ključne lastnosti učinkovitih shem za reševanje finančnih institucij“ Odbora za finančno stabilnost.
2. ČDO sprejmejo ali ohranijo pravni okvir za preprečevanje uporabe njihovih finančnih sistemov za pranje denarja in financiranje terorizma, pri čemer upoštevajo zlasti instrumente mednarodnih organov, dejavnih na tem področju, kot so „Mednarodni standardi za boj proti pranju denarja ter financiranju terorizma in širjenju orožja – priporočila Projektne skupine za finančno ukrepanje“.
3. Kadar Komisija izda sklepe, s katerimi državi članici dovoli, da sklene sporazum s ČDO za prenos sredstev med to ČDO in državo članico, s katero je povezana, se ta prenos obravnava kot prenos sredstev znotraj Unije na podlagi Uredbe (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ o prenosih sredstev in ta ČDO spoštuje pogoje iz navedene uredbe.
4. Ta člen ne posega v člen 155 finančne uredbe.

Člen 73

Sodelovanje v davčnih zadevah

Unija in ČDO priznavajo načela dobrega upravljanja na davčnem področju, vključno z globalnimi standardi preglednosti in izmenjave informacij, pravično obdavčitvijo ter minimalnimi standardi za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička, in se zavezujejo, da jih bodo učinkovito izvajali. Spodbujali bodo dobro upravljanje v davčnih zadevah, izboljšali mednarodno sodelovanje na davčnem področju in olajšali pobiranje davčnih prihodkov.

⁽²³⁾ Uredba (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L 141, 5.6.2015, str. 1).

DEL IV

FINANČNO SODELOVANJE

POGLAVJE 1

Načela

Člen 74

Finančna sredstva

Unija prispeva k doseganju splošnih ciljev pridružitve z zagotavljanjem:

- (a) ustreznih finančnih sredstev in primerne tehnične pomoči, namenjenih krepitvi zmogljivosti ČDO za oblikovanje in izvajanje strateških in regulativnih okvirov;
- (b) dolgoročnega financiranja za spodbujanje gospodarske rasti zasebnega sektorja;
- (c) kadar je ustrezno, lahko k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi tega sklepa, prispevajo drugi programi Unije, če prispevki ne krijejo istih stroškov. Tudi ta sklep lahko prispeva k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi drugih programov Unije, če prispevki ne krijejo istih stroškov. V takih primerih se v programu dela za navedene ukrepe določi, kateri sklop pravil se uporablja.

Člen 75

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo 500 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Okvirna razdelitev zneska iz odstavka 1 je podrobno navedena v Prilogi I.
3. Znesek iz odstavka 1 ne posega v uporabo določb glede prožnosti iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁴⁾, Uredbe (EU) 2021/947 in finančne uredbe.
4. Kumulativna neto vrnjena sredstva iz Sklada za spodbujanje naložb ČDO iz člena 3(3) Priloge IV k Sklepu 2013/755/EU pomenijo zunanje namenske prejemke za dopolnitev nedodeljenih sredstev iz člena 1(1)(e) Priloge I k temu sklepu, in sicer od trenutka, ko so na voljo. Brez poseganja v odločitve, ki jih je treba sprejeti v zvezi z naslednjimi večletnimi finančnimi okviri, po 31. decembru 2027 in do njihovega izčrpanja skupni neto vrjnjeni zneski pomenijo prispevke v naslednji finančni instrument ČDO, ki bo nadomestil ta instrument.

Člen 76

Opredelitve pojmov

V tem delu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „programljiva pomoč“ pomeni nepovratno pomoč, dodeljeno ČDO za financiranje teritorialnih, regionalnih in znotrajregijskih strategij, kadar je ustrezno, ali prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih;

⁽²⁴⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

- (b) „priprava programov“ pomeni postopek organiziranja, odločanja in dodeljevanja okvirnih finančnih sredstev, namenjenih izvajanju ukrepov za doseganje ciljev pridružitve glede trajnostnega razvoja ČDO na večletni osnovi na posameznih področjih iz dela II;
- (c) „programski dokument“ pomeni dokument, ki določa strategijo, prednostne naloge in ureditve ČDO in v katerem so jasno izraženi cilji ČDO v okviru njihovega trajnostnega razvoja, da bi se lahko učinkovito in uspešno uresničevali cilji pridružitve;
- (d) „razvojni načrti“ pomeni skladen niz ukrepov, ki jih opredelijo in financirajo izključno ČDO v okviru svojih politik in strategij razvoja, ter tistih, dogovorjenih med ČDO in državo članico, s katero je povezana;
- (e) „ozemeljska dodelitev sredstev“ pomeni znesek, dodeljen posamezni ČDO za programljivo pomoč za financiranje ozemeljskih strategij in prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih;
- (f) „regionalna dodelitev sredstev“ pomeni znesek, dodeljen v skladu s členom 84(1) za programljivo pomoč za financiranje strategij regionalnega sodelovanja ali prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih;
- (g) „znotrajregijska dodelitev sredstev“ pomeni znesek v okviru regionalne dodelitve sredstev, dodeljen v skladu s členom 84(2) za programljivo pomoč za financiranje strategij znotrajregijskega sodelovanja in prednostnih nalog, določenih v programskih dokumentih.

Člen 77

Načela finančnega sodelovanja

1. Finančna pomoč Unije temelji na načelih partnerstva, prevzemanja odgovornosti, prilagajanja ozemeljskim sistemom, dopolnjevanja in subsidiarnosti.
2. Dejavnosti, ki se financirajo v okviru tega sklepa, so lahko v obliki programljive ali neprogramljive pomoči.
3. Finančna pomoč Unije:
 - (a) se izvaja ob ustreznem upoštevanju različnih geografskih, socialnih in kulturnih značilnosti ČDO ter njihovega posebnega potenciala;
 - (b) zagotavlja, da se pretok virov uresničuje na predvidljivi in redni osnovi;
 - (c) je prožna in prilagojena razmeram v vsaki ČDO ter
 - (d) se izvaja v popolni skladnosti z zadevnimi institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pooblastili vsake partnerice.
4. Organi zadevne ČDO so odgovorni za izvajanje postopkov brez poseganja v pooblastila Komisije, da se zagotovi dobro finančno poslovanje uporabe sredstev Unije.

POGLAVJE 2

Posebne določbe za finančno sodelovanje

Člen 78

Predmet urejanja in področje uporabe

V okviru strategije in prednostnih nalog, ki jih določijo zadevne ČDO na lokalni ali regionalni ravni, se finančna podpora lahko dodeli za:

1. sektorske politike in reforme ter projekte, ki so z njimi usklajeni;
2. institucionalni razvoj, vzpostavljanje zmogljivosti in vključevanje okoljskih vidikov;
3. tehnično pomoč.

Člen 79

Razvoj zmogljivosti

1. Finančna pomoč lahko med drugim prispeva k podpori ČDO pri razvoju potrebnih zmogljivosti za opredelitev, izvajanje in spremljanje ozemeljskih in/ali regionalnih strategij in ukrepov za doseganje splošnih ciljev na področjih sodelovanja, navedenih v delih II in III.
2. Unija podpira prizadevanja ČDO za razvoj zanesljivih statističnih podatkov o teh področjih, tudi za zagotovitev nadaljnega ukrepanja v zvezi z izvajanjem ciljev trajnostnega razvoja.
3. Unija lahko podpira ČDO pri njihovih prizadevanjih za izboljšanje primerljivosti njihovih makroekonomskih kazalnikov, zlasti za olajšanje analize bruto domačega proizvoda ČDO.

Člen 80

Tehnična pomoč

1. Na pobudo Komisije financiranje Unije lahko krije odhodke za podporo pri izvajanju tega sklepa in za doseganje njegovih ciljev, vključno z upravno podporo za dejavnosti pripravljanja, naknadnega ukrepanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za tako izvajanje, ter odhodke na sedežu in delegacijah Unije za upravno podporo, ki je potrebna za program, in za upravljanje operacij, ki se financirajo na podlagi tega sklepa, vključno z ukrepi informiranja in komuniciranja ter korporativnimi informacijskimi in tehnološkimi sistemi.
2. Na pobudo ČDO se študije ali ukrepi tehnične pomoči, vključno z dolgoročno podporo, lahko financirajo v povezavi z izvajanjem dejavnosti, ki so predvidene v programskih dokumentih. Komisija se lahko odloči za financiranje teh ukrepov bodisi iz programljive pomoči bodisi iz sredstev za ukrepe tehničnega sodelovanja.

POGLAVJE 3

Izvajanje finančnega sodelovanja

Člen 81

Splošno načelo

Če v tem sklepu ni določeno drugače, se finančna pomoč Unije izvaja v skladu s tem sklepom, finančno uredbo in po potrebi z naslednjimi poglavji naslova II Uredbe (EU) 2021/947:

- poglavjem I, razen členov 10, 11, 13, 14(3), 14(4), 15, člena 16(1) do (4) in člena 17,
- poglavjem III, razen členov 25(1), 25(2)(a), (b) in (c), 25(3), ter
- poglavjem V, razen členov 41(1), 41(4), 41(6), 41(7), 41(9) in 42(4).

Člen 82

Sprejetje večletnih okvirnih programov, akcijskih načrtov in ukrepov

Komisija v skladu s tem sklepom v obliki „enotnih programskih dokumentov“ sprejme večletne okvirne programe iz člena 14 Uredbe (EU) 2021/947.

V notnih programskih dokumentih se lahko upoštevajo ozemeljski razvojni načrti ali drugi načrti, dogovorjeni med ČDO in državami članicami, s katerimi so povezani.

Enotni programski dokumenti se sprejmejo po postopku pregleda iz člena 90(5) tega sklepa. Ta postopek se uporablja tudi za preglede, ki znatno spreminjajo vsebino večletnega okvirnega programa.

Akcijski načrti in ukrepi iz člena 23 Uredbe (EU) 2021/947 se lahko sprejmejo ločeno od večletnih okvirnih programov in se sprejmejo po postopku pregleda iz člena 90(5) tega sklepa. Ta postopek se ne uporablja za primere iz točke (d) odstavka 2 člena 25(2) Uredbe (EU) 2021/947.

Člen 83

Upravičenost do ozemeljskega financiranja

1. Javni organi ČDO so upravičeni do finančne pomoči iz tega sklepa.
2. S soglasjem organov zadevnih ČDO so do finančne pomoči iz tega sklepa upravičeni tudi naslednji subjekti in organi:
 - (a) lokalne, nacionalne in/ali regionalne javne ali poljavne agencije, službe ali lokalni organi ČDO in zlasti njihove finančne institucije in razvojne banke;
 - (b) družbe in podjetja iz ČDO in iz regionalnih skupin;
 - (c) gospodarske družbe in podjetja države članice, tako da poleg svojega lastnega prispevka dobijo možnost izvajanja produktivnih projektov na ozemlju posamezne ČDO;
 - (d) finančni posredniki iz ČDO ali Unije, ki spodbujajo in financirajo zasebne naložbe v ČDO, ter
 - (e) akterji decentraliziranega sodelovanja in drugi nevladni akterji iz ČDO in Unije, da bi omogočili izvajanje gospodarskih, kulturnih, socialnih ter izobraževalnih projektov in programov v ČDO v okviru decentraliziranega sodelovanja iz člena 12.

Člen 84

Upravičenost do regionalnega financiranja

1. Regionalna dodelitev sredstev se lahko uporabi za dejavnosti, od katerih imata koristi in v katere sta vključeni:
 - (a) dve ali več ČDO, ne glede na lokacijo, ali
 - (b) ČDO in Unija kot celota, ali
 - (c) dve ali več regionalnih ustanov, katerih članice so ČDO, ali
 - (d) dve ali več ČDO, ne glede na lokacijo, in vsaj:
 - (i) ena ali več najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU;
 - (ii) ena ali več držav AKP in/ali ena ali več držav, ki niso AKP, ali ozemlja ⁽²⁵⁾;
 - (iii) ena ali več regionalnih ustanov oziroma združenj, katerih članice so ČDO, ali
 - (iv) en ali več subjektov, organov ali drugih teles iz vsaj ene ČDO, ki so člani evropskega združenja za ozemeljsko sodelovanje v skladu s členom 8.

Za namene točk (a) in (d) se Francoska južna in antarktična ozemlja glede na njihov poseben položaj štejejo za dve ločeni ČDO.

⁽²⁵⁾ Izraz „ozemlja“ pomeni 12 ČDO Združenega kraljestva, kot so bili navedeni v Prilogi II k PDEU na dan 29. marca 2017, ko je Evropski svet prejel uradno obvestilo o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in Euratoma na podlagi člena 50 PEU.

2. Znotraj regionalne dodelitve sredstev se lahko znotrajregijska dodelitev sredstev uporabi za dejavnosti, od katerih imata koristi in v katere sta vključeni:

- (a) dve ali več ČDO in vsaj:
 - (i) ena ali več najbolj oddaljenih regij iz člena 349 PDEU;
 - (ii) ena ali več sosednjih držav AKP in/ali držav, ki niso AKP ali sosednjih ozemelj;
 - (iii) ena ali več regionalnih ustanov, katerih članice so ČDO, države AKP ali ena ali več najbolj oddaljenih regij, ali
- (b) en ali več subjektov, organov ali drugih teles iz vsaj ene ČDO, ki so člani evropskega združenja za ozemeljsko sodelovanje, in ena ali več najbolj oddaljenih regij in/ali ena ali več sosednjih držav AKP in/ali držav, ki niso AKP, ali ozemelj.

3. Financiranje za omogočanje sodelovanja držav AKP, najbolj oddaljenih regij ter drugih držav in ozemelj v programih regionalnega sodelovanja ČDO je dodatno glede na finančna sredstva, dodeljena ČDO v skladu s tem sklepom.

4. Sodelovanje držav AKP, najbolj oddaljenih regij in drugih držav ali ozemelj v programih, vzpostavljenih v skladu s tem sklepom, se predvideva samo, če:

- (a) v okviru ustreznih programov Unije ali v ustreznih programih financiranja tretjih držav in ozemelj, ki niso zajeti v programih Unije, obstajajo enakovredne določbe, in
- (b) se v okviru instrumentov Unije za sodelovanje z drugimi državami spoštuje načelo sorazmernosti, ob upoštevanju zmogljivosti deležnikov, zlasti njihovih finančnih zmogljivosti.

Člen 85

Upravičenost do drugih programov Unije

1. Fizične osebe iz posamezne ČDO ter, kjer je ustrezno, zadevni javni in zasebni organi in institucije v posamezni ČDO, so upravičeni da sodelujejo v programih Unije, kot je InvestEU, in do financiranja iz njih v skladu s pravili in cilji teh programov ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je posamezna ČDO povezana.

2. ČDO so upravičene tudi do podpore v okviru programov in instrumentov Unije za sodelovanje z drugimi državami, kot sta Uredba (EU) 2021/947 in Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 o humanitarni pomoči ⁽²⁶⁾, ob upoštevanju pravil, ciljev in ureditev iz teh programov.

3. Kadar je ustrezno, Komisija spodbuja dostop ČDO do programov Unije, pa tudi programov in instrumentov Unije za sodelovanje z drugimi državami.

4. ČDO ob podpori zadevnih deležnikov Komisiji ob polovici in na koncu obdobja 2021 do 2027 poročajo o njihovem sodelovanju v programih Unije.

Člen 86

Poročanje

Komisija preuči napredek, dosežen pri izvajanju finančne pomoči, ki se zagotavlja ČDO na podlagi tega sklepa, in Svetu vsako leto, z začetkom leta 2022, predloži poročilo o izvajanju in rezultatih tega finančnega sodelovanja. Poročilo pošlje tudi Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

⁽²⁶⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

Člen 87

Finančni nadzor

1. ČDO nosijo glavno odgovornost za finančni nadzor sredstev Unije. Kadar je ustrezno, se ta finančni nadzor izvaja v koordinaciji z državo članico, s katero je ČDO povezana, skladno z veljavno nacionalno zakonodajo.
2. Komisija je odgovorna:
 - (a) za zagotavljanje sistemov upravljanja in nadzora in njihovega pravilnega delovanja v zadevni ČDO za zagotovitev ustrezne in učinkovite uporabe sredstev Unije ter
 - (b) v primeru nepravilnosti za pošiljanje priporočil ali zahtevkov za korektivne ukrepe za odpravo teh nepravilnosti in popravo kakršne koli ugotovljene pomanjkljivosti pri upravljanju.
3. Komisija, ČDO in, če je ustrezno, država članica, s katero so ČDO povezani, sodelujejo na podlagi upravnih dogovorov v okviru sej, ki se skličejo enkrat na leto ali vsaki dve leti, da bi uskladili programe, metodologije in izvajanje nadzora.
4. Glede finančnih popravkov:
 - (a) je zadevna ČDO prva odgovorna za odkritje in popravo finančnih nepravilnosti;
 - (b) vendar v primeru pomanjkljivosti pri zadevni ČDO, če ČDO ne popravi stanja in če so prizadevanja za sklenitev dogovora neuspešna, Komisija ukrepa, tako da zmanjša ali prekliče preostali znesek celotne dodelitve sredstev v skladu s sklepom o financiranju v okviru programskega dokumenta.

DEL V

KONČNE DOLOČBE

Člen 88

Prenos pooblastila na Komisijo

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 89, da se spremenijo postopkovna pravila o poreklu in s tem povezane opredelitve pojmov v Prilogi II ter dodatki v Prilogi II zaradi upoštevanja tehnološkega razvoja ter sprememb v carinski in trgovinski zakonodaji.
2. Za učinkovito ocenjevanje napredka pri doseganju ciljev tega sklepa se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 89, da se spremeni člen 3 Priloge I zaradi pregleda ali dopolnitve kazalnikov, če je to potrebno, in da se Priloga I dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in vrednotenje.

Člen 89

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 88 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 1. januarja 2021. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 88. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem uradno obvesti Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 88, začne veljati le, če mu Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka Svet obvesti Komisijo, da mu ne bo nasprotoval. Ta rok se na pobudo Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 90

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: odbor ČDO). Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Za namen členov 10(6) in 16(8) Priloge II Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁷⁾. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Za namene člena 2 Priloge III ter členov 5 in 6 Priloge IV Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 4(1) Uredbe Sveta (ES) št. 260/2009⁽²⁸⁾. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
5. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
6. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 4 navedene uredbe.
7. Kadar je treba mnenje odbora pridobiti s pisnim postopkom, se postopek zaključi brez izida, če v roku za predložitev mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 91

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki sredstev Unije potrdijo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov, z zagotavljanjem jasnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter ukrepi, izvedenimi na podlagi Programa, in doseženimi rezultati.

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

⁽²⁸⁾ Uredba Sveta (ES) št. 260/2009 z dne 26. februarja 2009 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 84, 31.3.2009, str. 1).

3. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednosti povezane s cilji iz člena 3.

Člen 92

Klavzula o Evropski službi za zunanje delovanje

Ta sklep se uporablja v skladu s Sklepom 2010/427/EU.

Člen 93

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklep 2013/755/EU se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021.
2. Ta sklep do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov začeti v skladu s Sklepom 2013/755/EU, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
3. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom 2013/755/EU.
4. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 80, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 94

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

V Luxembourg, 5. oktobra 2021

Za Svet
predsednik

KAZALO

PRILOGA I: FINANČNA POMOČ UNIJE

PRILOGA II: O OPREDELITVI POJMA „IZDELKI S POREKLOM“

NASLOV I: Splošne določbe

NASLOV II: Opredelitev pojma „izdelki s poreklom“

NASLOV III: Zahteve glede ozemlja

NASLOV IV: Dokazila o poreklu

NASLOV V: Načini upravnega sodelovanja

NASLOV VI: Ceuta in Melilla

NASLOV VII: Končne določbe

Dodatki I do VI

PRILOGA III: ZAČASNI PREKLIC PREFERENCIALOV

PRILOGA IV: POSTOPKI ZAŠČITE IN NADZORA

PRILOGA I

FINANČNA POMOČ UNIJE

Člen 1

Razdelitev sredstev med ČDO

1. Za namene tega sklepa se skupni znesek finančne pomoči Unije v višini 500 000 000 EUR v tekočih cenah za sedemletno obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 dodeli na naslednji način:

- (a) 164 000 000 EUR v obliki nepovratnih sredstev za bilateralno programsko podporo za dolgoročni razvoj ČDO, razen Grenlandije, zlasti za financiranje pobud iz programskega dokumenta. Programski dokument bo, kjer je ustrezno, posebno pozornost namenjal ukrepom, usmerjenim v krepitev upravljanja in institucionalnih zmogljivosti ČDO upravičenk, in po potrebi predvidenemu razporedu predlaganih ukrepov. Ta znesek se dodeli na podlagi posebnosti, potreb, ravni razvoja in uspešnosti ČDO v skladu z omejenim sklopom posebnih in preglednih meril ob upoštevanju števila prebivalcev, bruto domačega proizvoda (BDP), revščine in neenakosti, ravni prejšnjih dodelitev sredstev, absorpcijskih sposobnosti ČDO in omejitev zaradi geografske odročnosti ČDO iz člena 9;
- (b) 225 000 000 EUR v obliki nepovratnih sredstev za bilateralno programsko podporo za dolgoročni razvoj Grenlandije, zlasti za financiranje pobude iz programskega dokumenta;
- (c) 76 000 000 EUR se dodeli za podporo regionalnim programom ČDO, od katerih lahko 15 000 000 EUR podpira operacije znotraj regij, pri čemer je Grenlandija upravičena le za operacije znotraj regij. To sodelovanje se izvaja v skladu s členom 7, zlasti v zvezi s področji skupnega interesa iz člena 5 ter s pomočjo posvetovanj prek primerov partnerstva EU-ČDO iz člena 14. Prizadeva si za povezavo z drugimi ustreznimi finančnimi programi in instrumenti Unije, zlasti najbolj oddaljenimi regijami iz člena 349 PDEU;
- (d) 22 000 000 EUR za študije ali ukrepe tehnične pomoči za vse ČDO, vključno z Grenlandijo, v skladu s členom 80 ⁽¹⁾;
- (e) 13 000 000 EUR za nedodeljena sredstva za vse ČDO, vključno z Grenlandijo, med drugim za:
 - (i) zagotovitev ustreznega odziva Unije v nepredvidenih okoliščinah;
 - (ii) obravnavanje novih potreb ali na novo nastalih izzivov, kot so migracijski pritiski na mejah Unije ali njenih sosednjih držav in
 - (iii) spodbuditev novih mednarodnih pobud in prednostnih nalog.

Znesek nedodeljenih sredstev iz točke (e) prvega odstavka se poveča za kumulativne neto vrnjene zneske iz Sklada za spodbujanje naložb ČDO iz člena 3(3) Priloge IV k Sklepu 2013/755/EU. Ta vrnjena sredstva se od trenutka, ko so na voljo, dodajo kot letna dodatna sredstva in se označijo kot zunanji namenski prejemki.

2. Komisija se lahko na osnovi vmesnega pregleda izvajanja tega sklepa odloči za dodelitev nedodeljenih sredstev iz tega člena, tudi v okviru ozemeljske dodelitve sredstev.

3. Sredstev ne bo mogoče dodeliti po 31. decembru 2027, razen če Svet na podlagi predloga Komisije soglasno odloči drugače.

⁽¹⁾ Od tega je 9 725 000 EUR namenjenih za kritje tehnične in/ali upravne pomoči ter odhodke za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov Unije, posredne raziskave in neposredne raziskave.

*Člen 2***Upravljanje sredstev**

Vsa finančna sredstva v okviru tega sklepa upravlja Komisija.

*Člen 3***Kazalniki**

Doseganje ciljev iz člena 3(5) tega sklepa se meri z:

1. za ČDO, razen za Grenlandijo, izvozom blaga in storitev v % BDP in skupnimi javnofinančnimi prihodki v % BDP;
 2. za Grenlandijo, izvozom blaga in storitev v % BDP in odstotkom ribiškega sektorja v celotnem izvozu.
-

PRILOGA II

O OPREDELITVI POJMA „IZDELKI S POREKLOM“ IN NAČINI UPRAVNEGA SODELOVANJA

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Opredelitve pojmov

V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „države podpisnice sporazuma o gospodarskem partnerstvu“ oziroma „države podpisnice SGP“ pomeni regije ali države, ki so del skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (države AKP) in so sklenile sporazume o gospodarskem partnerstvu ali sporazume, na podlagi katerih bodo sklenjeni sporazumi o gospodarskem partnerstvu (SGP), od začasne uporabe sporazuma o gospodarskem partnerstvu ali začetka njegove veljavnosti, kar koli nastopi prej;
- (b) „izdelava“ pomeni katero koli vrsto obdelave ali predelave, vključno s sestavljanjem;
- (c) „material“ pomeni vsako sestavino, surovino, sestavni del ali del itd., ki se uporablja pri izdelavi izdelka;
- (d) „izdelek“ pomeni izdelek, ki se izdeluje, tudi če je namenjen poznejši uporabi pri drugem postopku izdelave;
- (e) „blago“ pomeni materiale in izdelke;
- (f) „zamenljivi materiali“ pomeni materiale, ki so enake vrste in tržne kakovosti z enakimi tehničnimi in fizičnimi lastnostmi in ki se jih ne da med seboj ločiti, ko so enkrat vgrajeni v končan izdelek;
- (g) „carinska vrednost“ pomeni vrednost, ki se določi v skladu s Sporazumom o izvajanju člena VII Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (Sporazum STO o carinski vrednosti);
- (h) „vrednost materialov“ na seznamu v Dodatku I pomeni carinsko vrednost ob uvozu uporabljenih materialov brez porekla ali, če ta ni znana in se ne da ugotoviti, prvo preverljivo ceno, plačano za materiale v ČDO. Kadar je treba ugotoviti vrednost uporabljenih materialov s poreklom, se smiselno uporabljajo določbe te točke;
- (i) „cena franko tovarna“ pomeni ceno, ki jo je za izdelek franko tovarna treba plačati proizvajalcu, pri katerem se opravi zadnja obdelava ali predelava, če cena vključuje vrednost vseh uporabljenih materialov in vse druge stroške v zvezi s proizvodnjo, od katerih se odštejejo vsi notranji davki, ki se povrnejo ali se lahko povrnejo pri izvozu pridobljenega izdelka.

Kadar dejanska cena ne odraža vseh stroškov, povezanih z izdelavo izdelka, ki so dejansko nastali v ČDO, cena franko tovarna pomeni vsoto vseh navedenih stroškov, zmanjšano za vse notranje davke, ki se ali se lahko povrnejo ob izvozu pridobljenega izdelka.

Za namene te opredelitve v primeru, ko je zadnja obdelava ali predelava dodeljena proizvajalcu kot podizvajalcu, se izraz, „proizvajalec“ iz prvega pododstavka te točke lahko nanaša na podjetje, ki je podizvajalca zaposlilo;

- (j) „največja dovoljena vsebnost materialov brez porekla“ pomeni največjo vsebnost materialov brez porekla, ki je dovoljena, da se izdelava šteje za zadostno obdelavo ali predelavo, da se izdelku dodeli status porekla. Izražena je lahko v odstotku cene izdelka franko tovarna ali v deležu neto mase teh uporabljenih materialov, ki se uvrščajo pod določeno skupino poglavij, poglavje, tarifno številko ali tarifno podštevilko;
- (k) „neto masa“ pomeni maso blaga samega brez kakršnega koli embalažnega materiala ali embalaže;
- (l) „poglavja“, „tarifne številke“ in „tarifne podštevilke“ pomeni poglavja, tarifne številke in tarifne podštevilke (štrimestne ali šestmestne kode), uporabljene v nomenklaturi, ki sestavljajo harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga (v nadaljnjem besedilu: harmonizirani sistem), s spremembami v skladu s Priporočilom Sveta za carinsko sodelovanje z dne 26. junija 2004;

- (m) „uvršččen“ se nanaša na uvrstitev izdelka ali materiala pod določeno tarifno številko ali tarifno podštevilko;
- (n) „pošiljka“ pomeni izdelke, ki:
 - (i) so poslani hkrati od enega izvoznika k enemu prejemniku; ali
 - (ii) so zajeti v eni sami prevoznici listini, s katero izvoznik te izdelke dobavlja prejemniku, ali, če ni takega dokumenta, zajeti na enem računu;
- (o) „izvoznik“ pomeni osebo, ki izvažata blago v Unijo ali v ČDO in je sposobna dokazati poreklo blaga, ne glede na to, ali je ta oseba sama proizvajalec oziroma sama opravlja izvozne formalnosti;
- (p) „registriran izvoznik“ pomeni izvoznika, ki je pri pristojnih organih zadevne ČDO registriran za dajanje izjav o poreklu za namene izvoza na podlagi tega sklepa;
- (q) „izjava o poreklu“ pomeni izjavo izvoznika, da izdelki, ki jih zajema, izpolnjujejo pravila te priloge o poreklu, katere namen je, da bodisi omogoči osebi, ki prijavlja blago za sprostitev v prosti promet v Uniji, da uveljavlja ugodnosti preferencialne tarifne obravnave, bodisi omogoči gospodarskemu subjektu v ČDO, ki uvažata materiale za nadaljnjo obdelavo v okviru pravil o kumulaciji, da z njo dokaže status porekla tega blaga;
- (r) „država upravičenka do GSP“ pomeni državo upravičenko do GSP, kakor je opredeljena v točki (d) člena 2 Uredbe (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (s) „sistem REX“ pomeni sistem za registracijo izvoznikov, pooblaščenih za potrjevanje porekla blaga, vzpostavljen na podlagi člena 80(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 2015/2447.

NASLOV II

OPREDELITEV POJMA „IZDELKI S POREKLOM“

Člen 2

Splošne zahteve

1. Za izdelke s poreklom iz ČDO se štejejo naslednji izdelki:
 - (a) izdelki, v celoti pridobljeni v ČDO v smislu člena 3 te priloge;
 - (b) izdelki, pridobljeni v ČDO, ki vsebujejo materiale, ki niso v celoti pridobljeni v ČDO, če so bili taki materiali dovolj obdelani ali predelani v smislu člena 4 te priloge.
2. Izdelki s poreklom, ki vsebujejo materiale, v celoti pridobljene ali zadostno obdelane ali predelane v dveh ali več ČDO, se obravnavajo kot izdelki s poreklom iz ČDO, kjer je opravljen zadnji postopek obdelave ali predelave.

Člen 3

V celoti pridobljeni izdelki

1. Za v celoti pridobljene v ČDO se štejejo:
 - (a) mineralni izdelki, pridobljeni iz njegove zemlje ali morskega dna;
 - (b) tam pridelani ali pobrani rastlinski in zelenjavni izdelki;
 - (c) žive živali, tam skotene ali izvaljene in vzrejene;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 (UL L 303, 31.10.2012, str. 1).

- (d) izdelki iz živih, tam vzrejenih živali;
- (e) izdelki, pridobljeni iz zaklanih, tam skotenih ali izvaljenih in vzrejenih živali;
- (f) izdelki, tam pridobljeni z lovom ali ribolovom;
- (g) izdelki iz akvakulture, če so se ribe, raki in mehkužci tam razvili in so bili tam vzrejeni;
- (h) izdelki morskega ribolova in drugi izdelki iz morja, pridobljeni z njegovimi plovili zunaj katerega koli teritorialnega morja;
- (i) izdelki, izdelani na njegovih predelovalnih ladjah izključno iz izdelkov iz točke (h);
- (j) tam zbrani rabljeni predmeti, primerni le za reciklažo surovin;
- (k) odpadki in ostanki, nastali pri tam potekajočih postopkih izdelave;
- (l) izdelki, pridobljeni iz morskega dna ali morskega podzemlja zunaj katerega koli teritorialnega morja, pod pogojem, da ima ČDO izključno pravico do izkoriščanja tega morskega dna ali podzemlja;
- (m) blago, tam izdelano izključno iz izdelkov, navedenih v točkah (a) do (l).

2. Izraza „njena plovila“ in „njene predelovalne ladje“ v točkah (h) in (i) odstavka 1 se uporabljata izključno za plovila in predelovalne ladje, ki izpolnjujejo vsako izmed naslednjih zahtev:

- (a) so registrirane v ČDO ali državi članici;
- (b) plujejo pod zastavo ČDO ali države članice;
- (c) izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:
 - (i) so v najmanj 50-odstotni lasti državljanov ČDO ali držav članic ali
 - (ii) so v lasti podjetij:
 - ki imajo sedež in glavni kraj poslovanja v ČDO ali v državah članicah in
 - so v najmanj 50-odstotni lasti ČDO, javnih subjektov navedene države ali državljanov navedene države ali držav članic.

3. Posamični pogoji iz odstavka 2 so lahko izpolnjeni v državah članicah ali v različnih ČDO. V tem primeru se šteje, da imajo izdelki poreklo tiste ČDO, v kateri je plovilo ali predelovalna ladja registrirana v skladu s točko (a) odstavka 2.

Člen 4

Zadosti obdelani ali predelani izdelki

1. Brez poseganja v člena 5 in 6 te priloge se za izdelke, ki niso v celoti pridobljeni v ČDO v smislu člena 3 te priloge, šteje, da imajo poreklo iz te ČDO, če so za zadevno blago izpolnjeni pogoji s seznama v Dodatku I.
2. Če se izdelek, ki je pridobil status blaga s poreklom v ČDO v skladu z odstavkom 1, v tej ČDO nadalje obdela in uporablja kot material pri izdelavi nekega drugega izdelka, se ne upoštevajo materiali brez porekla, ki bi lahko bili uporabljeni pri njegovi izdelavi.
3. Izpolnjevanje zahtev iz odstavka 1 je treba preveriti za vsak izdelek posebej.

V primeru, da je določeno pravilo osnovano na skladnosti z največjo dovoljeno vsebnostjo materialov brez porekla, se lahko vrednost materialov brez porekla izračuna na podlagi povprečnih vrednosti, kot je opisano v odstavku 4, da se upoštevajo nihanja v stroških in valutnih tečajih.

4. Kadar se uporablja drugi pododstavek odstavka 3 se povprečna cena izdelka franko tovarna in povprečna vrednost uporabljenih materialov brez porekla izračuna tako, da se seštejejo vse cene franko tovarna, zaračunane za vse prodaje izdelka v predhodnem poslovnem letu, oziroma da se sešteje vrednost vseh materialov brez porekla, uporabljenih pri izdelavi izdelka v predhodnem poslovnem letu, kot je opredeljeno v državi izvoznici ali, kadar podatki za celotno davčno leto niso na voljo, v krajšem obdobju, ki ne sme biti krajše od treh mesecev.

5. Izvozniki, ki se odločijo za izračunavanje na podlagi povprečne vrednosti, morajo to metodo dosledno uporabljati med letom, ki sledi referenčnemu poslovnemu letu, ali, kadar je to primerno, med letom, ki sledi krajšemu obdobju, ki se je upoštevalo kot referenca. To metodo lahko prenehajo uporabljati, kadar ugotovijo, da so med danim poslovnim letom ali krajšim reprezentativnim obdobjem najmanj treh mesecev prenehala nihanja v stroških ali deviznih tečajih, ki so upravičevala uporabo take metode.

6. Povprečni vrednosti iz odstavka 4 se kot cena franko tovarna in kot vrednost materialov brez porekla uporabita za namen doseganja skladnosti z največjo dovoljeno vsebnostjo materialov brez porekla.

Člen 5

Nezadostni postopki obdelave ali predelave

1. Brez poseganja v odstavek 3 tega člena se naslednji postopki štejejo za nezadostno obdelavo ali predelavo, da bi izdelek pridobil status izdelka s poreklom, ne glede na to, ali so zahteve iz člena 4 te priloge izpolnjene:

- (a) postopki za zagotovitev, da ostanejo izdelki med prevozom in skladiščenjem v dobrem stanju;
- (b) razstavljanje in sestavljanje tovorkov;
- (c) pranje, čiščenje; odstranjevanje prahu, oksidov, olja, barve ali drugih snovi za prekrivanje;
- (d) likanje ali stiskanje tekstila in tekstilnih izdelkov;
- (e) preprosti postopki barvanja in loščenja;
- (f) luščenje in delno ali popolno mletje riža; loščenje in glaziranje žit in riža;
- (g) postopki barvanja sladkorja ali aromatiziranje sladkorja ali oblikovanja sladkornih kock; delno ali popolno mletje kristalnega sladkorja;
- (h) lupljenje, razkoščičevanje in luščenje sadja, oreščkov in zelenjave;
- (i) ostrenje, preprosto brušenje ali preprosto rezanje;
- (j) sejanje, prebiranje, sortiranje, razvrščanje v skupine, razvrščanje po stopnjah, usklajevanje (vključno s sestavljanjem garnitur izdelkov);
- (k) preprosto pakiranje v steklenice, konzerve, čutare, vrečke, zaboje, škatle, pritrdjevanje na kartone ali plošče in vsi drugi preprosti postopki pakiranja;
- (l) pritrdjevanje ali tiskanje oznak, nalepk, logotipov in drugih podobnih razpoznavnih znakov na izdelke ali njihovo embalažo;
- (m) preprosto mešanje izdelkov, ne glede na to, ali so različnih vrst; mešanje sladkorja s katerim koli materialom;
- (n) preprosto dodajanje vode, redčenje, izsuševanje ali denaturacija izdelkov;
- (o) enostavno sestavljanje delov izdelkov v popoln izdelek ali razstavljanje izdelkov na dele;
- (p) kombinacija dveh ali več postopkov iz točk (a) do (o);
- (q) zakol živali.

2. Za namene odstavka 1 se postopki štejejo za preproste, kadar ne zahtevajo niti posebnih znanj niti strojev, naprav ali orodja, posebej izdelanega ali nameščenega za njihovo izvajanje.
3. Pri ugotavljanju, ali se predelava ali obdelava, opravljena na posameznem izdelku, šteje za nezadostno v smislu odstavka 1, se upoštevajo vsi postopki, opravljeni na tem izdelku v ČDO.

Člen 6

Odstopanja

1. Z odstopanjem od člena 4 te priloge ter ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena, se materiali brez porekla, ki se v skladu s pogoji s seznama iz Dodatka I ne smejo uporabljati pri izdelavi določenega izdelka, vseeno lahko uporabijo pod pogojem, da njihova skupna vrednost ali neto masa, ocenjena za ta izdelek, ne presega:
 - (a) 15 % mase izdelka za izdelke, ki spadajo v poglavja 2 in 4 do 24, z izjemo predelanih ribiških izdelkov iz poglavja 16;
 - (b) 15 % cene izdelka franko tovarna za druge izdelke, razen za izdelke, ki spadajo v poglavja 50 do 63, za katere se uporabljajo odstopanja iz opomb 6 in 7 Dodatka I.
2. V skladu z odstavkom 1 tega člena ni dovoljeno preseirati katerega koli odstotka za največjo dovoljeno vsebnost materialov brez porekla, kot je opredeljeno v pravilih na seznamu v Dodatku I.
3. Odstavka 1 in 2 tega člena se ne uporabljata za izdelke, v celoti pridobljene v ČDO v smislu člena 3 te priloge. Kljub temu pa se brez poseganja v člen 5 in člen 11(2) te priloge odstopanje iz odstavkov 1 in 2 tega člena vendarle uporablja za seštevke vseh materialov, uporabljenih pri izdelavi izdelka, za katere pravilo s seznama v Dodatku I za ta izdelek zahteva, da so v celoti pridobljeni.

Člen 7

Bilateralna kumulacija

1. Brez poseganja v člen 2 te priloge se materiali s poreklom iz Unije štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1) te priloge.
2. Brez poseganja v člen 2 te priloge se za obdelavo ali predelavo, ki je bila opravljena v Uniji, šteje, da je bila opravljena v ČDO, če se materiali naknadno obdelajo ali predelajo v ČDO.
3. Za namene kumulacije iz tega člena se poreklo materialov določi v skladu s to prilogo.

Člen 8

Kumulacija z državami podpisnicami SGP

1. Brez poseganja v člen 2 te priloge se materiali s poreklom iz držav podpisnic sporazuma o gospodarskem partnerstvu štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1) te priloge.
2. Brez poseganja v člen 2 te priloge se za obdelavo ali predelavo, ki je bila opravljena v državah podpisnicah sporazuma o gospodarskem partnerstvu, šteje, da je bila opravljena v ČDO, če se materiali naknadno obdelajo ali predelajo v ČDO.

3. V odstavku 1 se poreklo materialov s poreklom iz držav podpisnic SGP določi v skladu s pravili o poreklu, ki se uporabljajo za zadevno državo podpisnico SGP ter ustreznimi določbami o dokazilih o poreklu in upravnem sodelovanju.

Kumulacija iz tega člena se ne uporablja za materiale s poreklom iz Južnoafriške republike, ki jih v EU ni mogoče neposredno uvoziti brez carin in količinskih omejitev v okviru Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Unijo in Južnoafriško regionalno razvojno skupnostjo (SADC).

4. Kumulacija iz tega člena se lahko uporablja le pod pogojem, da:

(a) sta se država podpisnica SGP, ki dobavlja materiale, in ČDO, ki izdelava končni izdelek, zavezali, da bosta:

(i) ravnali v skladu s to prilogo; in

(ii) poskrbeli za upravno sodelovanje, potrebno za jamčenje ustreznega izvajanja te priloge, tako v zvezi z Unijo kot med njima samima;

(b) je zadevna ČDO Komisijo obvestila o zavezah iz točke (a).

5. Če so države podpisnice SGP že izpolnile pogoje iz odstavka 4 pred 1. januarjem 2014, nova zaveza ni potrebna.

Člen 9

Kumulacija z drugimi državami, ki koristijo prednosti dostopa do trga Unije brez carin in količinskih omejitev na podlagi splošnega sistema preferencialov

1. Brez poseganja v člen 2 te priloge se materiali s poreklom iz držav in z ozemelj iz odstavka 2 tega člena štejejo kot materiali s poreklom iz ČDO, kadar so vključeni v tam pridobljeni izdelek, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava presega postopke iz člena 5(1) te priloge.

2. Za namene odstavka 1 tega člena so materiali s poreklom iz države ali z ozemlja, materiali, ki:

(a) so upravičeni do posebnega režima za najmanj razvite države v okviru splošnega sistema preferencialov iz točke (c) člena 1(2) Uredbe (EU) št. 978/2012 ali

(b) uživajo prednosti dostopa do trga Unije brez carin in količinskih omejitev šestmestnih podštevil v harmoniziranem sistemu na podlagi splošne ureditve v okviru splošnega sistema preferencialov iz točke (a) člena 1(2) Uredbe (EU) št. 978/2012.

3. Poreklo materialov zadevnih držav ali ozemelj se določi v skladu s pravili o poreklu, določenimi v skladu s členom 33 Uredbe (EU) št. 978/2012 in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2015/2446 ^(¹).

4. Kumulacija iz odstavka 1 tega člena se ne uporablja za:

(a) materiale, za katere ob uvozu v Unijo veljajo protidampinške ali izravnalne dajatve zaradi porekla iz države, za katero veljajo te protidampinške ali izravnalne dajatve;

(b) izdelke iz tuna, uvrščene v poglavji 3 in 16, ki so zajeti v členu 7 Uredbe (EU) št. 978/2012 ter poznejših ustreznih pravnih aktih, ki jo spreminjajo;

(c) materiale, ki so zajeti v členih 8 in 22 do 30 Uredbe (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter poznejših ustreznih pravnih aktih, ki jo spreminjajo.

Pristojni organi ČDO Komisiji vsako leto sporočijo, za katere materiale je bila uporabljena kumulacija iz odstavka 1 tega člena.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 z dne 28. julija 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami carinskega zakonika Unije (UL L 343, 29.12.2015, str. 1).

5. Kumulacija iz odstavka 1 tega člena se lahko uporablja le pod pogojem, da:
- (a) so se države ali ozemlja, udeležene pri kumulaciji, zavezale k ravnanju v skladu s to prilogo ali zagotavljanju skladnosti z njo in zagotavljanju upravnega sodelovanja, potrebnega za zagotovitev ustreznega izvajanja te priloge, tako z Unijo kot med seboj;
 - (b) je o zavezi iz točke (a) tega odstavka zadevna ČDO uradno obvestila Komisijo.
6. Komisija v seriji C *Uradnega lista Evropske unije* objavi datum začetka uporabe kumulacije iz tega člena z državami in ozemlji iz tega člena, ki so izpolnile potrebne zahteve.

Člen 10

Razširjena kumulacija

1. Komisija lahko na zahtevo ČDO odobri kumulacijo porekla med ČDO in državo, s katero ima Unija v veljavi sporazum o prosti trgovini v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) države ali ozemlja, udeležene pri kumulaciji, so se zavezale:
 - (i) k ravnanju v skladu s to prilogo;
 - (ii) zagotavljanju skladnosti z njo in zagotavljanju upravnega sodelovanja, potrebnega za zagotovitev ustreznega izvajanja te priloge, tako z Unijo kot med seboj in
 - (iii) da bodo ČDO zagotavljale podporo v zadevah upravnega sodelovanja na enak način, kot bi tako podporo zagotavljale carinskim organom držav članic v skladu z ustreznimi določbami zadevnega sporazuma o prosti trgovini;
 - (b) je o zavezi iz točke (a) zadevna ČDO uradno obvestila Komisijo.

Komisija lahko določi dodatne pogoje za odobritev zahtevanih kumulacij, pri čemer upošteva nevarnost izogibanja izpolnjevanju trgovinskih obveznosti in posebne občutljivosti materialov, ki se uporabljajo v kumulaciji.

2. Zahtevek iz prvega pododstavka odstavka 1 se:
- (a) na Komisijo naslovi v pisni obliki;
 - (b) navaja zadevno tretjo državo oziroma države;
 - (c) vsebuje seznam materialov, ki pridejo v poštev pri kumulaciji, in
 - (d) je podprt z dokazili, da so pogoji iz točk (a) in (b) odstavka 1 izpolnjeni.
3. Poreklo uporabljenih materialov in dokumentarna dokazila o poreklu se določijo v skladu s pravili iz ustreznega sporazuma o prosti trgovini. Poreklo izdelkov, ki bodo izvoženi v Unijo, se določi v skladu s pravili o poreklu, navedenimi v tej prilogi.
4. Da bi pridobljeni izdelek pridobil status izdelka s poreklom, ni potrebno, da bi bili materiali s poreklom iz tretje države, ki so bili uporabljeni v ČDO pri izdelavi izdelka za izvoz v Unijo, dovolj obdelani ali predelani, pod pogojem, da opravljena obdelava ali predelava v zadevni ČDO presega postopke, opisane v členu 5(1) te priloge.
5. Komisija bo v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) objavila datum začetka razširjene kumulacije, partnerja Unije iz sporazuma o prosti trgovini, ki je udeležen pri tej kumulaciji, pogoje, ki se uporabljajo, in seznam materialov, za katere se kumulacija uporablja.

6. Komisija ukrep, s katerim odobri kumulacijo iz odstavka 1 tega člena, sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 47(2) te priloge.

Člen 11

Enota kvalifikacije

1. Enota kvalifikacije za uporabo te priloge je določen izdelek, ki se šteje za osnovno enoto, kadar se določa uvrstitev z uporabo harmoniziranega sistema.
2. Kadar je pošiljka sestavljena iz določenega števila enakih izdelkov, ki se uvrščajo v enako tarifno številko, je treba pri uporabi te priloge vsak izdelek obravnavati posebej.
3. Kadar je embalaža po splošnem pravilu 5 harmoniziranega sistema pri uvrstitvi vključena v izdelek, je vključena tudi pri določanju porekla.

Člen 12

Dodatki, nadomestni deli in orodje

Dodatki, nadomestni deli in orodje, poslani skupaj z delom opreme, stroja, naprave ali vozila, ki so del običajne opreme in so vključeni v njeno ceno franko tovarna, se obravnavajo kot del te opreme, stroja, naprave ali vozila.

Člen 13

Garniture

Garniture, opredeljene v splošnem pravilu 3 za razlago harmoniziranega sistema, se obravnavajo kot izdelki s poreklom, kadar so vsi sestavni deli izdelki s poreklom.

Če je garnitura sestavljena iz izdelkov s poreklom in izdelkov brez porekla, se garnitura kot celota obravnava kot izdelek s poreklom, pod pogojem, da vrednost izdelkov brez porekla ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.

Člen 14

Nevtralne sestavine

Za določitev, ali ima izdelek poreklo, se ne upošteva poreklo naslednjih elementov, ki bi lahko bile uporabljene pri njegovi izdelavi:

- (a) energija in gorivo;
- (b) obrati in oprema;
- (c) stroji in orodje;
- (d) katero koli drugo blago, ki ni vključeno v končno sestavo izdelka ali ni namenjeno za vključitev vanjo.

Člen 15

Ločeno knjigovodsko izkazovanje

1. Če so bili pri obdelavi ali predelavi izdelka uporabljeni zamenljivi materiali s poreklom in taki brez porekla, lahko carinski organi držav članic na pisno zahtevo gospodarskih subjektov dovolijo upravljanje materialov v Uniji z uporabo metode ločenega knjigovodskega izkazovanja za namene poznejšega izvoza v ČDO v okviru bilateralne kumulacije, ne da bi bili materiali skladiščeni ločeno.

2. Carinski organi držav članic lahko dovoljenje iz odstavka 1 izdajo pod kakršnimi koli pogoji, za katere menijo, da so primerni.

Dovoljenje se odobri samo, če se z uporabo metode iz odstavka 3 lahko zagotovi, da je število pridobljenih izdelkov, ki se lahko štejejo za „izdelke s poreklom iz Unije“, v vsakem trenutku enako številu, ki bi ga dobili z uporabo metode fizičnega ločevanja zalog.

Metoda, če je dovoljena, se uporablja, njena uporaba pa se beleži na podlagi splošnih računovodskih načel, ki se uporabljajo v Uniji.

3. Upravičenec do metode iz odstavka 2 izda oziroma, dokler se ne začne uporabljati sistem REX, zaprosi za dokazila o poreklu za tiste količine izdelkov, ki se lahko štejejo za izdelke s poreklom iz Unije. Na zahtevo carinskih organov držav članic uporabnik da izjavo o tem, kako so bile količine upravljane.

4. Carinski organi držav članic nadzorujejo uporabo dovoljenja iz odstavka 1.

Dovoljenje lahko odvzamejo v naslednjih primerih:

- (a) kadar uporabnik dovoljenje na kakršen koli način nepravilno uporablja ali
- (b) uporabnik ne izpolnjuje katerega od drugih pogojev iz te priloge.

Člen 16

Odstopanja

1. Komisija lahko na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali ČDO slednji odobri začasno odstopanje od te priloge v naslednjih primerih:

- (a) ČDO zaradi notranjih ali zunanjih dejavnikov začasno ne more ravnati v skladu s pravili za pridobitev porekla iz člena 2 te priloge, čeprav je v preteklosti lahko tako ravnalo;
- (b) ČDO zahteva čas za uskladitev s pravili za pridobitev porekla iz člena 2 te priloge;
- (c) odstopanje upravičuje razvoj obstoječih ali ustvarjanje novih industrij.

2. Zahtevek iz odstavka 1 tega člena se na Komisijo naslovi v pisni obliki z obrazcem iz Dodatka II. Navajati mora razloge za zahtevek in vsebovati ustrezna dokazila.

3. Pri preučevanju zahtev se upoštevajo zlasti:

- (a) stopnja razvoja ali geografske razmere zadevne ČDO, še posebej pa gospodarski in socialni učinek sklepa, ki bo sprejet, predvsem v zvezi z zaposlovanjem;
- (b) primeri, pri katerih bi lahko uporaba veljavnih pravil o poreklu občutno vplivala na sposobnost obstoječe industrije v zadevni ČDO, da še naprej izvažata v Unijo, zlasti pa primeri, pri katerih bi to lahko povzročilo prenehanje dejavnosti te industrije;
- (c) posebni primeri, pri katerih je mogoče jasno pokazati, da bi pravila o poreklu lahko odvrnila financiranje industrije, in pri katerih bi izjema, ki bi podprla uresničevanje investicijskih programov, omogočila postopno izpolnjevanje teh pravil.

4. Komisija pritrdilno odgovori na vse zahteve, ki so primerno utemeljene v skladu s tem členom in ki ne morejo povzročiti hujše škode obstoječi industriji Unije.

5. Komisija ukrepa tako, da zagotovi čim prejšnje sprejetje sklepa, in si prizadeva, da svoje stališče sprejme v 75 delovnih dneh za tem, ko prejme zahtevek.
6. Začasno odstopanje je omejeno na trajanje učinkov notranjih ali zunanjih dejavnikov, zaradi katerih je prišlo to tega odstopanja, ali na čas, ki ga ČDO potrebuje za uskladitev s pravili ali izpolnitev ciljev, ki so bili določeni z odstopanjem, pri čemer se upošteva poseben položaj zadevne ČDO in njene težave.
7. Kadar se odstopanje odobri, mora ČDO izpolnjevati vse predpisane zahteve glede informacij, ki jih je treba Komisiji predložiti v zvezi z uporabo odstopanja in upravljanjem količin, za katere je bilo odstopanje odobreno.
8. Komisija ukrep, s katerim odobri začasno odstopanje iz odstavka 1 tega člena, sprejme z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 47(2) te priloge.

NASLOV III

ZAHTEVE GLEDE OZEMLJA

Člen 17

Načelo teritorialnosti

1. Razen v primerih iz členov 7 do 10 te priloge morajo biti v ČDO pogoji za pridobitev statusa blaga s poreklom, ki so določeni v tej prilogi, neprekinjeno izpolnjeni.
2. Če se izdelki s poreklom, izvoženi iz ČDO v drugo državo, vrnejo, se morajo šteti za izdelke brez porekla, razen če se pristojnim organom ČDO lahko zadovoljivo dokaže, da:
 - (a) so to izdelki, ki so bili izvoženi, in
 - (b) se na njih medtem, ko so bili v drugi državi, ali med izvozom niso opravili nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni, da se izdelki ohranijo v dobrem stanju.

Člen 18

Določba o neposeganju

1. Izdelki, ki se prijavijo za sprostitev v prosti promet v Uniji, so izdelki, ki so bili izvoženi iz ČDO, katere poreklo naj bi imeli. Preden se izdelki prijavijo za sprostitev v prosti promet, ne smejo biti spremenjeni ali kakor koli preoblikovani niti se na njih ne smejo opraviti nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni za njihovo ohranitev v dobrem stanju. Skladiščenje izdelkov ali pošiljk in delitev pošiljk je možna, kadar se opravi pod odgovornostjo izvoznika ali poznejšega imetnika blaga in če izdelki v državi oziroma državah tranzita ostanejo pod carinskim nadzorom.
2. Carinski organi štejejo, da je deklarant skladen z odstavkom 1, razen če imajo razlog o nasprotnem. V takih primerih lahko carinski organi od deklaranta zahtevajo, da predloži dokazilo o izpolnjevanju zahtev, ki se lahko predloži v kakršni koli obliki, vključno s pogodbenimi dokumenti o prevozu, kot so na primer enotni tovorni listi ali dejanska oziroma konkretna dokazila, ki temeljijo na označevanju ali številčenju tovorkov ali katero koli dokazilo v zvezi z blagom samim.
3. Odstavka 1 in 2 tega člena se smiselno uporabljata, kadar se uporablja kumulacija iz členov 7 do 10 te priloge.

Člen 19

Razstave

1. Za izdelke s poreklom, ki se pošiljajo na razstavo iz ČDO v drugo državo razen ČDO, državo podpisnico SGP ali državo članico EU in so po razstavi prodani za uvoz v Unijo, veljajo pri uvozu ugodnosti skladno s tem sklepom, pod pogojem, da se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da:

- (a) je izvoznik te izdelke poslal iz ČDO v državo, v kateri je razstava, in jih tam razstavljal;
- (b) je ta izvoznik izdelke prodal ali jih kako drugače dal na razpolago osebi v Uniji;
- (c) so bili izdelki med razstavo ali takoj za tem poslani v enakem stanju, v kakršnem so bili poslani na razstavo;
- (d) izdelki od tedaj, ko so bili poslani na razstavo, niso bili uporabljeni za noben drug namen, razen za predstavitev na razstavi.

2. Dokazilo o poreklu mora biti izdano ali sestavljeno v skladu z naslovom IV te priloge in predloženo carinskemu organom države uvoznice na običajen način. V njem morata biti navedena ime in naslov razstave. Po potrebi se lahko zahteva dodatno dokumentarno dokazilo o pogojih, pod katerimi so bili razstavljeni.

3. Odstavek 1 se uporablja za vse trgovinske, industrijske, kmetijske ali obrtne razstave, sejme ali podobne javne prireditve ali prikaze, ki niso organizirani za zasebne namene v trgovinah ali poslovnih prostorih zaradi prodaje tujih izdelkov in med katerimi ostanejo izdelki pod carinskim nadzorom.

NASLOV IV

DOKAZILA O POREKLU

Oddelek 1

Splošne zahteve

Člen 20

Zneski, izraženi v eurih

1. Uporabo členov 29 in 30 te priloge, kadar so izdelki fakturirani v drugi valuti kot v eurih, zneske v nacionalnih valutah držav članic, ki ustrezajo zneskom, izraženim v eurih, vsaka od zadevnih držav določi letno.

2. Za pošiljko se uporabljata člena 29 in 30 te priloge glede na valuto, v kateri je sestavljen račun.

3. Zneski, ki se uporabijo v kateri koli nacionalni valuti, so v navedeni nacionalni valuti enakovredni zneskom, izraženim v eurih na prvi delovni dan oktobra vsako leto. Zneski se Komisiji predložijo do 15. oktobra in se uporabljajo od 1. januarja naslednjega leta. Komisija o zadevnih zneskih uradno obvesti vse zadevne države.

4. Država članica lahko navzgor ali navzdol zaokroži znesek, ki ga dobi pri preračunavanju zneska, izraženega v eurih, v svojo nacionalno valuto. Zaokroženi znesek se od zneska, ki izhaja iz pretvorbe, ne sme razlikovati za več kot 5 odstotkov. Država članica lahko ohrani nespremenjeno protivrednost zneska, izraženega v eurih, v nacionalni valuti, če je ob letni uskladitvi iz odstavka 3 preračun navedenega zneska pred zaokrožitvijo večji za manj kot 15 odstotkov protivrednosti v nacionalni valuti. Protivrednost v nacionalni valuti lahko ostane nespremenjena, če bi preračun povzročil zmanjšanje te protivrednosti.

5. Zneske, izražene v eurih, in njihove protivrednosti v nacionalnih valutah nekaterih držav članic Komisija pregleda na lastno pobudo ali na zahtevo države članice oziroma ČDO. Komisija pri tem pregledu upošteva, ali je zaželeno ohraniti realne učinke zadevnih vrednostnih omejitev. V ta namen se lahko odloči za spremembo zneskov, izraženih v eurih.

Oddelek 2

Postopki pri izvozu iz ČDO

Člen 21

Splošne zahteve

Ugodnosti iz tega sklepa se uporabljajo:

- (a) za blago, ki izpolnjuje zahteve te priloge in ga izvaža registrirani izvoznik v smislu člena 22 te priloge;
- (b) za pošiljke enega ali več tovorov z izdelki s poreklom, ki jih izvaža kateri koli izvoznik, pri čemer skupna vrednost odpremljenih izdelkov s poreklom ne presega 10 000 EUR.

Člen 22

Zahtevek za registracijo

1. Da bi se registrirali, izvozniki vložijo zahtevek pri pristojnih organih ČDO iz člena 39(1) te priloge, pri čemer uporabijo obrazec, katerega vzorec je v Dodatku V.
2. Zahtevek pristojni organi ČDO sprejmejo samo, če je ta v celoti izpolnjen.
3. Registracija je veljavna od datuma, ko pristojni organi ČDO prejmejo popoln zahtevek za registracijo v skladu z odstavkoma 1 in 2.
4. Izvozniku s sedežem v ČDO, ki je že registriran v sistemu REX za namene sheme GSP Norveške ali Švice, ni treba vložiti zahtevka pri pristojnih organih ČDO, da bi se registriral za namene tega sklepa.

Člen 23

Registracija

1. Pristojni organi ČDO ob prejemu popolnega zahtevka iz Dodatka III izvozniku nemudoma dodelijo številko registriranega izvoznika ter v sistem REX vnesejo številko registriranega izvoznika, podatke o registraciji in datum, od katerega je registracija veljavna v skladu s členom 22(3) te priloge.

Pristojni organi ČDO obvestijo izvoznika o številki registriranega izvoznika, ki mu je bila dodeljena, in datumu, od katerega je registracija veljavna.

Pristojni organi ČDO posodablajo podatke, ki so jih registrirali. Te podatke spremenijo takoj, ko jih registrirani izvoznik obvesti o spremembi v skladu s členom 24(1) te priloge.

2. Registracija vsebuje naslednje informacije:

- (a) kontaktne podatke registriranega izvoznika, kakor so določeni v polju 1 obrazca iz Dodatka III;
- (b) naslov kraja, kjer ima registrirani izvoznik sedež, kot je določeno v polju 1 obrazca iz Dodatka III, vključno z oznako države ali ozemlja (šifra države ISO alpha 2);

- (c) kontaktne podatke, kakor so določeni v poljih 1 in 2 obrazca iz Dodatka III;
- (d) okvirni opis blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, vključno z okvirnim seznamom tarifnih števil ali poglavij, kot je opredeljeno v polju 4 obrazca iz Dodatka III;
- (e) identifikacijsko številko gospodarskega subjekta (TIN) registriranega izvoznika, kot je določeno v polju 1 obrazca iz Dodatka III;
- (f) ali je izvoznik trgovec ali proizvajalec, kot je določeno v polju 3 obrazca iz Dodatka III;
- (g) datum registracije registriranega izvoznika;
- (h) datum začetka veljavnosti registracije;
- (i) datum preklica registracije, kadar je to primerno.

Člen 24

Preklic registracije

1. Registrirani izvozniki, ki ne izpolnjujejo več pogojev za izvoz katerega koli blaga, za katero se uporabljajo ugodnosti iz tega sklepa, ali takega blaga ne nameravajo več izvažati, o tem obvestijo pristojne organe v ČDO, ki jih nemudoma umaknejo iz evidence registriranih izvoznikov, ki jo vodi zadevna ČDO.
2. Če registrirani izvozniki namerno ali iz malomarnosti sestavijo ali povzročijo pripravo izjave o poreklu ali katerega koli dokazila z nepravilnimi informacijami, ki povzročijo nepravilno ali goljufivo pridobitev ugodnosti preferencialne tarifne obravnave, pristojni organi ČDO brez poseganja v sistem kazni in sankcij, ki se uporablja v tej ČDO, izvoznika umaknejo iz evidence registriranih izvoznikov, ki jo vodi zadevna ČDO.
3. Brez poseganja v možen vpliv ugotovljenih nepravilnosti na nerešena preverjanja, preklic vpisa v evidenco registriranih izvoznikov učinkuje za naprej, tj. za izjave, sestavljene po datumu preklica.
4. Izvozniki, katerih vpis v evidenco registriranih izvoznikov so pristojni organi ČDO v skladu z odstavkom 2 preklicali, se lahko ponovno vnesejo v evidenco registriranih izvoznikov šele potem, ko pristojnim organom te ČDO dokažejo, da so odpravili stanje, zaradi katerega je prišlo do preklica.
5. Če so pristojni organi ČDO vpis izvoznika v evidenco registriranih izvoznikov preklicali v skladu z zakonodajo GSP Norveške ali Švice, se preklic uporablja tudi za namene tega sklepa.

Člen 25

Spremni dokumenti

1. Izvozniki morajo, ne glede na to, ali so registrirani ali ne, izpolnjevati naslednje obveznosti:
 - (a) vzdržujejo ustrezno trgovsko računovodsko dokumentacijo za proizvodnjo in dobavo blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo;
 - (b) hranijo in dajo na razpolago vsa dokazila v zvezi z materialom, uporabljenim pri izdelavi;
 - (c) hranijo vso carinsko dokumentacijo v zvezi z materialom, uporabljenim pri izdelavi;
 - (d) najmanj tri leta po koncu leta, v katerem je bila sestavljena izjava o poreklu, ali dlje, če je tako zahtevano v nacionalnem pravu, hranijo evidence o:
 - (i) izjavah o poreklu, ki so jih sestavili, in
 - (ii) svojih materialih s poreklom in svojih materialih brez porekla, račune proizvodnje in evidence zalog.

2. Evidenca iz točke (d) odstavka 1 je lahko elektronska, vendar mora omogočati sledljivost materialov, uporabljenih pri izdelavi izvoženih izdelkov, in potrditev njihovega statusa blaga s poreklom.
3. Obveznosti iz odstavkov 1 in 2 tega člena veljajo tudi za dobavitelje, ki izvoznikom predložijo izjavo dobavitelja iz člena 27 te priloge.

Člen 26

Izjava o poreklu in informacije za namen kumulacije

1. Izjavo o poreklu izvoznik sestavi ob izvozu izdelkov, na katere se izjava nanaša, če se zadevno blago lahko šteje za blago s poreklom iz ČDO.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko izjava o poreklu izjemoma sestavi po izvozu (naknadna izjava) pod pogojem, da se v državi članici prijave za sprostitev v prosti promet ne predloži pozneje kot dve leti po izvozu.
3. Izvoznik svoji stranki v Uniji predloži izjavo o poreklu, ki vsebuje izjave iz Dodatka IV. Izjava o poreklu je napisana bodisi v angleškem bodisi v francoskem jeziku.

Sestavljena je lahko na katerem koli trgovskem dokumentu, na podlagi katerega je mogoče identificirati zadevnega izvoznika in blago.

4. V členu 2(2) te priloge ali v bilateralni kumulaciji iz člena 7 te priloge:
 - (a) dokazilo, da imajo materiali iz druge ČDO ali iz Unije status blaga s poreklom, se predloži v obliki izjave o poreklu, ki je sestavljena v skladu s to prilogo in jo izvozniku zagotovi dobavitelj v ČDO ali v Uniji, od koder so materiali;
 - (b) dokazilo o obdelavi ali predelavi, opravljeni v drugi ČDO ali Uniji se predloži v obliki izjave dobavitelja, sestavljene v skladu s členom 27 te priloge, ki jo izvozniku zagotovi dobavitelj v ČDO ali Uniji, iz katerih so materiali.

V primerih, ko se uporablja prvi pododstavek, mora izjava o poreklu, ki jo sestavi izvoznik, vsebovati ustrezno oznako „EU cumulation“, „OCT cumulation“ ali „cumul UE“, „cumul PTOM“.

5. Pri kumulaciji z državo podpisnico SGP po členu 8 te priloge:
 - (a) dokazilo o statusu porekla materialov iz države podpisnice SGP se predloži v obliki dokazila o poreklu, izdano ali sestavljeno v skladu s sporazumom med Unijo in zadevno državo podpisnico SGP ter ki ga izvozniku zagotovi dobavitelj v državi podpisnici SGP, iz katere so materiali;
 - (b) dokazilo o obdelavi ali predelavi, ki se opravi v državi podpisnici SGP, se predloži v obliki izjave dobavitelja, sestavljeno v skladu s členom 27 te priloge, ter ki ga izvozniku zagotovi dobavitelj v državi podpisnici SGP, iz katere so materiali.

V primerih, ko se uporablja prvi pododstavek, izjava o poreklu, ki jo sestavi izvoznik, vsebuje oznako „cumulation with EPA country [name of the country]“ ali „cumul avec le pays APE [nom du pays]“.

6. Za namene kumulacije z drugimi državami, ki koristijo dajatev in kvot prost dostop na trg Unije v okviru splošnega sistema preferencialov v skladu s členom 9 te priloge, se status blaga s poreklom predloži v obliki dokazil o poreklu iz Izvedbene uredbe (EU) 2015/2447, ki jih izvozniku zagotovi dobavitelj v državi upravičenki do GSP, iz katere so materiali.

V tem primeru izjava o poreklu, ki jo sestavi izvoznik, vsebuje oznako „cumulation with GSP country [name of the country]“ ali „cumul avec le pays SPG [nom du pays]“.

7. Za namen razširjene kumulacije iz člena 10 te priloge se dokazilo o statusu porekla materialov, ki prihajajo iz države, s katero ima Unija sklenjen sporazum o prosti trgovini, predloži z dokazilom o poreklu, izdanim ali sestavljenim v skladu s tem sporazumom o prosti trgovini, ki ga izvozniku zagotovi dobavitelj iz države, iz katere so materiali.

V primerih, ko se uporablja prvi pododstavek, mora izjava o poreklu, ki jo sestavi izvoznik, vsebovati oznako „extended cumulation with country [name of the country]“ ali „cumul étendu avec le pays [nom du pays]“.

Člen 27

Izjava dobavitelja

1. Za namene točke (b) prvega pododstavka člena 26(4) in točke (b) prvega pododstavka člena 26(5) te priloge dobavitelj za vsako pošiljko materiala sestavi ločeno izjavo dobavitelja na trgovski fakturi, povezani s to odpremo, ali v prilogi k tej fakturi ali na dobavnici ali drugem trgovskem dokumentu, povezanem s to odpremo, ki opisuje zadevne materiale dovolj natančno, da jih je mogoče prepoznati. Vzorec izjave dobavitelja je v Dodatku V.

2. Kadar dobavitelj določeni stranki redno dobavlja blago, za katerega se pričakuje, da bo njegov status glede na pravila o preferencialnem poreklu ostal daljše obdobje nespremenjen, lahko predloži eno samo izjavo dobavitelja (v nadaljnjem besedilu: dolgoročna izjava dobavitelja), ki velja za nadaljnje pošiljke omenjenega blaga, če dejstva ali okoliščine, na podlagi katerih je izjava dodeljena ostanejo nespremenjene.

Dolgoročna izjava dobavitelja se lahko izda za obdobje do enega leta od datuma izdaje izjave. Dolgoročna izjava dobavitelja se lahko izda z učinkom za nazaj. V takih primerih njena veljavnost ne sme presegati obdobja enega leta od datuma, ko je začela učinkovati. Obdobje veljavnosti se navede v dolgoročni izjavi dobavitelja.

Če se okoliščine spremenijo ali če je bila predložena nenatančna ali napačna informacija, lahko carinski organ prekliče dolgoročno izjavo dobavitelja.

Dobavitelj nemudoma obvesti kupca, ko dolgoročna izjava dobavitelja za dobavljeno blago ne velja več.

3. Izjava dobavitelja se lahko sestavi na vnaprej natisnjenem obrazcu.

4. Izjava dobavitelja mora imeti izvorni lastnoročni podpis. Če pa sta račun in izjava dobavitelja o poreklu sestavljena s pomočjo elektronske obdelave podatkov, izjave dobavitelja ni treba podpisati lastnoročno, pod pogojem da lahko carinski organ v državi, v kateri je izjava dobavitelja sestavljena, zadovoljivo identificira odgovornega uslužbenca dobavnega podjetja. Takšni carinski organi lahko določijo pogoje za izvajanje tega odstavka.

Člen 28

Dokazilo o poreklu

1. Izjava o poreklu se sestavi za vsako pošiljko.

2. Izjava o poreklu je veljavna 12 mesecev od datuma, ko jo sestavi izvoznik.

3. Ena izjava o poreklu lahko zajema več pošiljk, če blago izpolnjuje naslednje pogoje:

(a) gre za razstavljene ali nesestavljene izdelke v smislu splošnega pravila 2(a) za razlago harmoniziranega sistema;

- (b) izdelki spadajo v oddelek XVI ali XVII ali pod tarifno številko 7308 ali 9406 harmoniziranega sistema in
- (c) je namenjeno za uvoz po delih.

Oddelek 3

Postopki pri sprostitev v prosti promet v Uniji

Člen 29

Predložitev dokazila o poreklu

1. Carinska deklaracija za sprostitev v prosti promet se sklicuje na izjavo o poreklu. Izjava o poreklu mora biti na voljo carinskim organom, ki lahko zahtevajo njeno predložitev, da se preveri deklaracija. Ti organi lahko zahtevajo tudi prevod izjave v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov zadevne države članice.
2. Kadar deklarant zahteva uporabo ugodnosti iz tega sklepa, ne da bi imel v času sprejema carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet izjavo o poreklu, se deklaracija šteje za poenostavljeno deklaracijo v smislu člena 166 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in se ustrezno obravnava.
3. Pred prijavo blaga za sprostitev v prosti promet deklarant zagotovi, da je blago skladno s to prilogo in zlasti preveri:
 - (a) na javni spletni strani iz člena 40(3) in (4) te priloge, da je izvoznik registriran, da izdaja izjave o poreklu, razen kadar skupna vrednost odpremljenih izdelkov s poreklom ne presega 10 000 EUR, in
 - (b) da je izjava o poreklu sestavljena v skladu z Dodatkom IV.

Člen 30

Izvetje glede dokazila o poreklu

1. Za naslednje izdelke velja izvetje iz obveznosti sestave in predložitve izjave o poreklu:
 - (a) izdelki, ki jih posamezniki pošiljajo drugim posameznikom kot manjše tovorke, katerih skupna vrednost ne presega 500 EUR;
 - (b) izdelki, ki so del osebne prtljage potnikov, katerih skupna vrednost ne presega 1 200 EUR.
2. Izdelki iz odstavka 1 morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - (a) niso uvoženi v trgovinske namene;
 - (b) za njih je bila dana izjava, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev ugodnosti iz tega sklepa in
 - (c) ni dvoma o resničnosti izjave iz točke (b).
3. Za namene točke (a) odstavka 2 se uvoz ne šteje za uvoz v trgovinske namene, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) uvoz je občasen;
 - (b) uvažajo se zgolj izdelki za osebno uporabo prejemnikov ali potnikov oziroma njihovih družin;
 - (c) iz narave in količine izdelkov je razvidno, da niso namenjeni trgovanju.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

Člen 31

Razlike in oblikovne napake

1. Če so med navedbami v izjavi o poreklu in tistimi v dokumentih, ki so bili predloženi carinskim organom zaradi izpolnjevanja uvoznih formalnosti za izdelke, ugotovljene manjše razlike, to še ne pomeni neveljavnost izjave o poreklu, če se pravilno ugotovi, da dokument ustreza zadevnim izdelkom.
2. Izjava o poreklu ne sme biti zavrnjena samo zato, ker so v njej očitne oblikovne napake, npr. tipkarske napake, če te napake ne ustvarjajo dvomov o pravilnosti navedb v njej.

Člen 32

Veljavnost izjav o poreklu

Izjave o poreklu, ki so carinskim organom države uvoza predložene po poteku veljavnosti iz člena 28(2) te priloge, se lahko sprejmejo zaradi uporabe tarifnih preferencialov, če jih zaradi izjemnih okoliščin ni bilo mogoče predložiti do določenega končnega datuma. V drugih primerih predložitve z zamudo lahko carinski organi države uvoza sprejmejo izjave o poreklu, če so bili izdelki predloženi carini pred tem končnim datumom.

Člen 33

Postopek za uvoz po delih

1. Postopek iz člena 28(3) te priloge se uporablja za obdobje, ki ga določijo carinski organi držav članic.
2. Carinski organi držav članic uvoza, ki nadzorujejo zaporedne sprostitev v prosti promet, preverijo, ali so zaporedne pošiljke del razstavljenih ali nesestavljenih izdelkov, za katere je bila sestavljena izjava o poreklu.

Člen 34

Preverjanje izjav o poreklu

1. Carinski organi lahko v primeru dvoma glede statusa porekla izdelkov od deklaranta zahtevajo, da v razumnem času, ki ga oni določijo, predloži katera koli razpoložljiva dokazila, da bi preverili točnost oznake porekla na izjavi o poreklu ali izpolnjevanje pogojev iz člena 18 te priloge.
2. Carinski organi lahko začasno prenehajo uporabljati preferencialne tarifne ukrepe v času trajanja postopka preverjanja iz člena 43 te priloge, če:
 - (a) informacije, ki jih predloži deklarant, ne zadostujejo za potrditev statusa porekla izdelkov ali izpolnjevanja pogojev iz člena 17(2) ali člena 18 te priloge;
 - (b) deklarant ne odgovori v času, dovoljenem za predložitev informacij iz odstavka 1 tega člena.
3. Med čakanjem na informacije, ki se zahtevajo od deklaranta, iz odstavka 1 ali rezultate postopka preverjanja iz odstavka 2 carinski organi uvozniku ponudijo sprostitev izdelkov ob upoštevanju vseh previdnostnih ukrepov, ki se zdijo potrebni.

Člen 35

Zavrnitev preferencialov

1. Carinski organi države članice uvoza upravičenost do ugodnosti iz tega sklepa zavrnejo, ne da bi bili obvezani zahtevati kakršno koli dodatno dokazilo ali ČDO poslati zahtevo za preverjanje, kadar:
 - (a) blago ni blago iz izjave o poreklu;
 - (b) deklarant ne predloži izjave o poreklu za zadevne izdelke, kadar je taka izjava obvezna;
 - (c) brez poseganja v točko (b) člena 21 in člen 30(1) te priloge izjave o poreklu, ki jo ima deklarant, ni sestavil izvoznik, registriran v državi ČDO;
 - (d) izjava o poreklu ni sestavljena v skladu z Dodatkom IV ali
 - (e) pogoji iz člena 18 te priloge niso izpolnjeni.
2. Carinski organi države članice uvoza zavrnejo upravičenost do ugodnosti iz tega sklepa, potem ko so na pristojne organe ČDO naslovili zahtevek za preverjanje v smislu člena 43 te priloge, če so carinski organi države članice uvoza:
 - (a) so prejeli odgovor, v skladu s katerim izvoznik ni bil pooblaščen, da sestavi izjavo o poreklu;
 - (b) prejeli odgovor, v skladu s katerim zadevni izdelki nimajo porekla v zadevni ČDO ali pogoji iz člena 17(2) te priloge niso bili izpolnjeni; ali
 - (c) so ob predložitvi zahtevka za preverjanje upravičeno dvomili o veljavnosti izjave o poreklu ali točnosti informacij, ki jih je deklarant zagotovil glede pravega porekla zadevnih izdelkov, in
 - (i) niso prejeli odgovora v času, dovoljenem v skladu s členom 43 te priloge, ali
 - (ii) pa so ga prejeli, vendar v njem ni bilo ustrezno odgovorjeno na vprašanja, navedena v zahtevku.

NASLOV V

NAČINI UPRAVNEGA SODELOVANJA

Oddelek 1

Splošne zahteve

Člen 36

Splošna načela

1. Da se zagotovi pravilna uporaba preferencialov, ČDO:
 - (a) vzpostavijo in vzdržujejo ustrezne upravne strukture in sisteme, potrebne za izvajanje in upravljanje v tej prilogi določenih pravil in postopkov v zadevni ČDO, vključno, kjer je to primerno, z dogovori, ki so potrebni za uporabo kumulacije;
 - (b) prek svojih pristojnih organov sodelujejo s Komisijo in carinskimi organi držav članic.
2. Sodelovanje iz točke (b) odstavka 1 tega člena pomeni:
 - (a) Komisiji na njeno zahtevo zagotavljati vso potrebno podporo za njeno spremljanje ustreznega izvajanja te priloge v zadevni državi, vključno z obiski za preverjanje na kraju samem s strani Komisije ali carinskih organov držav članic;

- (b) brez poseganja v člena 34 in 35 te priloge preverjanje statusa porekla izdelkov in skladnosti z drugimi pogoji, določenimi v tej prilogi, vključno z obiski na kraju samem, kadar to zahtevajo Komisija ali carinski organi držav članic v okviru preiskav porekla;
 - (c) da ČDO, če postopek preverjanja ali katera koli druga razpoložljiva informacija kaže na kršitev te priloge, na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali carinskih organov držav članic opravi ustrezne poizvedbe ali zagotovi, da se te poizvedbe brez odlašanja opravijo, zato da se take kršitve ugotovijo in preprečijo. Komisija in carinski organi držav članic lahko sodelujejo pri poizvedbah.
3. ČDO Komisiji predložijo uradno zavezo o skladnosti z zahtevami iz odstavka 1.

Člen 37

Zahteve glede objave in skladnost

1. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) objavi seznam ČDO in datum, kdaj naj bi te države izpolnile pogoje iz člena 39 te priloge. Komisija ta seznam posodobi vsakič, ko nova ČDO izpolni enake pogoje.
2. Za izdelke s poreklom iz ČDO ob sprostitvi v prosti promet v Uniji prednosti tarifni preferenciali veljajo samo pod pogojem, da so bili izvoženi na dan, naveden na seznamu iz odstavka 1, ali pozneje.
3. Za ČDO se šteje, da izpolnjuje pogoje iz členov 36 in 39 te priloge z dnem, ko:
 - (a) je poslal uradno obvestilo iz člena 39(1) te priloge in
 - (b) predložil svojo zavezo iz člena 36(3) te priloge.

Člen 38

Kazni

Kaznuje se vsak, ki sestavi dokument, ki vsebuje nepravilne podatke, ali omogoči njegovo sestavo z namenom zagotoviti si preferencialno obravnavo za izdelke.

Oddelek 2

Načini upravnega sodelovanja, ki se uporabljajo za sistem REX

Člen 39

Sporočanje nazivov in naslovov pristojnih organov ČDO

1. ČDO Komisiji uradno sporočijo nazive in naslove organov na svojem ozemlju, ki:
 - (a) del državnih organov zadevne države ter pooblaščenici za podporo Komisiji in carinskim organom držav članic v okviru upravnega sodelovanja, določenega v tem naslovu;
 - (b) del državnih organov zadevne države ali delujejo v okviru pristojnosti vlade in so pooblaščenici, da lahko izvoznike registrirajo ali umaknejo iz evidence registriranih izvoznikov.
2. ČDO Komisijo nemudoma obvestijo o kakršnih koli spremembah informacij iz odstavkov 1 in 2.
3. Komisija te informacije pošlje carinskim organom držav članic.

Člen 40

Pravice do dostopa in objave podatkov sistema REX

1. Komisija ima dostop do vseh podatkov.
2. Pristojni organi ČDO imajo dostop do podatkov o izvoznikih, ki so jih sami registrirali.

Komisija pristojnim organom ČDO zagotovi varen dostop do sistema REX.

3. Komisija javnosti omogoča dostop do naslednjih podatkov:
 - (a) številka registriranega izvoznika;
 - (b) datum registracije registriranega izvoznika;
 - (c) datum začetka veljavnosti registracije;
 - (d) datum preklica registracije, kadar je to primerno.
4. Komisija javnosti omogoči dostop do naslednjih podatkov na podlagi dovoljenja izvoznika, ki v ta namen podpiše polje 6 na obrazcu iz Dodatka III:
 - (a) kontaktne podatke registriranega izvoznika, kakor so določeni v polju 1 obrazca iz Dodatka III;
 - (b) naslov kraja, kjer ima registrirani izvoznik sedež, kot je določeno v polju 1 obrazca iz Dodatka III;
 - (c) kontaktni podatki, kakor so določeni v poljih 1 in 2 obrazca iz Dodatka III;
 - (d) okvirni opis blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, vključno z okvirnim seznamom tarifnih števil ali poglavij, kot je opredeljeno v polju 4 obrazca iz Dodatka III;
 - (e) identifikacijska številka gospodarskega subjekta (TIN) registriranega izvoznika, kot je določeno v polju 1 obrazca iz Dodatka III;
 - (f) ali je registrirani izvoznik trgovec ali proizvajalec, kot je določeno v polju 3 obrazca iz Dodatka III.

Zavrnitev podpisa polja 6 ni razlog za zavrnitev registracije izvoznika.

Člen 41

Varstvo podatkov v sistemu REX

1. Podatki, ki jih pristojni organi ČDO vnesejo v sistem REX, se obdelajo izključno za namen te priloge.
2. Registriranim izvoznikom se predložijo informacije iz členov 14 do 16 Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ ali členov 12 do 14 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, kakor je ustrezno.

Registriranim izvoznikom se informacije iz prvega pododstavka predložijo prek obvestila, ki se priloži zahtevku za registriranega izvoznika, kot je določeno v Dodatku III k tej prilogi.

3. Vsak pristojni organ ČDO, ki je vnesel podatke v sistem REX, se šteje za nadzornika obdelave podatkov v sistemu REX.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Komisija se obravnava kot skupni nadzornik obdelave vseh podatkov in zagotavlja, da registriran izvoznik pridobi svoje pravice.

4. Pravice registriranih izvoznikov v zvezi z obdelavo njihovih podatkov iz Dodatka III k tej prilogi, ki so shranjeni v sistemu REX in obdelani v nacionalnih podatkovnih sistemih, se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679.

5. Države članice, ki v svojih nacionalnih sistemih replicirajo podatke sistema REX, do katerih imajo dostop, te replicirane podatke posodablajo.

6. Pravice registriranih izvoznikov v zvezi z obdelavo njihovih podatkov o registraciji, ki jo opravi Komisija, se uveljavljajo v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725.

7. Vsaka zahteva registriranega izvoznika za uveljavljanje pravice do dostopa, popravka, izbrisa ali blokiranja podatkov v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 se predloži nadzorniku podatkov, ki jo preuči.

Če registrirani izvoznik Komisiji tak zahtevek predloži, ne da bi svoje pravice poskušal uveljaviti pri nadzorniku podatkov, Komisija ta zahtevek posreduje nadzorniku podatkov registriranega izvoznika.

Če registrirani izvoznik pri nadzorniku podatkov ne uveljavi svojih pravic, tak zahtevek predloži Komisiji, ki deluje kot nadzornik. Komisija ima pravico, da take podatke popravi, izbriše ali blokira.

8. Nacionalni nadzorni organi za varstvo podatkov in Evropski nadzornik za varstvo podatkov, vsak v okviru svojih pristojnosti, kot je ustrezno:

- (a) sodelujeta in zagotavljata usklajen nadzor nad podatki o registraciji;
- (b) izmenjata zadevne informacije;
- (c) pomagata drug drugemu pri izvajanju revizij in preverjanj;
- (d) preučujeta težave pri interpretaciji ali uporabi te priloge;
- (e) preučita težave pri izvajanju neodvisnega nadzora ali uveljavljanju pravic posameznikov, na katere se nanašajo podatki;
- (f) pripravita usklajene predloge za skupne rešitve vsakršnih težav in
- (g) spodbujata ozaveščanje o pravicah do varstva podatkov.

Člen 42

Preverjanje porekla

1. Pristojni organi ČDO za zagotovitev skladnosti s pravili o statusu blaga s poreklom:

- (a) na zahtevo carinskih organov držav članic pri izdelkih preverjajo njihov status blaga s poreklom;
- (b) na lastno pobudo redno pregledujejo izvoznike.

2. Pregledi iz točke (b) odstavka 1 zagotavljajo, da izvozniki neprekinjeno izpolnjujejo svoje obveznosti. Opravljajo se v presledkih, ki so določeni na podlagi ustreznih meril za analizo tveganja. V ta namen pristojni organi ČDO od izvoznikov zahtevajo predložitev kopij ali seznam izjav o poreklu, ki so jih sestavili.

3. Pristojni organi ČDO imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled izvoznikovega knjigovodstva in po potrebi knjigovodstva proizvajalcev, ki izvozniku dobavljajo izdelke, vključno s poslovnimi prostori, ter katere koli druge preglede, ki se jim zdijo primerni.

Člen 43

Zahtevek za preverjanje izjav o poreklu

1. Naknadno preverjanje izjav o poreklu se opravi naključno ali vsakič, ko carinski organi držav članic upravičeno dvomijo o njihovi verodostojnosti, o tem, da imajo izdelki status blaga s poreklom, ali o izpolnitvi drugih zahtev iz te priloge.

Kadar carinski organi države članice zaprosijo pristojne organe ČDO za sodelovanje pri preverjanju veljavnosti izjav o poreklu, tega, ali imajo izdelki status blaga s poreklom, ali obojega, morajo v zahtevi, kadar je to primerno, navesti razloge za upravičen dvom glede veljavnosti izjave o poreklu ali tega, da imajo izdelki status blaga s poreklom.

V podporo zahtevi za preverjanje se lahko pošljejo kopija izjave o poreklu in katere koli dodatne informacije ali dokumenti, ki kažejo, da so informacije v izjavi nepravilne.

Država članica, ki zahteva preverjanje, določi šestmesečni začetni rok za posredovanje rezultatov preverjanja, ki se začne z datumom zahteve za preverjanje.

2. Če v primerih upravičenega dvoma ni odgovora v roku iz odstavka 1 ali če odgovor ne vsebuje zadostnih informacij za določitev pravega porekla izdelkov, se pristojnim organom zadevne ČDO pošlje drugo obvestilo. V tem obvestilu je določen nadaljnji rok, ki ne presega šestih mesecev.

Člen 44

Preverjanje izjav dobaviteljev

1. Preverjanje izjave dobavitelja iz člena 27 te priloge se lahko opravi naključno ali kadar carinski organi države uvoznice upravičeno dvomijo o verodostojnosti teh dokumentov ali točnosti oziroma popolnosti informacij v zvezi s poreklom zadevnih materialov.

2. Carinski organi, ki jim je predložena izjava dobavitelja, lahko od carinskih organov države, v kateri je izjava sestavljena, zahtevajo, da izdajo informativno potrdilo, katerega vzorec je v Dodatku VI. Carinski organi, ki jim je izjava dobavitelja predložena, pa od izvoznika lahko zahtevajo, da predloži informativno potrdilo, ki so ga izdali carinski organi države, v kateri je izjava sestavljena.

Urad, ki je izdal informativno potrdilo, hrani njegovo kopijo vsaj tri leta.

3. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, morajo biti čim prej obveščeni o rezultatih tega preverjanja. Rezultati morajo biti taki, da zanesljivo pokažejo, ali je izjava v zvezi s statusom materialov točna.

4. Zaradi preverjanja dobavitelj najmanj tri leta hrani kopijo dokumenta, ki vsebuje izjavo, skupaj z vsemi potrebnimi dokazili o resničnem statusu materialov.

5. Carinski organi v državi, kjer je sestavljena izjava dobavitelja, imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo ali opraviti kakršno koli kontrolo, za katero menijo, da je primerna za preverjanje točnosti izjave dobavitelja.

6. Vsako potrdilo o poreklu, ki je izdano ali sestavljeno na podlagi nepravilne izjave dobavitelja, se šteje za neveljavno.

Člen 45

Druge določbe

1. Ta oddelek in oddelek 2 naslova IV se smiselno uporabljata za:
 - (a) izvoz iz Unije v ČDO za namene bilateralne kumulacije, kot je določeno v členu 7 te priloge;
 - (b) izvoz iz ene ČDO v drugo za namene kumulacije med ČDO, kot je določeno v členu 2(2) te priloge;
 - (c) izvoz iz Unije v ČDO, kadar ta ČDO enostransko odobri preferencialno tarifno obravnavo za izdelek s poreklom iz Unije, v skladu s to prilogo.
2. ČDO lahko tudi določi, da se sistem REX iz členov 22, 23, 24, 39, 40 in 41 te priloge uporablja za odobritev preferencialne tarifne obravnave za izdelke s poreklom iz druge ČDO na podlagi navedb o poreklu, ki jih sestavijo izvozniki, registrirani v tej drugi ČDO.
3. V primerih iz točk (a) in (c) odstavka 1 tega člena se izvozniki v Uniji registrirajo v skladu s členom 68 Izvedbene uredbe (EU) 2015/2447.

NASLOV VI

CEUTA IN MELILLA

Člen 46

Ceuta in Melilla

1. Določbe te priloge v zvezi z izdajo, uporabo in naknadnim preverjanjem dokazil o poreklu se za namene bilateralne kumulacije smiselno uporabljajo za izdelke, izvožene iz ČDO v Ceuto in Melillo, ter izdelke, izvožene iz Ceute in Melille v ČDO.
2. Ceuta in Melilla se štejeta za enotno ozemlje.
3. Za uporabo te priloge v Ceuti in Melilli so odgovorni španski carinski organi.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 47

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik ustanovljen s členom 285 Uredbe (EU) št. 952/2013. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, ob sklicevanju na ta odstavek, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora.

Dodatek I

Uvodne opombe in seznam postopkov obdelave ali predelave, ki podeljujejo status izdelka s poreklom**Uvodne opombe**

Opomba 1 – Splošni uvod

V tem dodatku so določeni pogoji v skladu s členom 4 te priloge, pod katerimi izdelki veljajo za izdelke s poreklom v zadevni ČDO. Obstajajo štiri različne vrste pravil, ki se razlikujejo glede na izdelek:

- (a) z obdelavo ali predelavo največja dovoljena vsebnost materialov brez porekla ni presežena;
- (b) z obdelavo ali predelavo postane štirimestna tarifna številka ali šestmestna tarifna podštevilka proizvedenih izdelkov drugačna od štirimestne tarifne številke oziroma šestmestne tarifne podštevilke uporabljenih materialov;
- (c) opravi se poseben postopek obdelave ali predelave;
- (d) obdelava ali predelava se opravi na določenih v celoti pridobljenih materialih.

Opomba 2 – Sestava seznama

- 2.1 Stolpca 1 in 2 opisujeta pridobljeni izdelek. V stolpcu 1 je navedena številka poglavja, štirimestna tarifna številka ali šestmestna tarifna podštevilka, kot je ustrezno. Stolpec 2 vsebuje poimenovanje blaga, uporabljenega v harmoniziranem sistemu za to tarifno številko ali poglavje. Za vsak vpis v stolpcih 1 in 2 je v stolpcu 3 ob upoštevanju opombe 2.4 določeno eno ali več pravil („zahtevani postopki“). Ti zahtevani postopki se nanašajo le na materiale brez porekla. Če je v nekaterih primerih pred vpisom v stolpcu 1 „ex“, se pravilo v stolpcu 3 uporablja le za del tarifne številke, opisane v stolpcu 2.
- 2.2 Če je v stolpcu 1 združenih več tarifnih števil ali podštevil ali je navedena številka poglavja in je zato poimenovanje izdelkov v stolpcu 2 splošno, se zraven navedeno pravilo v stolpcu 3 uporablja za vse izdelke, ki se po harmoniziranem sistemu uvrščajo v tarifne številke tega poglavja ali v katere koli tarifne številke ali podštevilke, združene v stolpcu 1.
- 2.3 Kadar seznam vsebuje različna pravila, ki se uporabljajo za različne izdelke v okviru ene tarifne številke, je v vsakem novem odstavku poimenovanje tistega dela tarifne številke, za katerega se uporablja zraven navedeno pravilo v stolpcu 3.
- 2.4 Če sta v stolpcu 3 navedeni dve alternativni pravili, ločeni z „ali“, se izvoznik lahko odloči, katero bo izbral.

Opomba 3 – Primeri uporabe pravil

- 3.1 Člen 4(2) te priloge v zvezi z izdelki, ki so pridobili status blaga s poreklom in se uporabljajo pri izdelavi drugih izdelkov, se uporablja ne glede na to, ali je bil ta status pridobljen v tovarni, v kateri se izdelki uporabljajo, ali v drugi tovarni v ČDO ali Uniji.
- 3.2 V skladu s členom 5 te priloge mora opravljena obdelava ali predelava presegati seznam postopkov iz navedenega člena. V nasprotnem primeru blago ni upravičeno do pridobitve ugodnosti preferencialne tarifne obravnave, četudi so izpolnjeni pogoji iz spodaj navedenega seznama.

Ob upoštevanju člena 5 te priloge pravila na seznamu predstavljajo najmanjši del zahtevane obdelave ali predelave; izdelki z več obdelave ali predelave prav tako pridobijo status blaga s poreklom, nasprotno pa manj predelave ali obdelave ne more dodeliti statusa porekla. Torej če pravilo določa, da je mogoče na določeni stopnji izdelave uporabiti material brez porekla, je njegova uporaba na zgodnejši stopnji izdelave dovoljena, na poznejši pa ne.

- 3.3 Brez poseganja v opombo 3.2 se lahko, kadar pravilo uporablja izraz „izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke“, uporabijo materiali iz katere(-ih) koli tarifne(-ih) številke(-) (celo materiali z enakim poimenovanjem in tarifno številko kot izdelek), vendar ob upoštevanju vseh posebnih omejitev, ki so morda zajete v pravilu.

Vendar pa izraz „izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz tarifne številke ...“ ali „izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz iste tarifne številke kot izdelek“ pomeni, da se lahko uporabijo materiali iz katere(-ih) koli tarifne(-ih) številke(-), razen tistih z istim poimenovanjem kot izdelek, naveden v stolpcu 2 seznama.

- 3.4 Kadar pravilo na seznamu določa, da se izdelek lahko izdela iz več kakor enega materiala, to pomeni, da se lahko uporabi en ali več materialov. Ne zahteva pa, da se uporabijo vsi.
- 3.5 Kadar pravilo na seznamu določa, da mora biti izdelek izdelan iz določenega materiala, to pravilo ne preprečuje uporabe drugih materialov, ki zaradi svoje narave ne morejo izpolnjevati tega pogoja.

Opomba 4 – Splošne določbe v zvezi z določenim kmetijskim blagom

- 4.1 Kmetijsko blago iz poglavij 6, 7, 8, 9, 10 in 12 ter tarifne številke 2401, ki se goji ali pobira na ozemlju ČDO, se obravnava kot blago s poreklom z ozemlja te države, tudi če se goji iz semena, čebulic, podlag, potaknjencev, cepičev, sadik, brstov ali drugih živih delov rastlin, uvoženih iz druge države.
- 4.2 Kadar za vsebnost sladkorja brez porekla v določenem izdelku veljajo omejitve, se pri izračunu takih omejitev upošteva masa sladkorjev iz tarifnih števil 1701 (saharozna) in 1702 (npr. fruktoza, glukoza, laktoza, maltoza, izoglukoza ali invertni sladkor), ki so uporabljeni pri izdelavi končnega izdelka in izdelavi izdelkov brez porekla, ki so vključeni v končni izdelek.

Opomba 5 – Terminologija, ki se uporablja v zvezi z določenimi tekstilnimi izdelki

- 5.1 Izraz „naravna vlakna“ se v seznamu uporablja za vlakna, ki niso umetna ali sintetična. Omejen je na stopnje pred pređenjem, vključno z odpadki in, če ni drugače določeno, vključuje vlakna, ki so mikana, česana ali drugače obdelana, vendar ne spredena.
- 5.2 Izraz „naravna vlakna“ vključuje konjsko žimo iz tarifne številke 0503, svilo iz tarifnih števil 5002 in 5003, volnena vlakna in fino ali grobo živalsko dlako iz tarifnih števil 5101 do 5105, bombažna vlakna iz tarifnih števil 5201 do 5203 ter druga rastlinska vlakna iz tarifnih števil 5301 do 5305.
- 5.3 Izrazi „tekstilna kaša“, „kemični materiali“ in „materiali za izdelavo papirja“ so na seznamu uporabljeni za opis materialov, ki se ne uvrščajo v poglavja od 50 do 63 in ki se lahko uporabijo za izdelavo umetnih, sintetičnih ali papirnih vlaken ali prej.
- 5.4 Izraz „umetna ali sintetična rezana vlakna“ je na seznamu uporabljen za sintetične ali umetne pramene iz filamentov, rezana vlakna ali odpadke iz tarifnih števil 5501 do 5507.

Opomba 6 – Odstopanja, ki se uporabljajo za izdelke, narejene iz mešanice tekstilnih materialov

- 6.1 Kadar se za izdelek na seznamu navaja ta opomba, se pogoji iz stolpca 3 ne uporabljajo za katere koli osnovne tekstilne materiale, ki se uporabljajo pri njegovi izdelavi in ki, če se upoštevajo skupaj, predstavljajo 10 % ali manj skupne mase vseh uporabljenih osnovnih tekstilnih materialov. (Glej tudi opombi 6.3 in 6.4.)
- 6.2 Vendar pa se lahko dovoljeno odstopanje iz opombe 6.1 uporablja le za mešane izdelke, ki so narejeni iz dveh ali več osnovnih tekstilnih materialov.

Osnovni tekstilni materiali so:

- svila,
- volna,
- groba živalska dlaka,
- fina živalska dlaka,
- konjska žima,
- bombaž,
- materiali za izdelavo papirja in papir,
- lan,
- prava konoplja,
- juta in druga tekstilna vlakna iz ličja,
- sisal in druga tekstilna vlakna iz rodu agave,
- kokosova vlakna, abaka, ramija in druga tekstilna rastlinska vlakna,
- sintetični filamenti,
- umetni filamenti,
- prevodni filamenti,
- sintetična rezana vlakna iz polipropilena,
- sintetična rezana vlakna iz poliestra,
- sintetična rezana vlakna iz poliamida,
- sintetična rezana vlakna iz poliakrilonitrila,
- sintetična rezana vlakna iz poliimida,
- sintetična rezana vlakna iz politetrafluoretilena,
- sintetična rezana vlakna iz poli(fenilensulfida),
- sintetična rezana vlakna iz poli(vinilklorida),
- druga sintetična rezana vlakna,
- umetna rezana vlakna iz viskoze,
- druga umetna rezana vlakna,
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti polietra, povezana ali ne,
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti poliestra, povezana ali ne,
- izdelki iz tarifne številke 5605 (metalizirana preja), ki vključujejo trak z jedrom iz aluminijaste folije ali jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega z aluminijastim prahom ali ne, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene s prozornim ali obarvanim lepilom med dvema plastičnima slojema,
- drugi izdelki iz tarifne številke 5605,
- steklena vlakna,
- kovinska vlakna.

Primer:

Preja iz tarifne številke 5205, izdelana iz bombažnih vlaken iz tarifne številke 5203 in sintetičnih rezanih vlaken iz tarifne številke 5506, je mešana preja. Zato se lahko uporabijo sintetična rezana vlakna brez porekla, ki ne izpolnjujejo pravil o poreklu, če njihova skupna masa ne presega 10 % mase preje.

Primer:

Volnena tkanina iz tarifne številke 5112, izdelana iz volnene preje iz tarifne številke 5107 in sintetične preje iz sintetičnih rezanih vlaken iz tarifne številke 5509, je mešana tkanina. Zato se lahko uporabi sintetična preja, ki ne izpolnjuje pravil o poreklu, ali volnena preja, ki ne izpolnjuje pravil o poreklu, ali kombinacija obeh prej, če njuna skupna masa ne presega 10 % mase tkanine.

Primer:

Taftana tekstilna tkanina iz tarifne številke 5802, izdelana iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in iz bombažne tkanine iz tarifne številke 5210, je mešan izdelek le, če je bombažna tkanina sama mešana tkanina, izdelana iz prej, uvrščenih v dve različni tarifni številki, ali če so uporabljene bombažne preje tudi same mešanice.

Primer:

Če bi bil zadevni taftan tekstilni material izdelan iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in iz sintetične tkanine iz tarifne številke 5407, bi bila seveda uporabljena preja iz dveh različnih osnovnih tekstilnih materialov in bi bil v skladu s tem tudi taftan tekstilni material mešan izdelek.

- 6.3 Pri izdelkih, ki vsebujejo „prejo iz poliuretana, laminirano s fleksibilnimi segmenti iz polietra, povezano ali ne“, je pri preji dovoljeno odstopanje 20 %.
- 6.4 Za izdelke, ki vsebujejo „trak z jedrom iz aluminijaste folije ali z jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega ali ne z aluminijastim prahom, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene s prozornim ali barvnim lepilom med dvema plastičnima slojema“, je pri traku dovoljeno odstopanje 30 %.

Opomba 7 – Druga odstopanja, ki se uporabljajo za nekatere tekstilne izdelke

- 7.1 Kadar je na seznamu navedena ta opomba, se tekstilni materiali, ki ne ustrezajo pravilu za zadevni izdelani izdelek, določenemu v seznamu v stolpcu 3, lahko uporabijo pod pogojem, da se uvrščajo v drugo tarifno številko kot izdelek, ter da njihova vrednost ne presega 8 % cene izdelka franko tovarna.
- 7.2 Brez poseganja v opombo 7.3 se materiali, ki se ne uvrščajo v poglavja 50 do 63, lahko prosto uporabljajo za izdelavo tekstilnih izdelkov, če vsebujejo tekstil ali ne.

Primer:

Če pravilo na seznamu določa, da je za določen tekstilni izdelek (npr. hlače) treba uporabiti prejo, to ne preprečuje uporabe kovinskih predmetov, kot so gumbi, ker gumbi niso uvrščeni v poglavja 50 do 63. Iz istega razloga to ne preprečuje uporabe zadrževalcev, čeprav zadrževalci običajno vključujejo tekstil.

- 7.3 Če se uporablja odstotno pravilo, je treba pri izračunu vrednosti vključenih materialov brez porekla upoštevati vrednost materialov, ki niso uvrščeni v poglavja 50 do 63.

Opomba 8 – Opredelitev specifičnih procesov in preprostih postopkov, opravljenih v zvezi z nekaterimi izdelki iz poglavja 27

- 8.1 Za namene tarifnih števil ex 2707 in 2713, so „specifični procesi“ naslednji:
- vakuumska destilacija;
 - ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja ⁽¹⁾;
 - razbijanje (kreking);
 - preoblikovanje (reforming);
 - ekstrakcija z uporabo selektivnih razredčil (topil);

- (f) obdelava, ki obsega vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacija z alkalnimi sredstvi; razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilizacija;
- (i) izomerizacija.

8.2 Za namene tarifnih števil 2710, 2711 in 2712, so „specifični procesi“ naslednji:

- (a) vakuumaska destilacija;
- (b) ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja ⁽¹⁾;
- (c) razbijanje (kreking);
- (d) preoblikovanje (reforming);
- (e) ekstrakcija z uporabo selektivnih razredčil (topil);
- (f) obdelava, ki obsega vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacija z alkalnimi sredstvi; razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilizacija;
- (i) izomerizacija;
- (j) samo v zvezi s težkimi olji iz tarifne številke ex 2710, razžveplanje z vodikom, ki povzroči redukcijo vsaj 85 % vsebine žvepla pri obdelanih izdelkih (metoda ASTM D 1266-59 T);
- (k) samo za izdelke iz tarifne številke 2710: deparafinizacija s postopkom, ki ni filtriranje;
- (l) samo za težka olja iz tarifne številke ex 2710: obdelava z vodikom pri tlaku nad 20 barov in temperaturi nad 250 °C z uporabo katalizatorja, razen obdelave za razžveplanje, kadar je vodik aktivni element v kemični reakciji. Vendar se nadaljnja obdelava olj za mazanje iz tarifne številke ex 2710 (npr. končna obdelava z vodikom ali razbarvanje), še posebno za izboljšanje barve ali obstojnosti, ne obravnava kot specifični proces;
- (m) samo za kurilna olja iz tarifne številke ex 2710, atmosferska destilacija, če se manj kot 30 % teh izdelkov, vključno z izgubami, destilira pri 300 °C po metodi ASTM D 86;
- (n) samo za težka olja, razen plinskih olj in kurilnih olj iz tarifne številke ex 2710: obdelava z visokofrekvenčno razelektrivijo skozi krtačke;
- (o) samo za surove izdelke (razen vazelina, ozokerita, voska iz rjavega premoga ali lignita ali voska iz šote, parafinskega voska, ki vsebujejo manj kot 0,75 mas. % olja) iz tarifne številke ex 2712, razoljevanje s frakcijsko kristalizacijo.

8.3. Za namene tarifnih števil ex 2707 in 2713 se s preprostimi postopki, kot so čiščenje, dekantiranje, razsoljevanje, vodna separacija, filtriranje, barvanje, označevanje, ohranjanje vsebine žvepla kot rezultat mešanja izdelkov z različno vsebino žvepla, ali katero koli kombinacijo teh postopkov ali s podobnimi postopki ne pridobi porekla.

⁽¹⁾ Glej dodatno pojasnjevalno opombo 4 (b) k poglavju 27 kombinirane nomenklature.

Seznam izdelkov in postopkov obdelave ali predelave, ki podeljujejo status izdelka s poreklom

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 1	Žive živali	Vse živali iz poglavja 1 so v celoti pridobljene
Poglavje 2	Meso in užitni klavnični odpadki	Izdelava, pri kateri so vse meso in užitni klavnični odpadki v izdelkih iz tega poglavja v celoti pridobljeni.
ex Poglavje 3	Ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji, razen:	Vse ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji so v celoti pridobljeni
0304	Ribji fileti in drugo ribje meso (nemleto ali mleto), sveže, ohlajeno ali zamrznjeno	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni
0305	Ribe, sušene, nasoljene ali v slanici, prekajene ribe, termično obdelane ali ne pred ali med procesom prekajevanja, ribja moka, zdrob in peleti, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni
ex 0306	Raki, v oklepu ali brez oklepa, sušeni, nasoljeni ali v slanici, raki v oklepu, kuhani v sopari ali v vreli vodi, ohlajeni ali neohlajeni, zamrznjeni, sušeni, nasoljeni ali v slanici, moka, zdrob in peleti iz rakov, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni
ex 0307	Mehkužci, v lupini ali brez lupine, sušeni, nasoljeni ali v slanici, vodni nevretenčarji, razen rakov in mehkužcev, sušeni, nasoljeni ali v slanici, moka, zdrob in peleti iz rakov, primerni za človeško prehrano	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 v celoti pridobljeni
Poglavje 4	Mlečni proizvodi, ptičja jajca; naravni med, užitni proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu	Izdelava, pri kateri: — so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 4 v celoti pridobljeni in — masa uporabljenega sladkorja ⁽¹⁾ ne presega 40 % mase končnega izdelka.
ex Poglavje 5	Proizvodi živalskega izvora, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex 0511 91	Neužitna ribja jajčeca in ikre	Vsa jajčeca in ikre so v celoti pridobljene

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 6	Živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 6 v celoti pridobljeni
Poglavje 7	Užitne vrtnine, nekateri koreni in gomolji	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 7 v celoti pridobljeni
Poglavje 8	Užitno sadje in oreški, lupine agrumov ali melon	Izdelava, pri kateri: — so vse sadje, oreški in lupine agrumov ali melon iz poglavja 8 v celoti pridobljeni ter — masa uporabljenega sladkorja ⁽¹⁾ ne presega 40 % mase končnega izdelka.
Poglavje 9	Kava, pravi čaj, maté čaj in začimbe	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
Poglavje 10	Žito	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 10 v celoti pridobljeni
ex Poglavje 11	Proizvodi mlinске industrije, slad, škrob, inulin, pšenični gluten, razen:	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavij 10 in 11, tarifnih številke 0701 in 2303 ter tarifne podštevilke 0710 10 v celoti pridobljeni.
ex 1106	Moka, prah in zdrob iz sušenih stročnic iz tarifne številke 0713	Sušenje in mletje stročnic iz tarifne številke 0708
Poglavje 12	Oljna semena in plodovi, razno zrnje, semena in plodovi, industrijske ali zdravilne rastline, slama in krma	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
Poglavje 13	Šelak, gume, smole in drugi rastlinski sokovi in ekstrakti	Izdelava iz materialov iz katere koli številke, pri kateri masa uporabljenega sladkorja ⁽¹⁾ ne presega 40 % mase končnega izdelka.
Poglavje 14	Rastlinski materiali za pletarstvo, rastlinski proizvodi, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
ex Poglavje 15	Olja in masti živalskega in rastlinskega izvora in proizvodi njihovega razkrajanja, predelane užitne masti, voski živalskega in rastlinskega izvora, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka.
1501 do 1504	Maščobe iz svinjine, perutnine, govedine, ovac ali koz, rib itd.	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
1505, 1506 in 1520	Maščobe iz volne in maščobne snovi, dobljene iz teh maščob, vključno z lanolinom, Druge masti in olja živalskega izvora in njihove frakcije, rafinirani ali ne, toda kemično nemodificirani. surov glicerin, glicerinske vode in glicerinski lugi.	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
1509 in 1510	Oljčno olje in njegove frakcije	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni rastlinski materiali v celoti pridobljeni
1516 in 1517	Masti in olja živalskega ali rastlinskega izvora in njihove frakcije, deloma ali v celoti hidrogenirani, interesterificirani, reesterificirani ali elaidinizirani, prečiščeni ali neprečiščeni, toda nadalje nepredelani; margarina, užitne mešanice ali preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora ali frakcij različnih masti ali olj iz tega poglavja, razen užitnih masti ali olj in njihovih frakcij iz tarifne številke 1516	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka.
Poglavje 16	Izdelki iz mesa, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev	Izdelava: — iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen mesa in užitnih klavničnih odpadkov iz poglavja 2 in materialov iz poglavja 16, pridobljenih iz mesa in užitnih klavničnih odpadkov iz poglavja 2, ter — pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 3 in materiali iz poglavja 16, pridobljeni iz rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev iz poglavja 3, v celoti pridobljeni.
ex Poglavje 17	Sladkorji in sladkorni izdelki; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
1702	Drugi sladkorji, vključno s kemično čisto laktozo in glukozo, v trdnem stanju, sladkorni sirupi, umetni med, mešan ali ne z naravnim medom, karamel	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri masa vseh uporabljenih materialov iz poglavij 1101 do 1108, 1701 in 1703 ne presega 30 % mase končnega izdelka.
1704	Sladkorni proizvodi (vključno z belo čokolado), ki ne vsebujejo kakava	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 18	Kakav in kakavovi izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.
Poglavje 19	Izdelki iz žit, moke, škroba ali mleka, slaščičarski izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — masa uporabljenih materialov iz poglavij 2, 3 in 16 ne presega 20 % mase končnega izdelka, — masa uporabljenih materialov iz tarifnih številk 1006 in od 1101 do 1108 ne presega 20 % mase končnega izdelka, — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.
ex Poglavje 20	Proizvodi iz vrtnin, sadja, oreškov ali drugih delov rastlin; razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka, pri kateri masa uporabljenega sladkorja ⁽¹⁾ ne presega 40 % mase končnega izdelka.
2002 in 2003	Paradižnik, gobe in gomoljike, pripravljene ali konzervirane drugače, kot v kisu ali v očetni kislini	Izdelava, pri kateri so vsi uporabljeni materiali iz poglavja 7 v celoti pridobljeni
Poglavje 21	Razna živila, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 22	Pijače, alkoholne tekočine in kis	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka in tarifnih številk 2207 in 2208, pri kateri: <ul style="list-style-type: none"> — so vsi uporabljeni materiali iz tarifnih podštevilk 0806 10, 2009 61, 2009 69 v celoti pridobljeni, — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.
ex Poglavje 23	Ostanki in odpadki živilske industrije, pripravljena krma za živali, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex 2302 ex 2303	Ostanki pri proizvodnji škroba	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri masa uporabljenih materialov iz poglavja 10 ne presega 20 % mase končnega izdelka.
2309	Pripravki, ki se uporabljajo kot krma za živali	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri: <ul style="list-style-type: none"> — so vsi uporabljeni materiali iz poglavij 2 in 3 v celoti pridobljeni ter — masa uporabljenih materialov iz poglavij 10 in 11 in tarifnih številk 2302 in 2303 ne presega 20 % mase končnega izdelka, — individualna masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 40 % mase končnega izdelka ter — skupna sestavljena masa sladkorja ⁽¹⁾ in uporabljenih materialov iz poglavja 4 ne presega 60 % mase končnega izdelka.
ex Poglavje 24	Tobak in izdelani tobačni nadomestki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, pri kateri masa uporabljenih materialov iz poglavja 24 ne presega 30 % skupne mase uporabljenih materialov iz poglavja 24.
2401	Nepredelan tobak, tobačni odpadki	Ves nepredelan tobak in tobačni odpadki iz poglavja 24 so v celoti pridobljeni

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
2402	Cigare, cigarilosi in cigarete iz tobaka ali tobačnih nadomestkov	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 2403, pri kateri masa uporabljenih materialov iz tarifne številke 2401 ne presega 50 % celotne mase uporabljenih materialov iz tarifne številke 2401.
ex Poglavlje 25	Sol, žveplo, zemljine in kamen, mavčni materiali, apno in cement, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 2519	Zdrobljen naravni magnezijev karbonat (magnezit), v hermetično zaprtih kontejnerjih, in magnezijev oksid, čisti ali nečisti, razen taljenega magnezijevega oksida ali mrtvopečnega (sintranega) magnezijevega oksida	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka. Lahko pa se uporablja naravni magnezijev karbonat (magnezit).
Poglavlje 26	Rude, žlindre in pepeli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex Poglavlje 27	Mineralna goriva, mineralna olja in proizvodi njihove destilacije, bituminozne snovi, mineralni voski, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 2707	Olja, pri katerih masa aromatskih sestavin presega maso nearomatskih, podobna mineralnim oljem, dobljenim z destilacijo katrana iz črnega premoga pri visoki temperaturi, pri katerih se 65 % ali več prostornine destilira pri temperaturi do 250 °C (vključno z mešanici naftnih olj in benzena), za uporabo kot pogonska goriva ali kurilna olja	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁽²⁾ ali drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
2710	Olja, dobljena iz nafte, in olja, dobljena iz bituminoznih mineralov, razen surovih, proizvodi, ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu, ki vsebujejo 70 mas % ali več olj iz nafte ali olj, dobljenih iz bituminoznih mineralov, če so ta olja osnovne sestavine teh proizvodov; odpadna olja	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁽³⁾ ali drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2711	Naftni plini in drugi plinasti ogljikovodiki	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁽³⁾ ali drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2712	Vazelin, parafinski vosek, mikrokristalni vosek iz nafte, stiskani parafini, ozokerit, vosek iz rjavega premoga ali lignita, vosek iz šote, drugi mineralni voski in podobni proizvodi, dobljeni s sintezo ali drugimi postopki, pobarvani ali nepobarvani	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁽³⁾ ali drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
2713	Naftni koks, bitumen in drugi ostanki iz nafte ali olj iz bituminoznih mineralov	Postopki rafiniranja in/ali en ali več specifičnih procesov ⁽³⁾ ali drugi postopki, pri katerih se vsi uporabljeni materiali uvrščajo v drugo tarifno številko, kot je tarifna številka izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavlje 28	Anorganski kemijski proizvodi; organske ali anorganske spojine plemenitih kovin, redkih zemeljskih kovin, radioaktivnih elementov ali izotopov, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavlje 29	Organski kemijski proizvodi, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex 2905	Kovinski alkoholati alkoholov iz te tarifne številke in iz etanola, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz tarifne številke 2905. Lahko pa se uporabljajo alkoholati kovin iz te tarifne številke, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
2905 43; 2905 44; 2905 45	Manitol, D-glucitol (sorbitol), glicerol	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne podštevilke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarne ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 30	Farmacevtski izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
Poglavje 31	Gnojila	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 32	Ekstrakti za strojenje ali barvanje, tanini in njihovi derivati, barvila, pigmenti in druga barvilne snovi, barve in laki, kiti in druge tesnilne mase, tiskarske barve in črnila	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 33	Eterična olja in rezinoidi, parfumerijski, kozmetični in toaletni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 34	Mila, organska površinsko aktivna sredstva, pralni preparati, mazalni preparati, umetni voski, pripravljene voski, preparati za loščenje ali čiščenje, sveče in podobni proizvodi, paste za modeliranje in „zobarski voski“ ter zobarski preparati na osnovi sadre, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex 3404	Umetni voski in pripravljene voski: — Na osnovi parafina, voskov iz nafte, voskov, dobljenih iz bituminoznih mineralov, stisnjene parafina ali parafina z odstranjenim oljem	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 35	Beljakovinske snovi, modificirani škrobi, lepila, encimi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
Poglavje 36	Razstreliva, pirotehnični proizvodi, vžigalice, piroforne zlitine, vnetljivi preparati	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 37	Proizvodi za fotografske in kinematografske namene	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 38	Razni kemijski proizvodi, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
3824 60	Sorbitol, razen sorbitola iz tarifne podštevilke 2905 44	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne podštevilke, razen iz tarifne podštevilke izdelka in razen materialov iz tarifne podštevilke 2905 44. Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne podštevilke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarne ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 39	Plastične mase in izdelki iz plastičnih mas, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex 3907	— Kopolimeri, izdelani iz polikarbonata in akrilonitril-butadien-stiren kopolimera (ABS)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo materiali iz iste tarifne številke izdelka, če njihova skupna vrednost ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna (*). ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
	— Poliester	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka. ali izdelava iz polikarbonata tetrabromo-(bisfenola A) ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavlje 40	Kavčuk in proizvodi iz kavčuka in gume, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
4012	Protektirane ali rabljene pnevmatike iz gume, polne pnevmatike in pnevmatike z zračnimi komorami, zamenljivi protektorji (plasti) in ščitniki iz gume:	
	— Protektirane pnevmatike, polne pnevmatike ali pnevmatike z zračnimi komorami iz gume	Protektiranje rabljenih gum
	— drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifnih številk 4011 in 4012 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavlje 41	Surove kože (razen krzna) in usnje, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
4101 do 4103	Surove kože govedi (vključno z bivoli) ali kopitarjev (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene niti pergamentno obdelane niti nadalje obdelane), z dlako ali brez dlake, cepljene ali necepljene; surove kože ovc ali jagnjet (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene, pergamentno neobdelane in tudi ne kako drugače naprej obdelane), z volno ali brez nje, cepljene ali necepljene, razen tistih, ki so izključene z opombo 1(c) k poglavju 41; druge surove kože (sveže ali nasoljene, sušene, lužene, piklane ali drugače konzervirane, toda nestrojene in pergamentno neobdelane niti nadalje obdelane), z dlako ali brez dlake, cepljene ali necepljene, razen tistih, ki so izključene z opombo 1(b) ali (c) k poglavju 41	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
4104 do 4106	Strojene ali „crust“ kože, brez dlake ali volne, cepljene ali necepljene, toda nadalje neobdelane	Ponovno strojenje strojenih ali predstrojenih kož iz tarifnih podštevil 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 ali 4106 91 ali izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
4107, 4112 in 4113	Usnje, nadalje obdelano po strojenju ali „crust“ obdelavi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Vendar se materiali iz tarifnih podštevil 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 in 4106 92 lahko uporabijo samo, če gre za ponovno strojenje strojenih ali „crust“ kož v suhem stanju.
Poglavje 42	Usnjeni izdelki, sedlarski in jermenarski izdelki, predmeti za potovanje, ročne torbe in podobni izdelki, izdelki iz živalskih črev (razen sviloprejkinih)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 43	Naravno in umetno krzno; krzneni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
4301	Surovo nestrojeno krzno (vključno z glavami, repi, tacami in drugimi kosi ali odrezki, primernimi za krznarsko rabo), razen surovih kož, ki se uvrščajo pod tarifno številko 4101, 4102 ali 4103	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
ex 4302	Strojeno ali obdelano krzno, sestavljeno:	
	— Plošče, križi in podobne oblike	Beljenje ali barvanje, vključno z rezanjem in sestavljanjem nesestavljenega strojenega ali obdelanega krzna
	— drugo	Izdelava iz nesestavljenega, strojenega ali obdelanega krzna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
4303	Oblačila, oblačilni dodatki in drugi krzneni izdelki	Izdelava iz nesestavljenega strojenega ali obdelanega krzna iz tarifne številke 4302
ex Poglavlje 44	Les in lesni izdelki, lesno oglje, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 4407	Les, vzdolžno žagan ali rezan, cepljen ali luščen, debeline nad 6 mm, skobljan, brušen ali na koncih spojen	Skobljanje, brušenje ali lepljenje s spajanjem na koncih
ex 4408	Listi za furniranje (vključno s tistimi, ki so pridobljeni z rezanjem laminiranega lesa) in za vezan les debeline do vključno 6 mm, prstasto spojeni, in drug les, vzdolžno žagan, rezan ali luščen, debeline do vključno 6 mm, skobljan, brušen ali na koncih spojen	Spajanje, skobljanje, brušenje ali lepljenje s spajanjem na koncih
ex 4410 do ex 4413	Profiliran les (pero in utori) in okrasne letvice za notranjo dekoracijo in druge oblikovane plošče	Predelava v profiliran les (pero in utori) ali oblikovane letvice
ex 4415	Zaboji za pakiranje, škatle, gajbe, sodi in podobna embalaža za pakiranje, iz lesa	Izdelava iz desk, ki niso razrezane na določeno velikost
ex 4418	— Stavbno pohištvo in drugi leseni proizvodi za gradbeništvo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo celičaste lesene plošče, skodle in opaži
	— Profiliran les (pero in utori) in oblikovane letvice	Predelava v profiliran les (pero in utori) ali oblikovane letvice
ex 4421	Trščice za vžigalice, lesne kljukice ali zatiči za obutev	Izdelava iz lesa iz katere koli tarifne številke, razen lesene žice iz tarifne številke 4409
Poglavlje 45	Pluta in plutasti izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 46	Izdelki iz slame, esparta ali drugih materialov za pletarstvo, košarski in pletarski izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 47	Celuloza, lesna ali iz drugih vlaknastih celuloznih materialov, papirni in kartonski odpadki in ostanki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 48	Papir in karton, izdelki iz papirne mase, papirja ali kartona	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 49	Tiskane knjige, časopisi, slike in drugi proizvodi grafične industrije, rokopisi, tipkana besedila in načrti	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 50	Svila, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex 5003	Svileni odpadki (vključno z zapredki, neprimernimi za odvijanje, odpadki preje in razvlaknjeni tekstilni materiali), mikani ali česani	Mikanje ali česanje svilenih odpadkov
5004 do ex 5006	Svilena preja in preja iz svilenih odpadkov	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje umetnih ali sintetičnih vlaken, ki jo spremljata predenje ali sukanje ⁽⁵⁾ .

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
5007	Tkanine iz svile ali svilenih odpadkov:	<p>Predenje iz naravnih in/ali umetnih ali sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov ali sukanje, ki jih spremlja tkanje,</p> <p>ali</p> <p>tkanje, ki ga spremlja barvanje,</p> <p>ali</p> <p>barvanje preje, ki ga spremlja tkanje,</p> <p>ali</p> <p>tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽ⁱ⁾.</p>
ex Poglavje 51	Volna, fina ali groba živalska dlaka; preja in tkanine iz konjske žime, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
5106 do 5110	Preja iz volne, fine ali grobe živalske dlake ali konjske žime	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje sintetičnih ali umetnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽ⁱ⁾ .
5111 do 5113	Tkanine iz volne, fine ali grobe živalske dlake ali konjske žime:	<p>Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje</p> <p>ali</p> <p>tkanje, ki ga spremlja barvanje,</p> <p>ali</p> <p>barvanje preje, ki ga spremlja tkanje,</p> <p>ali</p> <p>tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽ⁱ⁾.</p>

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavlje 52	Bombaž, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
5204 do 5207	Preja in sukanec iz bombaža	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje sintetičnih ali umetnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽³⁾ .
5208 do 5212	Bombažne tkanine:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali barvanje preje, ki ga spremlja tkanje, ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽³⁾ .
ex Poglavlje 53	Druga rastlinska tekstilna vlakna; papirna preja in tkanine iz papirne preje, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
5306 do 5308	Preja iz drugih rastlinskih tekstilnih vlaken; papirna preja	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje sintetičnih ali umetnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽³⁾ .
5309 do 5311	Tkanine iz drugih rastlinskih tekstilnih vlaken, tkanine iz papirne preje:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali barvanje preje, ki ga spremlja tkanje,

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽³⁾ .
5401 do 5406	Preja, monofilamenti in sukanec iz umetnih ali sintetičnih filamentov	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali predenje naravnih vlaken ⁽³⁾ .
5407 in 5408	Tkanine iz preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali sukanje ali teksturiranje, ki ju spremlja tkanje, če vrednost uporabljene nesukane/neteksturirane preje ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna, ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽³⁾ .
5501 do 5507	Umetna in sintetična rezana vlakna	Ekstrudiranje sintetičnih ali umetnih vlaken
5508 do 5511	Preja in sukanec za šivanje iz umetnih ali sintetičnih rezanih vlaken	Predenje naravnih vlaken ali ekstrudiranje sintetičnih ali umetnih vlaken, ki ga spremlja predenje ⁽³⁾ .

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
5512 do 5516	Tkanine iz umetnih in sintetičnih rezanih vlaken:	<p>Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje</p> <p>ali</p> <p>tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje</p> <p>ali</p> <p>barvanje preje, ki ga spremlja tkanje,</p> <p>ali</p> <p>tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ^(?).</p>
ex Poglavlje 56	Vata, klobočevina in netkani materiali; specialne preje; dvonitne vrvi, vrvje, motvozi, konopci in kabli ter iz njih izdelani proizvodi, razen:	<p>Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali predenje naravnih vlaken</p> <p>ali</p> <p>kosmičenje, ki ga spremljata barvanje ali tiskanje ^(?).</p>
5602	Klobočevina, vključno z impregnirano, prevlečeno, prekrito ali laminirano:	
	— Iglana klobočevina	<p>Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja oblikovanje materiala, vendar se:</p> <ul style="list-style-type: none"> — filamenti iz polipropilena iz tarifne številke 5402, — vlakna iz polipropilena iz tarifne številke 5503 ali 5506 ali — prameni iz filamentov polipropilena iz tarifne številke 5501, <p>pri katerih je v vseh primerih denominacija vsakega filameta ali vlakna nižja od 9 deciteksov,</p> <p>lahko uporabijo pod pogojem, da njihova skupna vrednost ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna</p> <p>ali</p> <p>pri samem oblikovanju tkanine samo v primeru klobočevine iz naravnih vlaken ^(?).</p>

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	— drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja oblikovanje materiala, ali samo oblikovanje tkanine v primeru klobučevine iz naravnih vlaken ⁽⁵⁾ .
5603	Netkan tekstil, vključno z impregniranim, prevlečenim, prekritim ali laminiranim	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali uporaba naravnih vlaken, ki jo spremljajo tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo
5604	Niti in kord iz gume, prekrit s tekstilnim materialom; tekstilna preja, trakovi in podobno iz tar. št. 5404 ali 5405, impregnirani, prevlečeni, prekriti, obloženi z gumo ali plastično maso:	
	— Niti in kord iz gume, prekrit s tekstilnim materialom	Izdelava iz niti ali korda iz gume, ki niso prekriti s tekstilnim materialom.
	— drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali predenje naravnih vlaken ⁽⁵⁾ .
5605	Metalizirana preja, vključno z ovito prejo, ki je sestavljena iz tekstilne preje, trakov ali podobnih oblik iz tarifne številke 5404 ali 5405, kombiniranih s kovino v obliki niti, trakov ali prahu ali prevlečenih s kovino	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ⁽⁵⁾ .
5606	Ovita preja, trakovi in podobne oblike iz tarifne številke 5404 ali 5405 (razen proizvodov iz tarifne številke 5605 in ovite preje iz konjske žime), ženiljska preja (vključno s kosmičeno ženiljsko prejo), efektno vozličasta preja	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja predenje ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali predenje, ki ga spremlja kosmičenje, ali kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ⁽⁵⁾ .
Poglavje 57	Preproge in druga tekstilna talna prekrivala:	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje ali izdelava iz preje iz kokosovega vlakna ali sisala ali jute ali kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje,

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		<p>ali</p> <p>taftanje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje</p> <p>Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremljajo tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo ^(?).</p> <p>vendar se:</p> <ul style="list-style-type: none"> — filamenti iz polipropilena iz tarifne številke 5402, — vlakna iz polipropilena iz tarifne številke 5503 ali 5506 ali — prameni iz filamentov polipropilena iz tarifne številke 5501, <p>pri katerih je v vseh primerih denominacija vsakega filameta ali vlakna nižja od 9 deciteksov, lahko uporabijo, če njihova skupna vrednost ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna.</p> <p>Tkanina iz jute se lahko uporablja kot podloga</p>
ex Poglavlje 58	Specialne tkanine, taftirani tekstilni materiali, čipke, tapiserije, pozamenterija, vezenine, razen:	<p>Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje</p> <p>ali</p> <p>tkanje, ki ga spremljajo barvanje, kosmičenje ali premazanje,</p> <p>ali</p> <p>kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje,</p> <p>ali</p> <p>barvanje preje, ki ga spremlja tkanje,</p> <p>ali</p> <p>tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ^(?).</p>
5805	Ročno tkane tapiserije tipov Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais in podobne in ročno izdelane tapiserije (npr.: z majhnim vbodom in križnim vbodom), dokončane ali nedokončane	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
5810	Vezenina v metraži, trakovih ali motivih	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
5901	Tekstilni materiali, prevlečeni z lepilom ali škrobnimi snovmi, ki se uporabljajo za zunanjo vezavo knjig ali podobne namene, tkanine za prerisovanje, pripravljeno slikarsko platno, škrobljeno platno in podobni togi tekstilni materiali, ki se uporabljajo za izdelavo klobukov	tkanje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje, ali kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje
5902	Kord tkanine za avtomobilske plašče iz preje visoke trdnosti iz najlona ali drugih poliamidov, poliestrov ali viskoznega rajona:	
	— Z vsebnostjo do vključno 90 mas. % tekstilnih materialov	Tkanje
	— drugo	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja tkanje
5903	Tekstilni materiali, impregnirani, premazani, prevlečeni ali prekriti ali laminirani s plastičnimi masami, razen tistih iz tarifne številke 5902	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna
5904	Linolej, vključno z razrezanim v oblike, talna prekrivala na tekstilni podlagi, premazani, prevlečeni ali prekriti, vključno z razrezanimi v oblike	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ⁽³⁾ .
5905	Zidne tapete iz tekstilnih materialov:	
	— Impregnirane, premazane, prevlečene ali prekrte ali laminirane z gumo, plastičnimi masami ali drugimi materiali	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje,

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	— drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja tkanje ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁵⁾ .
5906	Gumirani tekstilni materiali, razen tistih iz tarifne številke 5902:	
	— Pleteni ali kvačkani materiali	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje ali pletenje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje, ali barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje ⁽⁵⁾ .
	— Drugi materiali iz sintetične filamentne preje, ki vsebuje več kot 90 mas. % tekstilnih materialov	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken, ki ga spremlja tkanje
	— drugo	Tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje ali barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja tkanje

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
5907	Tekstilni materiali, drugače impregnirani, premazani, prevlečeni ali prekriti; platna, slikana za odrske kulise, tkanine za ateljeje in podobne namene	tkanje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje, ali kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje, ali tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popravljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna
5908	Stenji iz tekstila, tkani, prepleteni ali pleteni, za svetilke, peči, vžigalnike, sveče ipd.; žarilne mrežice za plinsko razsvetljavo in cevasto pleteni materiali za plinske svetilke, impregnirani ali neimpregnirani:	
	— Žarilne mrežice za plinsko razsvetljavo, impregnirane	Izdelava iz cevasto pletenih plinskih mrežic
	— drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
5909 do 5911	Tekstilni izdelki, primerni za industrijske namene:	
	— Koluti ali obroči za poliranje, razen iz klobučevine iz tarifne številke 5911	Tkanje
	— Tkanine, ki se uporabljajo pri izdelavi papirja ali v druge tehnične namene, podložene ali nepodložene s klobučevino, prevlečene ali prekrite ali ne, cevaste ali neskončne, z eno ali več osnovami in/ali votki ali ravno tkane z več osnovami in/ali votki iz tarifne številke 5911	Ekstrudiranje umetnih ali sintetičnih vlaken ali predenje iz naravnih in/ali umetnih ali sintetičnih rezanih vlaken, ki ju spremlja tkanje, ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje Uporabljajo se lahko samo naslednja vlakna: -- preja iz kokosovega vlakna, -- preja iz politetrafluoroetilena ⁽⁶⁾ , -- preja, večnitna, iz poliamida, prekrita, impregnirana ali prevlečena s fenolno smolo,

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
		<ul style="list-style-type: none"> -- preja iz sintetičnih tekstilnih vlaken iz aromatičnih poliamidov, dobljena s polikondenzacijo m-fenilendiamina in izoftalne kisline, -- monofilament iz politetrafluoretilena ⁽⁶⁾, -- preja iz sintetičnih tekstilnih vlaken iz poli(p-fenilen tereftalamida), -- preja iz steklenih vlaken, prekrita s fenolno smolo in ojačena z akrilno prejo ⁽⁶⁾, -- kopoliesterski monofilamenti iz poliestra in smole iz tereftalne kisline in 1,4-cikloheksandinetanola in izoftalne kisline
	— drugo	Ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov ALI predenje iz naravnih ali umetnih ali sintetičnih rezanih vlaken, ki ju spremlja tkanje ⁽⁵⁾ , ali tkanje, ki ga spremlja barvanje ali premazanje
Poglavje 60	Pleteni ali kvačkani materiali	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje ali pletenje, ki ga spremlja barvanje ali kosmičenje ali premazanje, ali kosmičenje, ki ga spremlja barvanje ali tiskanje, ali barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje, ali sukanje ali teksturiranje, ki ju spremlja pletenje, če vrednost uporabljene nesukane/neteksturirane preje ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 61	Oblačilni izdelki in oblačilni dodatki, pleteni ali kvačkani:	
	— dobljeni s šivanjem ali drugim sestavljanjem, iz dveh ali več kosov pletene ali kvačkane tkanine, ki je urezana v določeno obliko ali neposredno pridobljena v določeno obliko	Pletenje in sestavljanje (vključno z rezanjem) ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾ .

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	— drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ali barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ^(?) .
ex Poglavje 62	Oblačilni izdelki in oblačilni dodatki, nepleteni ali nekvačkani, razen:	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali izdelava po tiskanju, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ^(?) ^(?) .
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 in ex 6211	Oblačila in oblačilni dodatki, za ženske, deklince in dojenčke, vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ^(?) .
ex 6210 in ex 6216	Ognjeodporna oprema iz tkanin, prevlečenih s folijo iz aluminiziranega poliestra	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali premazanje, če vrednost uporabljenih neprevlečenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja sestavljanje (vključno z rezanjem) ^(?) .
ex 6212	Modrčki, pasovi za nogavice, stezniki, oporniki, naramnice, podveze in podobni izdelki ter njihovi deli, pleteni ali kvačkani	
	– dobljeni s šivanjem ali drugim sestavljanjem, iz dveh ali več kosov pletene ali kvačkane tkanine, ki je urezana v določeno obliko ali neposredno pridobljena v določeno obliko	Pletenje in sestavljanje (vključno z rezanjem) ^(?) ^(?) .

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	– drugo	Predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken ali ekstrudiranje preje iz umetnih ali sintetičnih filamentov, ki ga v vsakem primeru spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ali barvanje preje iz naravnih vlaken, ki ga spremlja pletenje (izdelki, spleteni v določeno obliko) ^(?) .
6213 in 6214	Robci, šali, ogrinjala, rute, naglavne rute, tančice in podobni izdelki:	
	— Vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ^(?) , ali izdelava po tiskanju, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ^(?) ^(?) .
	– drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali izdelava, ki mu sledi tiskanje, ki ga spremljata vsaj dva postopka priprave ali dva zaključna postopka (kot so razmaščevanje, beljenje, merceriziranje, termostabiliziranje, dviganje, kalandiranje, obdelava za odpornost na krčenje, trajna zaključna obdelava, obogatitev, impregnacija, popraviljanje in odstranjevanje vozlov), če vrednost uporabljene nepotiskane tkanine ne presega 47,5 % cene izdelka franko tovarna ^(?) ^(?) .
6217	Drugi gotovi oblačilni dodatki; deli oblačil ali oblačilnih dodatkov, razen tistih iz tarifne številke 6212:	
	— Vezeni	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ^(?) .

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	— Ognjeodporna oprema iz tkanin, prevlečenih s folijo iz aluminiziranega poliestra	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem), ali premazanje, če vrednost uporabljenih neprevlečenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja sestavljanje (vključno z rezanjem) ⁽⁷⁾ .
	— Medvloge za ovratnike in manšete, urezane	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna
	— drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁷⁾
ex Poglavlje 63	Drugi gotovi tekstilni izdelki, kompleti, rabljena oblačila in rabljeni tekstilni izdelki, krpe, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
6301 do 6304	Odeje, potovalne odeje, posteljno perilo itn., zavese itn., drugi izdelki za notranjo opremo:	
	— Iz klobučevine ali netkanega tekstila	Ekstrudiranje umetnih ali sintetičnih vlaken ali uporaba naravnih vlaken, ki ju spremlja netkani proces, vključno z vtiskovanjem z iglo in sestavljanjem (vključno z rezanjem) ⁽⁸⁾ .
	— Drugo:	
	— vezeno	Tkanje ali pletenje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁷⁾ , ali izdelava iz nevezenih tkanin, če vrednost uporabljenih nevezenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna ⁽⁷⁾ .
	— drugo	Tkanje ali pletenje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem)
6305	Vreče in vrečke za pakiranje blaga:	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali predenje naravnih in/ali umetnih in sintetičnih rezanih vlaken, ki ga spremlja tkanje ali pletenje in izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁸⁾
6306	Ponjave, platnene strehe in zunanje platnene navojnice (tende), šotori, jadra za plovila, jadralske deske ali suhozemna vozila, izdelki za taborjenje:	
	— Iz netkanega tekstila	Ekstrudiranje umetnih in sintetičnih vlaken ali naravnih vlaken, ki ga v vsakem primeru spremljajo kakršne koli tehnike brez tkanja, vključno s prebadanjem z iglo

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
	— drugo	Tkanje, ki ga spremlja izdelava (vključno s krojenjem) ⁽⁵⁾ ⁽⁷⁾ , ali premazanje, če vrednost uporabljenih neprevlečenih tkanin ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna, ki ga spremlja sestavljanje (vključno z rezanjem)
6307	Drugi gotovi tekstilni izdelki, vključno z modnimi kroji za oblačila	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 40 % cene izdelka franko tovarna
6308	Garniture, ki so sestavljene iz tkanin in preje, s priborom ali brez njega, za izdelavo preprog in pregrinjaj, tapiserij, vezenih namiznih prtov ali serviet ali podobnih tekstilnih izdelkov, pripravljene v zavitkih za prodajo na drobno	Vsak sestavni del ali izdelek v garnituri mora izpolnjevati pravilo, ki bi zanj veljalo, če ne bi bil v garnituri. Izdelki brez porekla pa so lahko del garniture, če njihova skupna vrednost ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.
ex Poglavje 64	Obutev, gamaše in podobni izdelki, deli teh izdelkov, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen spojenih zgornjih delov, pritrjenih na notranje podplate ali druge sestavne dele podplatov iz tarifne številke 6406
6406	Deli obutve (vključno z zgornjimi deli, pritrjenimi ali nepritrjenimi na podplat, razen tistih, ki so pritrjeni na zunanji podplat), zamenljivi vložki, petne blazinice in podobni izdelki, gamaše, dokolenice in podobni izdelki in njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
Poglavje 65	Pokrivala in njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
Poglavje 66	Dežniki, sončniki, sprehajalne palice, palice-stolčki, biči, korobači in njihovi deli:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 67	Preparirano perje in puh in izdelki iz perja ali puha, umetno cvetje, izdelki iz človeških las	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex Poglavje 68	Izdelki iz kamna, sadre, cementa, azbesta, sljude ali podobnih materialov, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 6803	Izdelki iz skrilavca ali aglomeriranega skrilavca	Izdelava iz obdelanega skrilavca

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex 6812	Izdelki iz azbesta; izdelki iz mešanic na osnovi azbesta ali na osnovi azbesta in magnezijevega karbonata	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex 6814	Izdelki iz sljude, vključno z aglomerirano ali rekonstituirano sljudo, na podlagi iz papirja, kartona ali drugih materialov	Izdelava iz obdelane sljude (vključno z aglomerirano ali rekonstituirano sljudo)
Poglavje 69	Keramični izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 70	Steklo in stekleni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
7006	Steklo iz tarifne številke 7003, 7004 ali 7005, upognjeno, z obdelanimi robovi, gravirano, luknjano	
	— Podlage iz steklene plošče, prevlečene s tanko izolacijsko plastjo polprevodniške vrste v skladu s standardi SEMII (*)	Izdelava iz neprevlečene podlage iz steklene plošče iz tarifne številke 7006
	— drugo	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7001
7010	Baloni, steklenice, kozarci, lonci, fiole, ampule in druge posode iz stekla za transport ali pakiranje blaga, stekleni kozarci za vlaganje, čepi, pokrovi in druga zapirala, iz stekla	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali rezanje steklovine, če skupna vrednost nerazrezane steklovine ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
7013	Stekleni izdelki, ki se uporabljajo pri mizi, v kuhinji, v sanitarijah, v pisarnah, izdelki za notranjo dekoracijo in podobne namene (razen tistih iz tarifne številke 7010 ali 7018)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka. ali rezanje steklovine, če skupna vrednost nerazrezane steklovine ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna, ali ročno okraševanje (razen sitotiska) ročno pihanih steklenih izdelkov, če skupna vrednost uporabljenih ročno pihanih steklenih izdelkov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavlje 71	Naravni in kultivirani biseri, dragi in poldragi kamni, plemenite kovine, kovine, platirane s plemenitimi kovinami, in iz njih narejeni izdelki, imitacije nakita, kovanci, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
7106, 7108 in 7110	Plemenite kovine:	
	— neobdelane	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifnih številk 7106, 7108 in 7110 ali elektrolitska, toplotna ali kemična separacija plemenitih kovin iz tarifne številke 7106, 7108 ali 7110 ali zlitje in/ali legiranje plemenitih kovin iz tarifne številke 7106, 7108 ali 7110 med seboj ali z navadnimi kovinami
	— v obliki polizdelkov ali prahu	Izdelava iz neobdelanih plemenitih kovin
ex 7107, ex 7109 in ex 7111	Kovine, platirane s plemenitimi kovinami, v obliki polizdelkov	Izdelava iz kovin, platiranih z neobdelanimi plemenitimi kovinami
7115	Drugi predmeti iz plemenitih kovin ali iz kovin, platiranih s slojem plemenite kovine	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
7117	Imitacije nakita	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava iz delov iz navadnih kovin, neplatiranih ali neprevlečenih s plemenitimi kovinami, če vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 72	Železo in jeklo, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
7207	Polizdelki iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali 7206
7208 do 7216	Ploščato valjani izdelki, palice, kotni profili in drugi profili iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifne številke 7206 ali 7207.
7217	Žica iz železa ali nelegiranega jekla	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7207
7218 91 in 7218 99	Polizdelki	Izdelava iz materialov iz tarifnih številk 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali tarifne podštevilke 7218 10.
7219 do 7222	Ploščato valjani izdelki, palice, kotni profili in drugi profili iz nerjavnega jekla	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifne številke 7218
7223	Žica iz nerjavnega jekla	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7218
7224 90	Polizdelki	Izdelava iz materialov iz tarifnih številk 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 ali tarifne podštevilke 7224 10.
7225 do 7228	Ploščato valjani izdelki, vroče valjane palice v ohlapno navitih kolobarjih; kotni profili iz drugih legiranih jekel; votle palice za svadre, iz legiranih ali nelegiranih jekel	Izdelava iz ingotov ali drugih primarnih oblik ali polizdelkov iz tarifnih številk 7206, 7207, 7218 ali 7224
7229	Žica iz drugih legiranih jekel	Izdelava iz polizdelkov iz tarifne številke 7224
ex Poglavlje 73	Izdelki iz železa in jekla, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex 7301	Piloti	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7207

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
7302	Deli za železniške in tramvajske tire iz železa ali jekla; tirnice, vodila in zobate tirnice, kretniški jezički, križišča, spojne palice in drugi deli kretnic, pragovi, tirne vezice, tirna ležišča, klini za tirna ležišča, podložne plošče, pričvrščevalne ploščice, distančne palice, drugi deli, posebej konstruirani za spajanje ali pritrjevanje tirnic	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7206
7304, 7305 in 7306	Cevi in votli profili iz železa (razen iz litega železa) ali jekla	Izdelava iz materialov iz tarifne številke 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 ali 7224
ex 7307	Pribor (fitingi) za cevi iz nerjavnega jekla	Struženje, vrtanje, širitev lukenj, izrezovanje navojev, urezovanje in peskanje kovanih polizdelkov, če skupna vrednost uporabljenih kovanih izdelkov ne presega 35 % cene izdelka franko tovarna
7308	Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr. mostovi in mostne sekcije, vrata za zapornice, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ogrodja, vrata in okna ter okviri zanje, pragovi za vrata, roloji, ograje in stebri), iz železa ali jekla; pločevine, palice, kotniki, profili, cevi in podobno, pripravljene za uporabo v konstrukcijah, iz železa ali jekla	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Zvarjeni kotni profili iz tarifne številke 7301 se ne smejo uporabiti
ex 7315	Verige zoper drsenje	Izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov iz tarifne številke 7315 ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 74	Baker in bakreni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
7403	Prečiščen baker in bakrove zlitine, surovi	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
Poglavlje 75	Nikelj in nikljevi izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
ex Poglavlje 76	Aluminij in aluminijasti izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
7601	Aluminij, surov	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
7607	Aluminijaste folije (tudi tiskane ali s podlago iz papirja, kartona, plastične mase ali podobnih materialov), debeline do vključno 0,2 mm (merjeno brez podlage)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 7606

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 77	Rezervirano za možnost bodoče uporabe v harmoniziranem sistemu	
ex Poglavje 78	Svinec in svinčeni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
7801	Surovi svinec:	
	— rafiniran svinec	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
	— drugo	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Vendar se ne smejo uporabiti odpadki in ostanki iz tarifne številke 7802
Poglavje 79	Cink in cinkovi izdelki;	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
Poglavje 80	Kositer in kositrni izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka
Poglavje 81	Druge navadne kovine; kermeti; njihovi izdelki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
ex Poglavje 82	Orodje, nožarski izdelki, žlice in vilice iz navadnih kovin, njihovi deli iz navadnih kovin, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8206	Orodje iz dveh ali več tarifnih številk 8202 do 8205, v kompletih za prodajo na drobno	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tistih iz tarifnih številk 8202 do 8205. Vendar pa se orodje iz tarifnih številk 8202 do 8205 lahko vstavi v komplete pod pogojem, da njegova skupna vrednost ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.
8211	Noži z rezili, nazobljenimi ali nenazobljenimi (vključno z vrtnarskimi noži), razen nožev iz tarifne številke 8208 in rezil zanje	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo rezila in ročaji iz navadnih kovin.
8214	Drugi nožarski izdelki (npr.: stroji za striženje, mesarske ali kuhinjske sekače, mesarske sekire in noži za sekljanje mesa, noži za papir); garniture in priprave za manikiranje in pedikiranje (vključno s pilicami za nohte)	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo ročaji iz navadnih kovin.
8215	Žlice, vilice, zajemalke, žlice za peno, lopatice za serviranje kolačev, noži za ribe, noži za maslo, prijemalke za sladkor in podoben kuhinjski in namizni pribor	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo ročaji iz navadnih kovin.

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavlje 83	Razni izdelki iz navadnih kovin, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 8302	Drugo okovje, pribor (fitingi) in podobni izdelki, primerni za stavbarstvo, in avtomatična zapirala za vrata	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo tudi drugi materiali iz tarifne številke 8302, če njihova skupna vrednost ne presega 20 % cene izdelka franko tovarna.
ex 8306	Kipci in drugi okraski iz navadnih kovin	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Lahko pa se uporabijo tudi drugi materiali iz tarifne številke 8306, če njihova skupna vrednost ne presega 30 % cene izdelka franko tovarna.
ex Poglavlje 84	Jedrski reaktorji, kotli, stroji in mehanske naprave; njihovi deli, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8401	Jedrski reaktorji; gorilni elementi (polnjenja), neobsevani, za jedrske reaktorje; stroji in aparati za separacijo izotopov	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8407	Batni motorji z notranjim zgorevanjem, na vžig s svečkami, z izmeničnim ali vrtilnim gibanjem bata	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8408	Batni motorji z notranjim zgorevanjem, na vžig s kompresijo (dieselski ali poldieselski motorji)	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8427	Viličarji; druga vozila z napravami za dviganje ali manipulacijo	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8482	Kotalni ležaji	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
ex Poglavje 85	Električni stroji in oprema ter njihovi deli, aparati za snemanje ali reprodukcijo slike in zvoka ter deli in pribor za te izdelke, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8501 in 8502	Elektromotorji in električni generatorji, električni generatorski agregati in rotacijski pretvorniki	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8503 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8513	Prenosne električne svetilke z lastnim virom energije (npr. suhe baterije, akumulatorji ali elektromagneti), razen opreme za razsvetljavo iz tarifne številke 8512	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka. ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8519	Aparati za snemanje in reprodukcijo zvoka	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8522 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8521	Aparati za snemanje ali reprodukcijo slike z vgrajenim videotunerjem (TV – sprejemno enoto) ali brez njega	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8522 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8523	Pripravljeni neposneti nosilci za zvočna snemanja ali podobna snemanja drugih fenomenov, razen izdelkov iz poglavja 37	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
8525	Oddajniki za radiodifuzijo ali televizijo, z vgrajenim sprejemnikom ali aparatom za snemanje ali reprodukcijo zvoka ali brez njega; televizijske kamere, digitalni fotoaparati in druge video snemalne kamere	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8526	Radarji, naprave za radionavigacijo in aparati za radijsko daljinsko krmiljenje	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8527	Sprejemniki za radiodifuzijo, kombinirani ali ne v istem ohišju z aparatom za snemanje ali za reprodukcijo zvoka ali z uro	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8528	Monitorji in projektorji, ki nimajo vgrajenega televizijskega sprejemnika; televizijski sprejemniki, kombinirani ali nekombinirani v istem ohišju z radijskimi sprejemniki ali aparati za snemanje ali reprodukcijo zvoka ali slike	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8529 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8535 do 8537	Električni aparati za vklapljanje in izklapljanje ali zaščito električnih tokokrogov ali za povezavo z električnimi tokokrogi ali znotraj njih; spojniki za optična vlakna, snope optičnih vlaken ali kable iz optičnih vlaken; table, plošče, pulti, mize, omare in druge osnove, za električno krmiljenje ali razdeljevanje električnega toka	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka in tarifne številke 8538 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
8540 11 in 8540 12	Katodne cevi za televizijske sprejemnike, vključno s katodnimi cevmi za video monitorje	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
od 8542 31 do 8542 33 in 8542 39	Monolitna integrirana vezja	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna ali postopek razprševanja, pri čemer so integriranja vezja oblikovana na polprevodniški podlagi s selektivnim vnašanjem ustreznega topila (dopant), ne glede na to, ali je to vezje sestavljeno in/ali testirano v državi, ki ni pogodbenica
8544	Izolirana žica (vključno z lakirano žico ali elektrolitsko oksidirano žico), kabli (vključno s koaksialnimi kabli) in drugi izolirani električni vodniki, s konektorjem ali brez njega; kabli iz optičnih vlaken, izdelani iz posamično oplaščenih vlaken, kombinirani z električnimi vodniki ali ne, s konektorjem ali brez njega	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8545	Ogljene elektrode, ogljene ščetke, oglje za žarnice, oglje za baterije in drugi izdelki iz grafita ali drugega oglja, s kovino ali brez nje, za električne namene	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
8546	Električni izolatorji iz kakršnega koli materiala	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8547	Izolirni deli za električne stroje, naprave ali opremo, izdelani v celoti iz izolirnega materiala ali samo z manjšimi kovinskimi komponentami (npr. tulci z navojem), vdelanimi med stiskanjem izključno zaradi vezave, razen izolatorjev iz tarifne številke 8546, cevi za električne vodnike in spojke zanje, iz navadnih kovin, obložene z izolirnim materialom	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8548	Odpadki in ostanki primarnih celic, primarnih baterij in električnih akumulatorjev, iztrošene primarne celice; iztrošene primarne baterije in iztrošeni električni akumulatorji, električni deli strojev ali aparatov, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu v tem poglavju	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
Poglavje 86	Železniške in tramvajske lokomotive, tirna vozila in njihovi deli, železniški in tramvajski tirni sklopi in pribor ter njihovi deli, mehanična (tudi elektromehanska) signalna oprema za promet vseh vrst:	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 87	Vozila, razen železniških ali tramvajskih tirnih vozil, ter njihovi deli in pribor, razen:	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
8711	Motorna kolesa (tudi mopedi), kolesa in podobna vozila s pomožnim motorjem, z bočno prikolico ali brez nje; bočne prikolice	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 88	Zrakoplovi, vesoljska vozila in njihovi deli, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 8804	Rotošuti	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke, vključno z drugimi materiali iz tarifne številke 8804 ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 89	Ladje, čolni in plavajoče konstrukcije	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 90	Optični, fotografski, kinematografski, merilni, kontrolni, precizni, medicinski ali kirurški instrumenti in aparati, njihovi deli in pribor, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
9002	Leče, prizme, zrcala in drugi optični elementi, iz kakršnega koli materiala, montirani, ki so deli ali pribor instrumentov ali aparatov, razen takih optičnih neobdelanih steklenih elementov	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
9033	Deli in pribori (ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu v tem poglavju) za stroje, naprave, instrumente ali aparate iz poglavja 90	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 91	Ure in njihovi deli	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 92	Glasbila; njihovi deli in pribor	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 93	Orožje in strelivo; deli in pribor	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 50 % cene izdelka franko tovarna
Poglavje 94	Pohišstvo; posteljnina, žimnice, nosilci za žimnice, blazine in podobni polnjeni izdelki, svetilke in pribor zanje, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu, osvetljeni znaki, osvetljeni znaki z imeni in podobno, montažne zgradbe	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex Poglavje 95	Igrače, rekviziti za družabne igre in šport, njihovi deli in pribor, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
ex 9506	Palice za golf in njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Za izdelavo glav za palice za golf pa se lahko uporabijo grobo obdelani kosi.
ex Poglavje 96	Razni izdelki, razen:	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka ali izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
9601 in 9602	Slonova kost, kost, želvovina, rogovi, rogovi jelenov, korale, biserovina in drugi materiali živalskega izvora za rezljanje, obdelani, in izdelki iz teh materialov (vključno z izdelki, dobljenimi z oblikovanjem oz. modeliranjem) Obdelani materiali rastlinskega ali mineralnega izvora, za rezljanje, in izdelki iz teh materialov, izdelki, oblikovani ali izrezljani iz voska, stearina, naravne gume ali naravne smole ali iz mase za modeliranje, in drugi oblikovani ali rezljani izdelki, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu; obdelana, neutrjena želatina (razen želatine, ki se uvršča pod tarifno številko 3503) in izdelki iz neutrjene želatine	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke
9603	Metle, ščetke (vključno s ščetkami, ki so deli strojev, aparatov ali vozil), ročne mehanične priprave za čiščenje podov, brez motorja; omela in pernata omela, pripravljene šopi in snopi za izdelavo metel ali ščetk, soboslikarski vložki in valji, brisalniki za pod, okna ipd., omela (razen brisalnikov z valjem)	izdelava, pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
9605	Potovalni kompleti za osebna toaletna sredstva, šivanje ali čiščenje obutve ali obleke	Vsak sestavni del ali izdelek v garnituri mora izpolnjevati pravilo, ki bi zanj veljalo, če ne bi bil v garnituri. Izdelki brez porekla pa so lahko del garniture, če njihova skupna vrednost ne presega 15 % cene garniture franko tovarna.
9606	Gumbi, gumbi pritiskači, zaklopni gumbi, gumbi za srajce, gumbi, ki se še oblačijo (prekrijejo), in drugi deli teh izdelkov, nedokončani gumbi	Izdelava: — iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, in — pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna
9608	Svinčniki s kroglico, flomastri in označevalci s konico iz polsti ali drugega poroznega materiala, nalivna peresa in podobna peresa, peresa za kopiranje, patentni svinčniki, peresniki, držala za svinčnike in podobna držala, deli (vključno kapice in ščipalke) navedenih izdelkov, razen tistih iz tarifne številke 9609	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka Vendar se lahko uporabljajo peresa ali konice peres iz iste tarifne številke, kot je tarifna številka izdelka.
9612	Trakovi za pisalne stroje in podobni trakovi, prepojeni s tiskarsko barvo ali drugače pripravljene za odtiskovanje, vključno s trakovi na kolesih ali v kasetah, blazinice za žige, prepojene ali neprepojene, s škatlo ali brez nje	Izdelava: — iz materialov iz katere koli tarifne številke, razen iz tarifne številke izdelka, in — pri kateri vrednost vseh uporabljenih materialov ne presega 70 % cene izdelka franko tovarna

Tarifna številka harmoniziranega sistema	Poimenovanje izdelka	Zahtevani postopek (obdelava ali predelava materialov brez porekla, s katero ti pridobijo status blaga s poreklom)
(1)	(2)	(3)
9613 20	Žepni plinski vžigalniki, ki se lahko ponovno polnijo	Izdelava, pri kateri skupna vrednost uporabljenih materialov iz tarifne številke 9613 ne presega 30 % cene izdelka franko tovarna.
9614	Tobačne pipe (vključno za glavami za pipe) in ustniki za cigare ali cigarete ter njihovi deli	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke.
Poglavje 97	Umetniški izdelki, zbirke in starine	Izdelava iz materialov iz katere koli tarifne številke razen tarifne številke izdelka.

(¹) Glej uvodno opombo 4.2.

(²) Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodni opombi 8.1 in 8.3.

(³) Za posebne pogoje v zvezi s „specifičnimi procesi“ glej uvodno opombo 8.2.

(⁴) Za izdelke, sestavljene iz materialov, ki so po eni strani uvrščeni v tarifne številke 3901 do 3906 in po drugi strani v tarifne številke 3907 do 3911, se ta omejitev uporablja samo za tisto skupino materialov, ki v izdelku prevladujejo po masi.

(⁵) Za posebne pogoje, ki veljajo za izdelke iz mešanice tekstilnih materialov, glej uvodno opombo 6.

(⁶) Uporaba tega materiala je omejena na izdelavo tkanin, ki se uporabljajo za izdelavo papirja.

(⁷) Glej uvodno opombo 7.

(⁸) SEMII – Registrirani institut za polprevodniško opremo in materiale.

Dodatek II

Zahtevek za odstopanje

1. TRGOVSKA OZNAKA KONČNEGA IZDELKA

1.1 Razvrstitev blaga v carinsko tarifo (oznaka HS)

2. TRGOVSKA OZNAKA MATERIALOV BREZ POREKLA

2.1 Razvrstitev blaga v carinsko tarifo (oznaka HS)

3. PRIČAKOVANA LETNA KOLIČINA IZVOZA V UNIJO (IZRAŽENA V MASI, ŠTEVILU IZDELKOV, METRIH ALI DRUGI ENOTI)

4. VREDNOST KONČNIH IZDELKOV

5. VREDNOST MATERIALOV BREZ POREKLA

6. POREKLO MATERIALOV BREZ POREKLA

7. RAZLOGI, ZARADI KATERIH PRAVILO O POREKLU ZA KONČNI IZDELEK NE MORE BITI IZPOLNJENO

8. TRAJANJE, ZAHTEVANO ZA ODSTOPANJE

9. MOŽNI RAZVOJ DOGODKOV ZA PREMOSTITEV POTREBE PO ODSTOPANJU

--

10. INFORMACIJE O DRUŽBI

Kapitalska struktura zadevne družbe / število izvedenih ali načrtovanih naložb / število zaposlenih ali predvideno število zaposlenih

Dodatek III

Zahtevek za registracijo izvoznika

za namen registracije izvoznikov v ČDO v okviru pridružitve čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji

1. Ime izvoznika, polni naslov in država, kontaktni podatki, TIN

2. Dodatni kontaktni podatki, vključno s telefonsko številko in številko telefaksa ter naslovom elektronske pošte (neobvezno)

3. Navedite, ali je vaša glavna dejavnost proizvodnja ali trgovina

4. Okvirni opis blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, vključno z okvirnim seznamom tarifnih števil harmoniziranega sistema (ali poglavij, če spada blago, s katerim se trguje, pod več kot dvajset tarifnih števil harmoniziranega sistema)

5. Zavezujoča izjava izvoznika

Podpisani:

- izjavljam, da so zgoraj navedeni podatki točni;
- potrjujem, da nobena predhodna registracija ni bila preklicana; v nasprotnem primeru potrjujem, da je bilo stanje, zaradi katerega je prišlo do preklica, odpravljeno;
- se zavežujem, da bom izjave o poreklu pripravljaj samo za blago, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo in pravila o poreklu, ki so zanj določena v tej prilogi;
- se zavežujem, da bom hranil ustrezne trgovske računovodske evidence za proizvodnjo/dobavo blaga, ki izpolnjuje pogoje za preferencialno obravnavo, ter da jih bom hranil najmanj tri leta od konca koledarskega leta, v katerem je bila izjava o poreklu sestavljena;
- se zavežujem, da bom pristojni organ nemudoma obvestil o vsakršnih spremembah podatkov o registraciji, ki so nastale po dodelitvi številke registriranega izvoznika;
- se zavežujem, da bom sodeloval s pristojnim organom;
- se zavežujem, da bom sprejel vsakršno preverjanje točnosti izjav o poreklu, vključno s preverjanjem računovodskih evidenc in obiski Evropske komisije ali organov držav članic v mojih poslovnih prostorih;
- se zavežujem, da bom zahteval preklic svoje registracije v sistemu, če ne bom več izpolnjeval pogojev za izvoz blaga na podlagi tega sklepa;
- se zavežujem, da bom zahteval preklic svoje registracije v sistemu, če takega blaga ne nameravam več izvažati na podlagi tega sklepa.

Kraj, datum, podpis pooblaščenega podpisnika, ime in naziv delovnega mesta ⁽¹⁾

6. Predhodno prostovoljno in izrecno soglasje izvoznika za objavo njegovih podatkov na javnem spletnem mestu

Podpisani sem s tem obveščen, da se predložene informacije v tem zahtevku lahko javno objavijo na spletnem mestu. Podpisani sprejemam objavo teh informacij na javnem spletnem mestu. Podpisani lahko svoje soglasje za objavo teh informacij na javnem spletnem mestu prekličem tako, da pošljem zahtevek pristojnim organom, ki so odgovorni za registracijo.

Kraj, datum, podpis pooblaščenega podpisnika, ime in naziv delovnega mesta ⁽¹⁾

7. Polje za uradno rabo pristojnega organa

Vložnik je registriran pod naslednjo številko:

Registracijska številka: _____

Datum registracije _____

Datum začetka veljavnosti registracije _____

Podpis in žig ⁽¹⁾ _____

Informativno
obvestilo o varstvu in obdelavi osebnih podatkov, vnesenih v sistem

1. Kadar Evropska komisija obdeluje osebne podatke, ki jih vsebuje ta zahtevek za registracijo izvoznika, se uporablja Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. Če pristojni organi ČDO izvajajo Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, se določbe navedene uredbe uporabljajo v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, vsebovanih v tem zahtevku za registracijo izvoznika.
2. Osebnih podatki v zvezi z zahtevkom za registracijo izvoznika se obdelujejo za namen tega sklepa. Uredbi iz točke 1 predstavljata pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z vlogo za registracijo izvoznika.
3. Pristojni organ v ČDO, v kateri je bil zahtevek predložen, je nadzornik obdelave podatkov v sistemu REX. Seznam pristojnih organov ČDO je objavljen na spletni strani Komisije.
4. Dostop do vseh podatkov v tem zahtevku je z uporabniškim imenom/geslom omogočen uporabnikom v Komisiji, pristojnim organom ČDO in carinskim organom v državah članicah.
5. Pristojni organi ČDO podatke o preklicu registracije v sistemu REX hranijo deset koledarskih let. Ta rok začne teči ob koncu leta, v katerem je bila registracija preklicana.
6. Posameznik, na katerega se nanašajo podatki, ima pravico do dostopa do svojih podatkov, ki se obdelujejo v sistemu REX, in, kadar je to potrebno, pravico do popravka, izbrisa ali blokiranja podatkov v skladu z uredbama (EU) 2018/1725 ali (EU) 2016/679, kot je ustrezno. Vsi zahtevki za pravico do dostopa, popravka, izbrisa ali blokiranja se predložijo pristojnim organom ČDO, odgovornim za registracijo, ki te zahtevke po potrebi tudi obdelajo. Če je registrirani izvoznik zahtevek za uveljavljanje te pravice predložil Komisiji, Komisija ta zahtevek posreduje pristojnim organom zadevne ČDO. Če registrirani izvoznik pri nadzorniku podatkov ni mogel uveljaviti svojih pravic, tak zahtevek predloži Komisiji, ki nastopa kot nadzornik. Komisija ima pravico, da take podatke popravi, izbriše ali blokira.
7. Pritožbe se lahko naslovijo na ustrezni nacionalni organ za varstvo podatkov. Če se pritožba nanaša na obdelavo podatkov, ki jo opravlja Komisija, jo je treba nasloviti na Evropskega nadzornika za varstvo podatkov (ENVP) (<http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>).

⁽¹⁾ Če se pri zahtevkih za registracijo izvoznika ali drugih izmenjavah informacij med registriranimi izvozniki in pristojnimi organi ČDO uporabijo tehnike elektronske obdelave podatkov, se podpisi in žigi iz polj 5, 6 in 7 nadomestijo z elektronsko overitvijo.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Dodatek IV

Izjava o poreklu

Se daje na vseh trgovinskih dokumentih, ki prikazujejo ime in polni naslov izvoznika in prejemnika ter opis blaga in datum izdaje.

Različica v francoščini

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à 10 000 EUR ⁽¹⁾) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ⁽²⁾ au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est ⁽³⁾

Različica v angleščini

The exporter (number of registered exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10 000 ⁽¹⁾) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of preferential origin ⁽²⁾ according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is ⁽³⁾

⁽¹⁾ Kadar izjava o poreklu nadomesti drugo izjavo, poznejši imetnik blaga, ki pripravi tako izjavo, navede svoje ime in polni naslov, čemur sledi „ukrepanje na podlagi izjave o poreklu, ki jo je sestavil [ime in polni naslov izvoznika v ČDO], registriran pod številko [številka registriranega izvoznika v ČDO]“.

⁽²⁾ Navede se država porekla izdelkov. Če se izjava o poreklu v celoti ali delno nanaša na izdelke s poreklom iz Ceute in Melille v smislu člena 46 te priloge, mora izvoznik te izdelke jasno označiti v dokumentu, na katerem se daje izjava, z oznako „CM“.

⁽³⁾ V celoti pridobljeni proizvodi: vstavi se črka „P“; izdelki, ki so zadosti obdelani ali predelani: vstavi se črka „W“, ki ji sledi navedba štirimestne tarifne številke izvoženega izdelka (na primer „W“ 9618) v harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak (harmonizirani sistem); po potrebi se zgoraj navedeno nadomesti z eno izmed naslednjih navedb:

(a) v primeru kumulacije iz člena 2(2) te priloge ali bilateralne kumulacije iz člena 7 te priloge: „EU cumulation“ ali „cumul UE“; „OCT cumulation“ ali „cumul PTOM“;

(b) v primeru kumulacije z državo podpisnico SGP v skladu s členom 8 te priloge: „cumulation with EPA country [name of the country]“ ali „cumul avec le pays APE [nom du pays]“;

(c) v primeru kumulacije z državo upravičenko do GSP v skladu s členom 9 te priloge: „cumulation with GSP country [name of the country]“ ali „cumul avec le pays SPG [nom du pays]“;

(d) v primeru kumulacije z državo, s katero ima Unija sklenjen sporazum o prosti trgovini v skladu s členom 10 te priloge: „extended cumulation with country [name of the country]“ ali „cumul étendu avec le pays [nom du pays]“.

Dodatek V

Izjava dobavitelja za izdelke, ki nimajo statusa blaga s preferencialnim poreklom

Spodaj podpisani izjavljam, da je bilo blago, navedeno na tem računu (1)

proizvedeno v (2)

in vključujem naslednje sestavne dele ali materiale, ki nimajo statusa blaga s poreklom iz države podpisnice SGP, ČDO ali Evropske unije za preferencialno trgovino:

..... (3) (4) (5)

.....

..... (6)

Obvezujem se, da bom carinskim organom na zahtevo predložil dokaze v podporo tej izjavi.

..... (7) (8)

..... (9)

Opomba

Zgoraj navedeno besedilo, ustrezno izpolnjeno v skladu z opombami pod črto, je izjava dobavitelja. Opomb ni treba ponovno navajati.

(1) – Če to zadeva samo nekatere izdelke, navedene na računu, morajo biti označeni tako, da se jasno ločijo, ta oznaka pa mora biti vnesena v izjavo na naslednji način: „..... navedeni na tem računu in označeni z so bili izdelani“.

– Če se kot račun ali priloga k računu uporablja drug dokument (glej člen 27(1) te priloge), mora biti ta dokument naveden namesto besede „račun“.

(2) Evropska unija, država članica, država podpisnica SGP ali ČDO.

(3) Opis je treba navesti v vsakem primeru. Ta mora biti ustrezen, obenem pa dovolj podroben, da omogoči identifikacijo tarifne uvrstitve zadevnega blaga.

(4) Carinske vrednosti se navedejo samo na zahtevo.

(5) Država porekla se navede samo na zahtevo. Poreklo, ki ga je treba navesti, mora biti preferencialno poreklo, vsa druga porekla se navedejo kot „tretja država“.

(6) „in so predelani v [Evropski uniji] [državi članici] [državi podpisnici SGP] [ČDO] na naslednji način“, dodati je treba opis opravljene predelave, če se ta informacija zahteva.

(7) Kraj in datum. V primeru dolgoročne izjave dobavitelja iz člena 27(2) te priloge se doda naslednji stavek: „Ta izjava velja za vse pošiljke tega blaga, poslanega v obdobju od do“.

(8) Ime in položaj v podjetju.

(9) Podpis.

Dodatek VI

Informativno potrdilo

1. Informativno potrdilo iz tega dodatka se uporabi in natisne v enem ali več uradnih jezikih, v katerih je sestavljen sporazum, in v skladu z domačima pravom države ali ozemlja izvoznika. Informativna potrdila se izpolnijo v enem od teh jezikov; če so napisana na roko, se izpolnijo s črnilom in tiskanimi črkami. Imeti morajo tudi serijsko številko, tiskano ali ne, ki omogoča njihovo identifikacijo.
2. Vsak obrazec meri 210 × 297 mm, pri čemer je dovoljeno odstopanje po dolžini do plus 8 mm ali minus 5 mm. Uporabljati je treba bel papir, oblikovan za pisanje, brez mehanskih ostankov lesa, ki tehta najmanj 25 g/m².
3. Nacionalni upravitelji si lahko pridržijo pravico, da sami tiskajo obrazce potrdil, lahko pa dajo te obrazce tiskati tiskarjem, ki jih pooblastijo. V slednjem primeru se mora vsak obrazec sklicevati na tako pooblastilo. Na vsakem obrazcu morata biti navedena ime in naslov tiskarja ali oznaka, ki omogoča njegovo identifikacijo.

1. Dobavitelj ⁽¹⁾	INFORMATIVNO POTRDILO za uporabo v preferencialni trgovini med EVROPSKO UNIJO in ČDO		
2. Prejemnik ⁽¹⁾			
3. Predelovalec ⁽¹⁾	4. Država, v kateri je bila izvedena obdelava ali predelava		
6. Carinski urad uvoza ⁽¹⁾	5. Za uradno rabo		
7. Uvozni dokument ⁽²⁾			
Obrazec Št.			
Serija			
Datum			
BLAGO			
8. Oznake, številke, količina in vrsta tovorkov	9. Harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga Tarifna številka/podštevilka (oznaka HS)	10. Količina ⁽¹⁾	
		11. Vrednost ⁽⁴⁾	
UPORABLJENI UVOŽENI MATERIALI			
12. Harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga Tarifna številka/podštevilka (oznaka HS)	13. Država porekla	14. Količina ⁽³⁾	15. Vrednost ^{(2) (5)}
16. Vrsta opravljene obdelave ali predelave			
17. Opombe			
18. CARINSKA OVERITEV	19. IZJAVA DOBAVITELJA		
Overjena izjava:	Podpisani izjavljam, da so informacije		
Obrazec	Dokument		
Obrazec Št.			
Carinski urad			
Datum
Uradni žig	(Kraj)	(Datum)	
..... (Podpis) (Podpis)		

⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

Glej opombe pod črto na hrbtni strani.

ZAHTEVEK ZA PREVERJANJE	REZULTAT PREVERJANJA
Podpisani carinski uradnik zahteva preverjanje pristnosti in točnosti tega informativnega potrdila.	Na podlagi izvedenega preverjanja je bilo ugotovljeno, da:
..... (Kraj in datum)	(a) je to informativno potrdilo resnično izdal navedeni carinski urad in da so navedbe, ki jih vsebuje, točne ⁽¹⁾ . (b) to informativno potrdilo ne izpolnjuje pogojev o pristnosti in točnosti (glejte priložene opombe) ⁽¹⁾ (Kraj in datum)
Uradni žig (Podpis uradnika)	Uradni žig (Podpis uradnika)
	⁽¹⁾ Neustrezno črtati.

SKLICI

- ⁽¹⁾ Ime posameznika ali podjetja ter polni naslov.
- ⁽²⁾ Neobvezne informacije.
- ⁽³⁾ Kg, hl, m³ ali druga merska enota.
- ⁽⁴⁾ Embalaža se šteje kot sestavni del blaga, ki ga vsebuje. Vendar se ta določba ne uporablja za embalažo, ki ni običajna za pakirani izdelek in ima poleg uporabe pri pakiranju svojo lastno trajno uporabno vrednost.
- ⁽⁵⁾ Vrednost mora biti navedena v skladu z določbami o pravilih o poreklu blaga.

PRILOGA III

ZAČASNI PREKLIC PREFERENCIALOV

Člen 1

Načela v zvezi s preklicem preferencialov

1. Preferencialni režimi iz člena 44 tega sklepa se lahko začasno prekličejo glede vseh ali nekaterih izdelkov s poreklom iz ČDO v primeru:

- (a) goljufij;
- (b) nepravilnosti ali sistematičnega neizpolnjevanja pravil o poreklu izdelkov in z njimi povezanih postopkov ali nezagotavljanja njihovega izpolnjevanja ali
- (c) nezagotavljanja upravnega sodelovanja iz odstavka 2 tega člena in naslova V Priloge II, potrebnega za izvajanje in nadzor režimov iz členov 44 do 50 tega sklepa.

2. ČDO mora v okviru upravnega sodelovanja iz odstavka 1 med drugim:

- (a) Komisiji sporočiti informacije, potrebne za izvajanje pravil o poreklu in njihov nadzor, in te informacije posodabljati;
- (b) na zahtevo carinskih organov držav članic Uniji pomagati pri izvajanju naknadnega preverjanja porekla blaga in ji pravočasno sporočiti rezultate;
- (c) izvajati ustrezne poizvedbe za odkrivanje in preprečevanje kršitev pravil o poreklu ali poskrbeti za njihovo izvedbo;
- (d) Uniji pomagati tako, da ob usklajevanju s pristojnimi organi držav članic in v tesnem sodelovanju z njimi Komisiji omogoča, da na njenem ozemlju opravlja poizvedbe Unije z namenom preverjanja verodostojnosti dokumentov ali točnosti informacij, relevantnih za vključitev v režim iz člena 44 tega sklepa;
- (e) izpolnjevati pravila o poreklu v zvezi s kumulacijo v smislu členov 7 do 10 Priloge II ali zagotoviti njihovo izpolnjevanje;
- (f) Uniji pomaga pri preverjanju domnevnega goljufivega ravnanja v zvezi s poreklom. Obstoj goljufije se lahko domneva, kadar uvoz izdelkov v okviru preferencialnih režimov, določenih s tem sklepom, znatno presega običajno raven izvoza upravičenke ČDO.

Člen 2

Preklic preferencialnih režimov

1. Komisija lahko za vse izdelke s poreklom iz države upravičenke ali samo za nekatere od teh izdelkov začasno prekličje preferencialne režime, določene s tem sklepom, če meni, da zaradi razlogov iz odstavkov 1 in 2 člena 1 te priloge obstajajo zadostni dokazi za upravičenost tega začasnega preklica, vendar mora najprej:

- (a) v skladu s postopkom iz odstavka 4 opraviti posvetovanje z odborom iz člena 90 tega sklepa;
- (b) pozvati države članice, naj sprejmejo previdnostne ukrepe, potrebne za varovanje finančnih interesov Unije in/ali za zagotavljanje, da država upravičenka izpolnjuje svoje obveznosti, ter
- (c) objaviti obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*, v katerem navede, da obstajajo razlogi za utemeljen dvom glede uporabe preferencialnih režimov in/ali tega, da država upravičenka res izpolnjuje obveznosti, ti razlogi pa so taki, da postane upravičenost te države do nadaljnjega uživanja ugodnosti iz tega sklepa vprašljiva.

Komisija zadevno ČDO o vsaki odločitvi, sprejeti v skladu s tem odstavkom, obvesti, preden ta začne učinkovati. Komisija o takih odločitvah uradno obvesti tudi odbor iz člena 88 tega sklepa.

2. Obdobje začasnega preklica ne sme presegati šest mesecev. Po izteku tega obdobja se Komisija odloči, da začasni preklic po tem, ko obvesti odbor iz člena 88 tega sklepa, ukine ali da obdobje začasnega preklica v skladu s postopkom iz odstavka 1 tega člena podaljša.
 3. Države članice Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije, ki lahko upravičujejo preklic preferencialov, njegovo podaljšanje ali prekinitvev.
-

PRILOGA IV

POSTOPKI ZAŠČITE IN NADZORA

Člen 1

Opredelitve v zvezi z nadzornimi in zaščitnimi ukrepi

V členih 2 do 10 te priloge v zvezi z nadzornimi in zaščitnimi ukrepi:

- (a) „podobni izdelek“ pomeni izdelek, ki je identičen, tj. v vseh pogledih enak obravnavanemu izdelku, če pa takega izdelka ni, drug izdelek, ki ima, čeprav ni enak v vseh pogledih, značilnosti, ki so zelo podobne značilnostim zadevnega izdelka;
- (b) „zainteresirane strani“ pomeni strani, ki so vključene v proizvodnjo, distribucijo in/ali prodajo uvoženih izdelkov iz člena 2(1) te priloge in podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov;
- (c) „resne težave“ obstajajo, če se poslabša gospodarski in/ali finančni položaj proizvajalcev Unije.

Člen 2

Načela zaščitnih ukrepov

1. Če se izdelek s poreklom iz ČDO iz člena 44 tega sklepa uvaža v količinah in/ali po cenah, ki povzročajo ali bi lahko povzročale resne težave za proizvajalce podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, se lahko v skladu z naslednjimi določbami sprejmejo potrebni zaščitni ukrepi.
2. Za namen izvedbe odstavka 1 imajo prednost tisti ukrepi, ki bi najmanj motili delovanje pridružitve. Ti ukrepi se omejijo na tisto, kar je nujno potrebno za odpravo nastalih težav. Ne smejo prekoračiti v tem sklepu zagotovljenega preklica preferencialne obravnave.
3. Kadar se zaščitni ukrepi sprejemajo ali spreminjajo, je treba posebno pozornost posvetiti interesom udeleženih ČDO.

Člen 3

Začetek postopka

1. Če obstaja dovolj dokazov *prima facie*, da so izpolnjeni pogoji iz člena 2 te priloge, Komisija preuči, ali bi bilo treba sprejeti zaščitne ukrepe.
2. Preiskava se začne bodisi na zahtevo države članice, pravne osebe ali združenja brez pravne osebnosti, ki deluje v imenu proizvajalcev Unije, bodisi na pobudo Komisije, če je po mnenju slednje jasno, da obstaja v skladu z ugotovitvijo na podlagi dejavnikov iz člena 2 te priloge dovolj dokazov *prima facie*, ki upravičujejo začetek preiskave. Zahtevek za začetek preiskave vsebuje dokaze, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo zaščitnih ukrepov iz člena 2 te priloge. Zahtevek se predloži Komisiji. Komisija, kolikor je mogoče, preuči točnost in primernost dokazov, predloženih v zahtevku, da bi ugotovila, ali obstajajo zadostni dokazi *prima facie*, ki bi upravičili začetek preiskave.
3. Kadar je jasno, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie*, ki upravičujejo začetek postopka, Komisija objavi obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*. Preiskava se začne v enem mesecu po prejemu zahtevka v skladu z odstavkom 2. Če se preiskava začne, se v obvestilu navedejo vsi potrebni podatki o postopku in rokih, vključno z možnostjo dostopa do pooblaščenca za zaslišanje Generalnega direktorata Komisije za trgovino.

4. Pravila in postopki v zvezi z izvajanjem preiskave so določeni v členu 4 te priloge.
5. Na zahtevo upravnih organov ČDO in ne glede na skrajne roke iz tega člena se organizira tristransko posvetovanje iz člena 14 tega sklepa. Rezultati tristranskega posvetovanja se pošljejo odboru ČDO.

Člen 4

Preiskave

1. Komisija po začetku postopka začne preiskavo. Rok iz odstavka 3 začne teči na dan, ko je sklep o začetku preiskave objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Komisija lahko od držav članic zahteva, naj zagotovijo informacije, države članice pa storijo vse potrebno, da ugodijo taki zahtevi. Če so te informacije v splošnem interesu in niso zaupne narave v smislu člena 9 te priloge, se dodajo dokumentaciji, ki ni zaupne narave, kot je določeno v odstavku 6 tega člena.
3. Preiskava se konča v dvanajstih mesecih od njenega začetka.
4. Komisija zahteva vse informacije, ki so po njenem mnenju potrebne za ugotovitev v zvezi s pogoji iz člena 2 te priloge, in si prizadeva te informacije preveriti, kadar meni, da je to ustrezno.
5. Komisija v preiskavi oceni vse ustrezne objektivne in merljive dejavnike, ki vplivajo na položaj industrije Unije, zlasti tržni delež, spremembe ravni prodaje, proizvodnjo, produktivnost, izkoriščenost zmogljivosti, dobiček in izgube ter zaposlenost. Ta seznam ni izčrpen in Komisija lahko upošteva tudi druge zadevne dejavnike.
6. Zainteresirane strani, ki so se javile v roku iz obvestila, objavljenega v *Uradnem listu Evropske unije*, in predstavniki zadevne ČDO lahko na pisno zahtevo pregledajo vse informacije, predložene Komisiji v okviru preiskave, razen internih dokumentov, ki so jih pripravili organi Unije ali organi držav članic, če so te informacije pomembne za predstavitev njihovega primera, če niso zaupne v smislu člena 9 te priloge in če jih Komisija uporablja v preiskavi. Zainteresirane strani, ki so se javile, lahko Komisiji sporočijo svoja stališča o informacijah. Ta stališča se upoštevajo, če so podprta z zadostnimi dokazi *prima facie*.
7. Komisija zagotovi, da so vsi podatki in statistike, ki se uporabljajo v preiskavi, na voljo ter so razumljivi, pregledni in preverljivi.
8. Komisija zainteresirane strani zasliši, zlasti če so te v roku iz obvestila, objavljenega v *Uradnem listu Evropske unije*, vložile pisni zahtevek, iz katerega je razvidno, da bo izid preiskave verjetno vplival nanje in da obstajajo posebni razlogi, zaradi katerih morajo biti ustno zaslišane. Komisija take strani pozneje zasliši tudi večkrat, če obstajajo posebni razlogi, da so ponovno zaslišane.
9. Če informacije niso predložene v rokih, ki jih določi Komisija, ali če je preiskava znatno ovirana, se lahko ugotovitve sprejmejo na podlagi razpoložljivih dejstev. Če Komisija ugotovi, da je katera koli zainteresirana stran ali tretja stran predložila napačne ali zavajajoče informacije, teh informacij ne upošteva in lahko uporabi razpoložljiva dejstva.
10. Komisija zadevno ČDO pisno uradno obvesti o začetku preiskave.

Člen 5

Predhodni nadzorni ukrepi

1. Za izdelke s poreklom iz ČDO iz člena 44 tega sklepa se lahko uporabi poseben nadzor.
2. Komisija predhodne nadzorne ukrepe sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 90(4) tega sklepa.

3. Veljavnosti predhodnih nadzornih ukrepov je omejena. Če ni določeno drugače, ti ukrepi prenehajo veljati ob koncu šestmesečnega obdobja, ki sledi šestmesečnemu obdobju po njihovi uvedbi.
4. Komisija in pristojni upravni organi ČDO učinkovitost nadzornih ukrepov zagotovijo z uvedbo načinov upravnega sodelovanja, določenih v prilogah II in III.

Člen 6

Uvedba začasnih zaščitnih ukrepov

1. Iz ustrezno utemeljenih nujnih razlogov v zvezi s poslabšanjem gospodarskega in/ali finančnega položaja proizvajalcev Unije, ki bi ga bilo težko izboljšati, se lahko uvedejo začasni ukrepi. Začasni ukrepi se ne uporabljajo več kot 200 dni. Komisija začasne ukrepe sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 90(4) tega sklepa. V nujnih primerih Komisija sprejme začasne zaščitne ukrepe, ki se začnejo uporabljati takoj, v skladu s postopkom iz člena 90(6) tega sklepa.
2. Če se začasni zaščitni ukrepi razveljavijo, ker preiskava pokaže, da pogoji iz člena 2 te priloge niso izpolnjeni, se kakršna koli carinska dajatev, obračunana na podlagi teh začasnih ukrepov, samodejno povrne.

Člen 7

Uvedba dokončnih ukrepov

1. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da pogoji iz člena 2 niso izpolnjeni, Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 4 sprejme sklep o zaključku preiskave in postopka. Komisija ob ustreznem upoštevanju varstva zaupnih informacij v smislu člena 9 objavi poročilo, ki vsebuje njene ugotovitve in utemeljene sklepe v zvezi z vsemi upoštevnimi dejanskimi in pravnimi vprašanji.
2. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da so pogoji iz člena 2 te priloge izpolnjeni, Komisija sprejme sklep o uvedbi dokončnih zaščitnih ukrepov v skladu s postopkom pregleda iz člena 4 te priloge. Komisija ob ustreznem upoštevanju varstva zaupnih informacij v smislu člena 9 te priloge objavi poročilo s povzetkom bistvenih dejstev in premislekov, ki so pomembni za ugotovitev. Komisija nemudoma obvesti upravne organe ČDO o sklepu o sprejetju potrebnih zaščitnih ukrepov.

Člen 8

Trajanje in pregled zaščitnih ukrepov

1. Zaščitni ukrep velja samo tako dolgo, kot je potrebno za preprečitev ali odpravo resne škode in za omogočanje lažje prilagoditve. Ne sme pa trajati več kot tri leta, razen če se na podlagi odstavka 2 ne podaljša.
2. Začetno obdobje trajanja zaščitnega ukrepa se lahko izjemoma podaljša za največ dve leti, če se ugotovi, da je zaščitni ukrep še naprej potreben za preprečitev ali odpravo resnih težav.
3. Pred vsakim podaljšanjem v skladu z odstavkom 2 se opravi preiskava, začeta bodisi na zahtevo države članice, pravne osebe ali združenja, ki ni pravna oseba in deluje v imenu industrije Unije, bodisi na pobudo Komisije, če obstaja dovolj dokazov *prima facie*, da je zaščitni ukrep še naprej potreben.
4. Začetek preiskave se objavi v skladu s členom 4 in zaščitni ukrep ostaja veljaven do izida preiskave. Za preiskavo in morebitno odločitev o podaljšanju na podlagi odstavka 2 tega člena veljata člen 6 in 7.

Člen 9

Zaupnost

1. Informacije, prejete v skladu s tem sklepom, se uporabijo samo za namen, zaradi katerega so bile zahtevane. Zaupne informacije in informacije, predložene na zaupni osnovi, če so prejete v okviru tega sklepa, se ne razkrijejo brez posebnega dovoljenja tistega, ki jih je predložil.

2. V vsakem zahtevku po zaupnosti se navedejo razloge, zaradi katerih so informacije zaupne. Če pa informacij tisti, ki jih je preložil, ne želi niti objaviti niti dovoliti njihovega razkritja v celoti ali kot povzetek in če se izkaže, da zahteva za zaupno obravnavo ni upravičena, se zadevne informacije lahko zanemarijo.
 3. Informacije se v vsakem primeru štejejo za zaupne, če je verjetno, da bi njihovo razkritje bistveno škodovalo tistemu, ki jih je predložil, ali njihovemu viru.
 4. Odstavki 1 do 4 ne izključujejo sklicevanja organov Unije na splošne informacije, predvsem pa na razloge, na katerih temeljijo sklepi, sprejeti v skladu s tem sklepom. Vendar ti organi upoštevajo zakonite interese zadevnih fizičnih in pravnih oseb, da se njihove poslovne skrivnosti ne razkrijejo.
-